

INCEPT PR^o LO GAVSHDER

mae prophetae.

Jeremias propheta cuius hic plogus scribitur sermone
 quidem apud hebreos esaias & osee & quibusda propheas
 iudicatur esse rusticior sed sen sibus pars est quip pe qui eo dem
 spu pro pheta uerit, Porro sim pli citas elo qui de lo co in quo
 accidit fuit enim anathotites qui est usquae hodie uiculus tri
 bus ab hieru solimis distans milibus sacer dos ex sacer dotibus &
 in matris utero sei ficatus uir zinitatis suae uan geli cum uisu
 xpm ecclesiae dedicans, Hic uaticinari ex or sus est puer & cap
 tuitate ur bis ad quae iudae ae non solum spu sed & oculis cordis
 Intuitus est iam de decim tribus isrlt assiru in me dos tran stu
 lerunt iam terras earum coloniae gentium possidebant un
 de in iudatantum & beniamin propheta uit & ci uitates suae
 ruinas quadrupli ces planxit ad sabao quod nos mensurae me
 tri uer sibus que reddi di mus; ppreter ea ordi nem uisio num
 qui apud gre cos & lati nos omnino con fusus est Ad pristina
 fidem cor reximus librum autem baruch notarii eius qui ap
 pud hebreos ne glezitur nec habetur ppreter mi simus pro
 his omni bus maledicta ab aemulis pprestulantes. Quibus me
 ne cesse est per sin gula opus cula respon dere, & hoc pati or qui
 uos cogitis ceterum ad con pen di um mali recti us fuerat
 mo dum furo re eorum si lencio meo po nere quam coti die
 no uo ut ali quid scripti tan tem in uidorum insa niam pro uo care;

VERBA HEREMIAE FILII HELCHIAE.

De sacerdotibus qui in anathoth ^{cu erunt} inter sa beniam quod
factum est uerbum dñi ad eum in diebus iosiae filii amon
rezi iuda. Inter cio decimo anno regni eius; & factum est
in diebus ioachim filii iosiae rezi iuda usque ad consummationem
un^{de}mi anni sede^{ci}ae filii iosiae rezi iuda usque ad
transmigrationem hierusalem in mense quinto; & factum
est uerbum ^{dñi} ad me dicens; Priusquam te forma rem in uer
no urce & antequam exires de uulua scyfica urce [&] propheta
tam in gentibus dedit te; & dixi; Dñe dñ; ecce nescio loqui ap^{qui}
ego sum; & dixit dñs ad me; noli dicere quia puer sum qm ad om
nia quae mit tam te ibis; & uni uersa ^{quicumque} ^{quis} manda uer
loqueris; Nomi eas a facie eorum qui a tecum ego sum ut
eru ante dicit dñs; & misit dñs manum suam & tetigit os me
& dixit dñs ad me; Ecce de di uerba mea in ore tuo ecce conf
turte hodie super gentes & super regna ut e uellas & destru
& disperdas & dissipes; & aedifices & plantes; & factum est uer
bum dñi ad me dicens; quid tu uides hieremias; & dixi; uirga
uigilantem ego uideo; & dixit dñs ad me bene uidisti qui a uig
labo ego super uerbo meo; ut faciam illud; Et factum est ut
bam dñi secundo; ad me dicens; quid tu uides; & dixi; ollam succent
ego uideo & faciem eius a facie aquilonis; & dixit dñs ad me;
Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terrae
Qui ecce ego conuocabo omnes cognationes regnorum a qui
lo nesciat dñs; & uenient & ponent unusquisque solum suum
introitu portarum hierusalem & super omnes muros eius in
circuitu & super uni uersas urbes iuda & loquar iudiciamea

cum eis super omni malicia eorum quiderelinquerunt me
 & liberauerunt dis alienis. & adorauerunt opus manuum sua
 rum, Tuerzo accinzelum bos tuos. & surge & loquere ad
 eos. omnia quae ego praecipio tibi, Ne formides a facie
 eorum. nec enim time re uultum eorum. Ego quippe dedi tibi
 hodie in ciuitatem munitam. & in colum nam ferream. & in
 murum aere um super om nem terram. rezi. bus iuda. princi
 pi bus eius. & sacer do tibus. & po pulo ter rae, & bel labunt ad
 uer sum te. & non prae uale bunt qui a te cum ego sum. ait dñs ut li
 berem te. Et factum est uer bum dñi ad medi cens, Uade. & cla
 ma in auri bus hieru salem. di cens; haec di cit dñs, re cor datus
 sum tui. mi se rans ad holi cen tiam tu am. & car itatem tu am. & ca
 ritatem dis ponsa ti o ni stuae. quan do se cuta me es in de ser to. in
 terra quae non se mi natu r. scōs isrl dño. pri mi ae fru zum eius.
 om nes qui de uo rant eum delin quunt. mala uenit su per
 eos. di cit dñs; Au di te uer bum dñi do mus ia cob. & om nes cog
 nati o nes do mus isrl; haec di cit dñs; quid in ue ^{ne} runt patres
 uestri in me ini qui ta tis. quia e lon za uer unt a me. & ambula
 uerunt post ua ni ta tem. & uani facti sunt. & non dixerunt;
 ubi est dñs. quia sen dere nos se cit dex tera ae zri ppi. qui trans
 duxit per de ser tum. per ter ram in ha bilem & in ui am. per
 ter ram si tis & i ma gi nem mor tis. per ter ram in qua non
 am bu la uit uir. ne quae ha bi ta uit ho mo. & in duxi uos in ter
 ra car me le. ut co me deret is fru ctum eius. & opti ma illius;
 & in gres si. con ta mi nas tis ter ram me am. & he re di ta tem
 me am po suis tis in ha bo mi na ti o nem; sa cer do tes non dixer
 ubi est dñs. & te nen tes le gem. nesci erunt me. & pas to res
 prae uar i ca ti sunt in me. & pro ph & ae pro ph & ae ue runt

in ba hal & in idola secuti sunt. Propterea iudicio adhuc con-
ten dam uobiscum. ait dñs: & cum filius uestris discep tabo; trans-
si te ad insulas cethim & iudae: & in cedar miti te. & conside-
rate uehementer: & uide si factum est huius ce modo disimu-
tauit zens deos: & cer te ipsi non sunt di; Populus uero me os
mutauit gloriam suam in idolum; Obstu pestite caeli super
hoc: & portae eius desola mi ni uehementer: dicit dñs; duo enim
mala fecit populos meos; me de reli quae runt fontem aquae-
ui uae. & fo derunt sibi cister nas dissi patas: quae continere non
ualent aquas; Numquid ser uus est isrl: aut uer naculos: quare ergo
factus est in pre da mi super eum ru zierunt le ones: & dederunt
uo cem suam posuerunt terram eius in solitudinem; Ciuitates
eius exuste sunt & non est qui abite & in eis; Filii quo quae mem se o-
& taf nes constupra uerunt e us quae ad uer ticem; Numquid no-
istud factum est tibi; qui adere liquisti dñm dñm tuum: eo tempo-
quoducebat te per uiam: & nunc quid tibi uis in uia aegypti: ut bi-
bas aquam tur bidam: & quid tibi cum uia assy riorum: ut biba-
aquam flu minis ar zuit te maliciatua: & auer siotua in crep-
bit te; scito & uide: quia malum & amarum e: reli quis se dñm
dñm tuum: & non esse ti morem mei apud te: dicit dñs ds & er eci-
a seculo con fre zisti iugum meum: ru pisti uincula mea: & disti-
ser uiam in omni enim colle subli mi: & sub om ni li zno frondo-
tu pro ster ne baris meretrix; Ergo autem plan ta uite in ue-
e lectam: omne se men uerum: quo modo ergo con uer sa es
in pro uo uinea ali ena: si la ueris te nitro: & mul ti pli ca uer-
tibi her bam borah: maculata es in iniquitate tua corā me
dicit dñs ds: quo modo dicis non sum polluta post ba alim non
ambula ui. Uide uias tu as in con ualle: scito quod se ce ris

121
cur sor leuis & plicans uias tuas. o nazer ad su & us in solitudine
in desiderio animae suae adtraxit uentum amoris sui. Nullus
auer tit eam. om nes qui quae runt eam non defici ent. in men
struis eius in ue nient eam. Prohibe pe dem tuum a iudica
te. & guttur tuum a situ. & dixisti. desperaui nequa qua facia.
ad amaui quippe alienos. & post eos ambulabo. quomodo
confun ditur fur quando deprexerit. sic confusi sunt
domus isrl. ipsi & rezes eorum. prim cipes & sacer dotes &
pro phae. dicen tes. ligno pater meus est. & lapidi
tu me ze nuist. uer terunt ad me ter zum & non faciē
& in tem pore ad flic ti o nis suae. di cent. surge & libera nos.
ubi sunt dñi tui quos fecisti tibi. surzant & liberent te.
in tem pore ad flic ti o nis tuae. se cun dum nu merum quip
pe ciuitatū tu arum. erant dñi tui iuda. quid uul tis in iudi
cio con tendere. om nes dereli quisti me. dicit dñs. frustra
per cussi filios uestros. disciplinā non re ci perunt. de uora
uit gladius uester p ph & as uestros quasi leo uastatur gene
ratio uestra. Uide & uer bum dñi. Num quid solitudo fac
tissum isrl. aut terra sero tina. Quare er go dixit po pu
lus meus. recessimus. non ue niemus ultra ad te. Num quid
obli uiscitur uir go or na men ti suae. spon sa fasciae
pecto ralis suae. po pulus uero meus oblitus est mer die bus
in nu meris. quid nite ris bonam osten dere
ui am tuam. ad quae ren dam delectationem. in super & ma
licia tua. do cuisti uias tuas. & in aly tuis in uentus est san guis
animarum pau perum. & in no cen cium. non in fos sis in ueni
eos. sed in om nibus quae su pte memo rasti. & dixisti. absque
peccato & in no cens ego sum. & propterea auer ta tur

furore tuo domine. Ecce ego iudicio contendam tecum. eo quod dixeris
non peccauiquam uilis es facta nimis. iterans uias tuas. & abaez
confunderis sicut confusa es ab assur. Nam & ab ista exredie
& manus tuae erunt super caput tuum. Quoniam obtruit dominus con
denti am tuam. & nihil habebis prosperum. uulzodicitur si dimisi
uir uxorem suam. & recedens ab eo duxerit uirum alterum innumqu
re uertatur ad eam ultra. Numquid non polluta & contaminata
erit mulier illa. Tu autem fornicata es cum amatoribus mul
tamen reuere ad me dicit dominus. Leua oculos tuos in di
tum. & uide ubi non prostrata sis. in uis se debas. & pectans es
quasi latro in solitudine. & polluisti terram in fornicatio
bus tuis. & in maliciis tuis. quoniam ob rem prohibitaesunt stille
pluuiarum. & sero tui nos imber non est. frons mulieris
meretricis facta est tibi. Noluisti erubescere. sal tim
amodo uocame pater meus. dux uirginitatis meae tu es.
Numquid irasceris in perpeccu. aut per se uerabis in sine.

& dixit dominus ad me
in diebus iosiae regis. numquid uidisti quid fecerit a uer sa
trix isrl. Abiit sibi in super omne montem & celsum. &
sub omne lignum frondo sum. & fornicata est ibi. & dixi
cum fecisset haec omnia. ad me conuere & non est re
sa. & uidit pater uariatrix soror eius iuda qui a pro eo quod
moeata esset a ueratrix isrl. dimissem eam & declissem
libellum repudii. & non timuit pater uariatrix soror eius
iuda. sed abiit & fornicata est & iam ipsa. & facilitatis for
cacionis suae contaminauit terram. & moeata est cum la
pide & cum ligno. & in omnibus his non est re uer sa ad me
pater uariatrix soror eius iuda in toto corde suo. sed

in mendatio ait dñs, & dixit dñs ad me, Justificavit animā
 suam auer satrix isrlt. comparacione p̄re uariatricis iuda
 & dicit, uade & clama sermo nes istos. contra aquilonem & dicit,
 reuertere auer satrix isrlt. ait dñs, & non auer tam faciem meā
 auobis, quia scōs ego sum dicit dñs. & non iras car in per p̄uum;
 tamen scito iniquitatem tuam quia in dñm dñm tuum p̄re uari
 cata es, & dis persisti uias tuas ali enis. sub om n̄li z no frondo so.
 & uocem meam non audisti ait dñs, Conuer timini filii
 reuertentes dicit dñs. Quia ego uir uester. & adsumam uos.
 unum de ci uitate. & duos de cognatione, & intro ducā
 uos in sion, & dabo uobis pasto r̄s iuxta cor meum & pas
 cent uos scientia & doctrina. Quecum multiplicata
 fueris. & cre ueritis in terra. In diebus illis ait dñs Non di
 cent ultra ar catesta menti dñi. neque ascen. des s̄i per cor.
 neque re corda buntur illius. nec uisitabitur nec f̄i & ultra.
 In tempore illo uocabunt hie rusalem solium dñi. & congre z abun
 tur ad eam om nes zen. des in no mi ne dñi in hierusalem & non
 ambulabunt post prauitatem cordis sui pessimi. In diebus illis
 ibat ^{dux} dux iuda ad domum hierusalem. & ueni ent simul
 de terra aquilonis. ad terrā quam dedi patribus uestris.
 Ego autem dixi, quo modo po nam te in filius. & tribu am
 tibi terrā de si de rabi lem. he reditatem pre clarā ex
 er cito um zen tium. & dixi, patrem uocabis me & post me
 in cre di non cessa bis. sed quo mo do si con tem nat mulier
 amato rem su um. sic con tem nit me do mus isrlt dicit dñs.
 Vox inuis au dita est. plo ratus & ululatus filio rum isrlt.
 qm̄ iniquam se ce runt uiam suam. obli ti sunt dñi do sui.
 Conuer timini filii re uer ten tes. & sanabo auer siones

atque dicitur...

uestras. Ecce nos ueni mus ad te. tu enim es dñs dñs noster. Uere
mendaces erant colles. multitu do montium. uere in dño
dño nro salus isrl. confusio cōmede & labor em patrū nostro
rum. ab ad huliscentia nostra. grezes eorum & armenta eoru.
filios eoru & filias eorum. Dormi emus in confusione nostra.
& operi & nos ignominia nostra. qm̄ dño dño nro peccaui
mus. nos & patres nostri ab ad huliscentia nostra usque ad
diem hanc. & non audiui mus uocem dñi dñi nostri. si con
uerteris isrl ait dñs ad me. Conuertere. si ab stuleris
offendiculatua afae mae. non com mo ueberis. & iura
bis uiuit dñs in ueritate & iudicio & iusticia. & benedicent
eum zentes. ipsum que lau da bunt. haec dicit dñs. Uiri
iuda & hierusalem. no uate uobis. no uale. & nobite serere
super spi nas. Cir cum cidi mi dño. & aufer te prepuia cor
dium uestro rum. uiri iuda & habitatores hierusalem.
Ne forte ezre diatur ut ignis indignatio mea & suc cen
datur & non sit qui extinguat. pp̄t maliciam cogitatio
num uestro rum. Adnuntiate in iuda & in hierusalem
auditu m facite. loqui mimi & canite tuba. inter ra clama
te fortiter & dicit. congre za mi mi & leuate signum
in si on. confor tami ni. nolite sta re. quia malum ego addu
co ab aquilone. & contricionem mag nā. ascendit leo de
cubile suo & predozentium se le uabit. ezressus est de loco
suo. ut po nat ter ram suam in desolatio nem. Ci ui testua
uastabuntur. remanentes ab quae habitatores. super hoc
accingite uos cilicis. planzite & ululate. qui a non est auer
sa ira furoris dñi a uobis. & erit in die illa dicit dñs. peri
bit. cor rezis & cor prim cipum. & obstupescent sacerdo

123
tes & prophetae conster nabuntur; & dixi; he uheu heu dñe dñs;
Et ego nede cipisti populū istū. & hierusalem dicens; pax
erit uobis. & ecce per uenit gla dius. usque ad a n n m m m.
In tempore illo dicetur populo huic & hieru salem. uen
tus urens. in uis quae sunt in deserto uiae filiae po
populi mei. non ad uentilandum & ad pur gan dū. sp̄ ple
nus & his uem & mihi; & nunc ego lo quar in iudicia mea
cum eis. Ecce quae a sinubes ascen da. & quasi tem pestas
currus eius. uelociores aquilis illius. Uae nobis. qm̄ uasta
ti sumus. laua a malici a cortuum hieru salem. ut sal ua
fiat. usque quo morabuntur in te. cogitationes noxiae
Uox enim ad nuntiantis adan. & notum facientes idolum
de monte effraim. con citate gentes. Ecce auditum est
in hieru salem. custo des uenire de er ralon zim qua & dare
super ci uitates iuda uocem suam quasi custo des agro rum.
facti sunt super eam in z̄ ro. quia me ad ira cundiam pro
uocauit ait dñs. Uiatuae & cogitatio nistuae. fecerunt
haec tibi ista malicia tua quia amara quia tēz̄it cor
tuum. uentrem meum. uentrem meum doleo. sensus cor
dis mei turbati sunt in me. non tacebo. qm̄ uocem bu cinae
audiuit anima mea. clamorem proelii. Contritio super con
tritione uocata est. & uastata est om̄ n̄ ista. repente uas
tata sunt taber nacula mea & subito pe lles meae. usque quo
ui de bo fuzi entem. audiam uocem bu cinae. quia stultus po
polus meus me non cogno uit. Filii in sipientes sunt ut faci
ant mala. bene autem facere nescierunt. Aspxi ⁱⁿ terra.
& ecce uacua erat & nihil. & caelos. & non erat ^{lux} in eis;
Uidi montes. & ecce mo uebantur. & omnes colles contur

batifunt. Intutus sum & non erat homo & omne uolatile
caeli recessit. Aspeci. & ecce carmelus desertus & omnes ur-
bes eius destructae sunt. a faciae dñi & a faciae irae furoris eius.
haec enim dicit dñs. Deserta erit omnis terra sed tamen con-
summationem non faciam. Luzebit terra & mare rebunt caeli
desuper eo quod locutus sum. Cogitavi & non penituit me.
nec auersus sum ab eo. auoce equit & mittentis sagittas.

fugit omnis ciuitas. Ingressi sunt ardua & ascenderunt
rupes. uniuersae urbes derelictae sunt. & non habitat in eis
homo. Tu autem uastata quid facis. cum uesti eris te coccino.
cum ornata fueris murali aureo. & pinxeris tibi oculos
tuos frustra conponeris. contempserunt te amatores tui.
animam tuam quaerunt. Uocem enim quasi parturientis
audiui. An iustus ut puer pereat. uox filiae sion in terra mori-
entis. & pandentesque manus suas. Uae mihi qui ad fecit
am mamea propter interfectos. Circumite uias hieru-
salem. & aspiciate & considerate & quaerite in plateis eius.
An in ueniatis uirum facientem iudicium. & querentem
fidem. & propicius ero eius quod si & iam uiuit dñs dixe-
runt & hoc falso iurabunt. Dñe. oculi tui respicient fide-
percusisti eos & non doluerunt. adtristi eos. & renu-
erunt accipere disciplinā. indurauerunt facies suas sup-
perā noluerunt reuertere. Ego autem dixi. forsitan pau-
peressunt & stulti. ignorantes uiam dñi. iudicium di sui.
ibo igitur ad opti matres. & loquar eis. ipse enim cogno-
uerunt uiam dñi. iudicium di sui. & ecce magis hi simul con-
freguerunt iugum. rupe runt uincula. idcirco percussit eos
leo de silua. lupus ad uesperam uastauit eos. pardus uigi-

124
lans super ciuitates eorum; Omnis qui egressus fuerit & eis
capietur qui a multiplicata sunt preuaricationis eorum
confortatae sunt auersio nis eorum; super quod propici
us esse potero. Filii tui de reliquerunt. & iurant in his
qui non sunt di; sacra ui eos & moecatisunt. & in domo
meretricis luxuriabuntur. & quida mato res & admissa
ru. unus quis que ad uxorem pximi sui inuicibat. Numquid
super his non uisitabo dicit dñs. & in gentiali. non uis
cetur anima mea. Ascendite muros eius & dissipate.
consumatio nem autem nolite facere. aufer te pro
paginis eius qui a non sunt dñs. preuaricatione enim
preuaricata est in me domus isrl. & domus iuda ait dñs.
Nezauerunt dñm & dixerunt non est ipse neque ueni &
super nos malum gladium & famem non uidebimus.
prophetae fuerunt in uenti. & responsum non fuit
in uentu. haec ergo e uenient illis; haec dicit dñs ds exer
cituum; qui alo cuti estis uerbum istud. Ecce ego dabo
uerba mea in ore tuo in ignem & populum istum ligna.
& uorabit eos. Ecce ego adduco super uos gentem de lon
ginquo; domus isrl ait dñs; gentem robustam & gentem
antiquam & gentem cuius ignorabis linguam nec intel
leges quid loquatur; factura eius quasi pulcrum patens.
uniuersi fortes. & comedet segetes tuas & pane tuum
de uorabit; filios tuos & filias tuas comedet gregem
tuum & armenta tua comedet. uineam tuam & ficu
tuam & conteretur bestias tuas; in quibus tu ha
beris fiduciam gladii; Verum tamen. in diebus illis ait dñs.
Non faciam in uos consumationem; quod si dixeritis.

qua refecit dñs dñs nr̄. nobis haec omnia dices ad eos. sicut
dereli quis tisme. & ser uistis deo alieno inter ra uestra sic
ser ui & is alienis. inter ra non uestra. Ad nuncia hoc do mu
iacob. & facite in iuda dicentes. Audi populus stulte. qui
non habes cor. qui habentes oculos non uidetis. & aures non
audietis. Me er go non timebitis ait dñs. & afa ciama
non dolebitis. quipo sua re nam ter mi num mari pre
ceptum sem pi ter num quod non pre teri bit. & con mo
uebuntur & non poterunt. & intu mis cunt fluctus eius.
& non tran sibunt illud. Populo autem huic factum est
cor in credu lum. & ex as perans. re cesse runt & habier
r & ror sum. & non dixerunt in cor de suo. me & ua mus dñm
dñm nr̄m. qui dat no bis plu ui am tem po ra ne am & se ro
ti nam. in tem po re suo. plen tu di nem an na ae mes sis.
custo dien tem no bis. iniquitates nrae de cli na ue runt
haec & pec cata nostra pro hi bue runt bo num a nobis.
Quia in uen ti sunt in po pulo meo im pu. in si di an tes quasi
a ucu pes. la que os po nen tes & pe di cas. ad ca pi en dos ui
ros. sicut deci pula plena aut bos. sic do mus eorum ple
ne do lo. Idem ma gni si cati sunt & di tati. in cras sati sunt
& in pin zu ati. & pre te rie runt ser mo nes meos. pes si me
causam non iu dica uerunt. causam pe p illi non dixe runt.
& iudicium paupe rum non iudi ca uerunt. Num quid sup
his non ui si ta bo dicit dñs. aut super zen tem huius ce modi
non ul cis ce us. anima mea stu por & mi rabilia facta sunt
in ter ra. pro phetae pro pheta ue runt men da tum & sa
cer do tes plau de bant manibus suis. po pulos meos di lecti
ta lia. Quid igitur fiet po pulo. in no uis si mo eius.

conforta mihi si lubeniam in medio hierusalem & in uacua
 & super beche carem. Leuate uox illum quia malum uisum
 est ab aquilone & contricio magna speciosa & dilectae.
 ad simi laui filii sion. Ad eam ueni ent pasto res. & grezes
 eorum fixerunt in ea tentoria in circuitu pasce unus
 quis que eos. con surgite & ascen damus in meridie.
 Uae nobis qui a de cli nauit dies. qui a lon zio res factae s
 umbra uespere. sur zite & ascen damus in nocte. & dissi
 pemus domus eius. Quia haec dicit dñs ex er cituum. cae
 ditae lignum eius. & funditae cir ca hieru salem az zere m.
 haec est ciuitas uisionis. omnis calum nia in medio eius.
 si cut fri zidam se cit maliciam suam. iniquitas & uastitas
 audi & ur in ea cora me sem per. infirmitas & plazae rudi re
 hieru salem. ne forte re cedat anima mea a te. Ne for
 te po nam te de ser tam. uiam inhabi tabilem. Haec dicit
 dñs ex er cituum. us que ad ra uer num colligent. quasi in
 uinea reli qui as isrl. Con uer te manum tuam. quasi um
 demia tor ad car tellum. cui lo quar. & quem contes tabor
 ut audi at. Ecce in cir cum se aures eorum. & audi re non
 possunt. Ecce uer bum dñi fac tum est in ob probium. & n
 suscipient illud. Idcir co fu rore dñi plenus sum labora ui
 susti nens. Effunde super par uulum foris. & super con ci
 lium iuue num si mul. Uir enim cum mul iere capi & ur.
 senex cum ple no die rum. & trah si bunt do mus eorum ad
 alteros. az ri & uxores pariter. quia ex tendam manum
 meam super habitato res ter rae. dicit dñs. a mi no re
 quippe us que ad maio rem. Omnes auari cia stu dent.
 & a propheta us que ad sacer do tem. cuncti faci unt do

lum. & curabant contricionem filie populi mei. cum igno-
minia dicentes. Pax pax. & non erat pax. confusi sunt quia abo-
minacionem fecerunt. Quin potius confusione non sunt
confusi. & erubescere nescierunt. quā ob rem cadent in ter-
ruentes. in tempore uisitacionis suae corruent. dicit dñs.
Haec dicit dñs. state super uias & uide. & interrogate
de semitis antiquis. quae sit uia bona & ambulate in ea
& inueniētis refrigerium animabus uestris. & dixerunt.
non ambulauimus. & constitui super uos speculatores. audi-
te uocem tubae. & dixerunt. non audiemus. Ido audite gen-
tes & cognoscite. & congregatio. quanta ego faciam eis. audite
terra. Ecce ego adducam malum super populum istum. fructum
eius. cogitationum. Ut quid mihi tus de saba adfer-
tis. & calamum suaues. & oleum de terra longinqua.
holocausta maza uestra non sunt accepta & uictimae
uestrae non placuerunt mihi. propterea haec dicit dñs.
Ecce ego dabo in populum istum ruinas. & ruent in eis.
patres & filii simul uicini & proximi. & peribunt.
Haec dicit dñs. ecce populus uenit de terra aquilonis.
& gens magna consurgat a finibus terrae. sicut tam & scu-
tum arripit. Crudelis est & non miserebitur. uox eius
quasi mare sonabit. & super equos ascendent. praeparati
quasi uir ad proelium. aduersum te filia sion. audiuimus
fama eius. dissolutesunt manus nostrae. tribulacio ad-
prehendit nos. ut parturientem. noli te exire ad agros.
& in uineam ne ambules. quā gladius inimici per orin-
cutum filiae populi meae cinze re. cilicio & conspergere
cineres. luctum unigeniti facti tibi. planctum amarum.

126
qui a repente uenit & uastator super nos pro ba rem de dicit
populo meo robustum & scies & p babis uias eorum
Omnes isti principes de cli nā qum ambulantes frau dulentes
des & fer rum uni uer si cor ruptisunt; desecit sufflato riū
miz ne con sumptum est plum bum frustra con fla uit con
flator; mali ciae enim eorum non sunt con sumptae; ar zen
tum repro bum. uoca te eos. qui ad n s pro iecit illos. Ver bū
quod factum est ad hieremi am. ad nō dicens; sta in por ta
domus dñi & praedi ca uer bum istud & dic; audi te uer bum
dñi omnis iuda qui in gre di mi ni per por tas h
reūs dñi. haec dicit dñs & er cituum dñs isrl. Bonas fa
cite uias uestras & studia uestra & habi tabo uo bis cum in lo
co isto; nolite con fi dere in uer bis men da cu di centes. templum
dñi. tem plu dñi. templum dñi est. Qu m si bene dixeritis uias
uestras & stu dia uestra fe cē rit is iudicium inter ui rum
& pu imum eius. ad ue ne & pu pullo & ui dua e non fe cē rit is
ca lom mam nec san zui nem in no centem ef fu deri tis in loco
hoc & post deos alie nos non ambula ueritis in ma lum uobis
mā ip sis. habi tabo uobis cum in loco isto. in terra quam de
di patri bus uestris. a sae culo us quae in sae culum.
Ecce uos con fi dēt is in ser mo ni bus men da cu. qui non pro
erunt uobis. furari. oc cidere. ad hul te rare. iurare. men
daciter. li bare ba alie & ire post deos alie nos quos igno
ratis & uenistis & ste istis coram me in do mo hac. in
qua in uoca tum est no men meum & dixistis libe
rati sumus. eo quod fecerimus omnes abomi na cio nes
istas; et zo spelunca latro num. facta est do mus ista
in qua in uoca tum est no men meum. in oculis uestris.

ego sum ego sum ego uidi dicit dñs. Ite ad locum meum in silo. ubi ha-
bita uir nomen meum a principio & uideat quae fecerim ei propter
maliciam populi mei isrl. & nunc quia fecistis omnia opera
haec dicit dñs. & locutus sum ad uos mane con sur gens & lo-
quens. & audistis & uoca ui uos & non respon distis. faciam do mu-
hunc in qua in uocatum est no men meum & in qua uos habetis
fiduam. & locu quem dedi eis & patri bus uestris. sicut feci
silo. & proiciam uos a facie mea sicut pro iei om nes fratres
uestros. uni uer sum semen effraim. Tercio noli orare p
populo hoc. nec ad sumas pro es lau dem & orati o nem.
& non ob sistas mihi quia non ex au diam te. non ne ui di
quid isti faciant in ci uita tibus iuda & in placeis hierusalem
filii colli gunt ligna & patres suc cedunt ignem. & mulier
conspexerunt ad i pemi ut faciant pla cen tas regi ne caeli
& libentius ali enis. & me ad ira cun diam pro uocent.
Numquid me ad iracundiam pro uocant ne seme ip sos in
fusione uul tus sui. Ido haec dicit dñs dñs. ecce furor meus &
dignatio mea conflator super locum istum super uiros &
iumenta & ligna regionis. & super fruges terrae & suc da
& non ex tingu entur. haec dicit dñs dñs & exercitu um dñs isrl.
hologocausta uestra ad dite uicti mis uestris. & comen-
car nes. quia non sum locutus cum pa tribus uestris. & non p
cipi eis. in clia e qua dixi eos de terra ae gypti de uer bo
hologocaustatum & uictimarum. sed hoc uer bum
precepi eis dicens. audite uocem meam. & ero uobis
dñs. & uos eritis mi hi populus. & ambulat in omni
uia qua mandaui uobis. & bene sit uobis. & non au die
nec inclina uerunt aurem suam. sed habierunt in

127
uoluptatibus & prauitate cordis sui mali facti quiesunt
reus sum & non in ante ad e qua egressi sunt pa
tres eorum de terra aegypti usque ad diem hunc &
misi ad uos omnes seruos meos pph&as per diem
consurgens dilu culo & mittens & non audierunt me
nec inclinauerunt aurem suam sed indura uerunt
ceruicem suam & peius operati sunt quam patres
eorum. & loque ris ad eos omnia uerba haec & non
audient te & uocabis eos & non respondebunt tibi
& dicis ad eos haec est gens quae non audit uocem dñi
dñi sui nec recepit disciplinam. Perit fides & ablatæ
de ore eorum tunc de ca pillum tuum & proice &
sume in directum planetum quia pie cit dñs & re
linquid generationem furoris sui quia fecerunt
filii iuda malum in oculis meis dicit dñs; posuerunt
offendiculum suum in domino in qua in uocatum est nomen
meum ut polluerent eam & aedificauerunt excelsa
filii tho f&h qui est in ualle filii en non ut in cen derent
filios suos & filias suas igni quae non precepi nec cogitaui
in corde meo; Idō ecce dies ueni ent dicit dñs & non di
cetur amplius tho f&h & uallis filii en non sed uallis
filii interfectionis & sepelient in tho f&h eo quod
non sit locus & erit morticinum populi huius in cibum
uolucris caeli & bestis terrae & non erit qui abigat
& quiescere faciam deurbibus iuda & de plateis hieru
salem uocem gau dii & uocem læticiae uocem sponsi &
uocem sponsae. Inde solatione enim erit terra in tem
pore illo ait dñs. Eici ent ossa regis iuda & ossa prin
cipum eius & ossa sacerdotum & ossa pph&arum.

& ossa eorum quia bita uerunt hieru salem de sepul
cris suis. & ^{ex}pan dent ea ad solem & lunam. & om nem mili
ciam caeli quaedam legerunt. & quibus ser uerunt. & post
quae am bu la uerunt. & quae q; si erunt & ado ra uer
non colligentur & non sepe li entur. inter qui li num
super fa cia e rrae erunt. & ely gent magis morte
quam uitam. Om nes qui re si di ui fu erunt. de cog na tio
ne haec pessi ma. in uer sis lo cis que de re lic ta sunt.
ad que eieci eos. dicit dñs & er ci tuum. & dices ad
eos. haec dicit dñs. Num quid qui ca dñs non re sur
gēs. & qui a uer sus est non re uer tētur. Quare er go
a uer sus est populus iste in hieru salem. a uer sio
ne conten ciosa. ad p re hen dē erunt men da cium. &
no lu erunt re uer ti. Ad ten di & abs cul ta ui. nemo
qđ bo num est lo qui tur. nullus est qui agat penitenciam
super pec cato suo di cens. quid feci. Om nes con uer si
sunt ad cur sū suum. quasi equus im pēu uadens in proe
lio. mil uis in caelo cog no uit tem pus suum. tur tur &
hi rundo & ci. con uer si. custodi erunt tem pus ad uentus
sui. populus autem meus non cog no uit iudicium dñi.
quo mo do di ci tis. sapi entes nos si mus. & lex dñi nobis
cum est. uer uen da cium operatus est. stilius men dax
scri barum. con fusi sunt sapi entes. per ter rēti & capti
sunt. Uer bum enim dñi pro ie cerunt. & sapientia
nulla est in eis. pro pte rea dabo muli e res eorum
& ter nis. agros eorum heredi bus. amini mo us que
ad maximum. om nes auari ciam se quun tur. a pro phēa
us que ad sacer do tem. cuncti faci unt men da cium.
& sana bant con tri cio nem filiae populi me r ad i gno

22
minimam dicentes pax pax cum non esset pax confusi sunt quia
abominacionem fecerunt quum in mo confusio ne non
confusi & erubescere nescierunt idcirco cadent interruen
tes in tempore uisitacionis suae corruent dicit dñs; Con
grans congrezabo uos ait dñs non est uua in uiribus & non
sunt ficus in siculnea folium defluxit & dedi eis quae
praetergressa sunt; Quare sedemus conuenite & ingre
diamur ciuitatem munitam & si leamus ibi quia dñs
nr silere nos fecit & potum dedit nobis aquam fellis
peccauimus enim dño & expectauimus enim pacem & non
erat bonum tempus medelae & ecce formido;

Adan auditus est fremitus aequorum eius
a uoce innituum pugnantium eius Com mota est omnis
terra & uenerunt & deuotaerunt terram & ple
nitudinem eius urbem & habitatores eius quia ecce
ego mittam uobis serpenes rezulos quibus non est incan
tacio & mordebunt uos ait dñs; dolor meus super dolore
in me cor meum maerens; Ecce uox clamoris filiae populi
merde terra longinqua; num quid dñs non est in syon aut
rex eius non est in ea; Quare ergo me ad iracundiam
concita uerunt in sculptilibus suis & in uanitatibus
alienis; non sicut messis si nra est aestas & nos saluati
non sumus; super contricione filiae populi mei con
tritus sum & contristatus; stupor obtinuit me innum quid
resina non est in galad aut medicus non est ibi
Quare igitur non e obducta ciatrix filiae populi mei
quis dabit capiti meo aqua & oculis meis fontem lacri
marum & plorabo die ac nocte interfectos filiae
populi mei; quis dabit me in solitudinem diuersorium

uarum & de relin quam populam meum: & recedam
ab eis: quia omnes ad huc erant sunt: & usque per uari ca
torum: & exten derunt linguam suam qua si ar cum
men datii: & non ueritatis: Confor tati sunt in terra
qui a de malo ad malum egres si sunt: & me non cogno ue
runt dicit dñs. Unus quis que se approxi mo suo custo
diat: & in omni fra trisuo non ha beat fidu am.
Qui a omnis fra ter suplan tans supplan ta lit: & om
nis ami cus frau dolenter incedet: & uir fratrem
suum de ri debet: & ueritatem non lo quentur.
Docuerunt enim linguam suam loqui men datiu
ut inique & gerent laborauerunt: habitati o tua
in medio idoli: in do lo ren nuerunt scire me dicit dñs.
Prop tere haec dicit dñs & exercituum ecce ego con
flabo & probabo eos: quid enim aliud faciam a faciae
filiae populi mei: sicut ta uul nerans lingua eorum
dolum locuta est in ore suo pacem cum amico suo
loquitur & oc cul te po net ei in si dias: Num quid
super his non ui si ta bo dicit dñs: aut in gen tem huius
ce modi non ul cis ceur anima mea super mon tes ad
sumam fleu ac lamen tum: & super speciosa deserti
planc tum: qm in cen sa sunt: eo quod non sit uir per
trensifens: & non au dierunt uocem possi dentes: auo
lu cre caeli usque ad pecora trans mi gra ue runt
& recesserunt: & dabo hieru salem in a cer uos are
nae: & in cubilia dra conum: & ciuitates iuda dabo
in desolationem: eo quod non sit habi tator.
Quis est uir sapiens qui intellegat hoc: & ad quem
uer bum oris dñi fiat: ut ad nunci & istud quare

129
perierit terra & sustasit quasi de seruum: eo quod non sit.
qui pertranseret: & dixit dñs: quia dereliquerunt lege
meam quam dedi eis: & non audierunt uocem meam.
& non ambulauerunt in ea & habuerunt post pra
uitatem cordis sui & post baalim: quos didicerunt apa
tribus suis. Idcirco haec dicit dñs exercituum dñs isrl:
Ecce ego cibabo populum istum ab sctio & potum.
dabo eis fellis: & dispergam eos in gentibus: quas non no
uerunt ipsi & patres eorum: & mittam post eos gladium.
donec consumantur: haec dicit dñs exercituum.
Contemplantini: & uocate lamentatrices & ueniant:
& ad eas quae sapientif sunt mittite & prope rent: festi
nent: & adsumant super nos lamentum: deducant oca
lunt lacrimas: & palpebre nostrae defluant aquis.
Quia uox lamentationis: audita est desion: quomodo
uastati sumus: & confusi uehementer. Quia dereliqui
mus terram: quoniam deiecit sunt tabernacula nostra:
Audite ergo mulieres uerbum dñi: & adsumat auris
uestra sermone meum: & doceat filias uestras la
mentum: & una queque proxima sua planctum: quia
ascendit mors per fenestras nostras: ingressa est do
mus nostras: disperdere par uulos de foris: in uentus de pla
teis: haec dicit dñs: & cadet morticinum hominis: quasi
stercus super faciem regionis: & quasi fenum post tergum
meentis: & non est qui colligat: haec dicit dñs: non glori
etur sapiens in sapientia sua: & non gloriatur fortis in for
titudine sua: & non gloriatur diuis in diuitiis suis: sed
in hoc gloriatur qui gloriatur: scire & nosse se me: quia
ego sum dñs qui facio misericordiam & iudicium & iusticiam in terra.

Haec enim placent mihi ait dñs, Ecce dies ueniunt
& uisitabo super omnem qui in circumcisum habet & pre-
putium, super aegyptum & super iudam & super edom &
super filios amon & super moab & super omnes qui at-
tonsi sunt in comam habentes in deserto. Quia omnes habent
preputium, omnes autem domus isrl. in circumcisi sunt
corde, Audite uerbum quod locutus est dñs super uos domus
isrl; haec dicit dñs, iuxta uias gentium nolite dis-
cere & a signis caeli nolite metuere, quae timeant gentes, quia
leges populorum uanae sunt, qui a lignum de saltu pre-
ciat opus manus artificis. In ascia argento & auro deco-
rauit illud, clavis & malleis conpinxit ut dñs sol uatur,
in similitudinem palmarum fabricatae sunt & non loquentur,
portatae tolluntur, quia incedere ualent, Nolite ergo time-
re ea, quia nec male possunt facere nec bene, Non similitu-
dine, magnus est & magnu nomen tuum in fortitu-
dine, quis non timebit te. Rex gentium tuu est enim decus
inter cunctos sapientes gentium, & in uni uersis regnis eoru.
Nullus est si militum, pariter insipientes & fatui probatur,
doctrina uanitatis eorum, lignum est, Argentum inuo-
lutum de thesauris adfertur, & aurum de ofaz, opus arti-
ficis & manus aera rubiacintus & pupura indumentu
eorum, opus artificum uni uersa haec, Dñs autem, dñs
uerus est ipse est dñs uiuens, & rex sempiternus, Ab indigna-
tione eius commouebitur terra, & non sustinebunt gentes,
conminationem eius, sic ergo dicetis eis, di qui caelos &
terra non fecerunt, pereant decer, & de his quae sub ce-
lis sunt, qui facit terra in fortitudine sua pparat orbem
in sapientia sua & prudentia sua extendit caelos, ad uocem

suam dat multitudine aquarum in caelo & eleuat nebulas ab & tremitatibus terrae; fulgora in pluuiam fecit & educit uentos de thesauris suis; stillicidium factus est omnis homo a conscientia. Confusus est omnis uir in seculis; quoniam falsus sum est quod confluxit & non est spiritus meus; uana sunt & opus in superbia in tempore uisitacionis suae peribunt. Non est his similis pars iacob qui enim forma uis omnia ipse est & israhel uir zabe hereditatis eius. Dominus & exercituum nomen illi. Congrega de terra confusionem tuam que habitas in obsidione. Quia haec dicit dominus; ecce ego longe proiciam habitatores terrae in hac uice & tribulabo eos ita ut non inueniantur. Uae mihi super contricione mea pessima plaza mea; ego autem dixi; plane haec infirmitas mea est & portabo illam tabernaculum meum. Uastatum est omnes funiculi mei disrupti sunt; filii mei exierunt a me & non subsistunt; non est qui extendat ultra tentorium meum & erizat pelles meas; quia stultus egerit pasto res & dominum non quesierunt. Propterea non intellexerunt & omnes tres eorum dispersus est; uox audiicionis ecce uenit & commotio magna de terra aquilonis ut ponat ciuitates iuda solitudinis & habitaculum draconum; scio domine quia non est hominis uiae eius; nec uiri est ut ambulat & dicit tres suos; Corripe me domine uerum tamen in iudicio & non in furore tuo ne forte ad nihilum redigas me. Effunde in dignatione tua super gentes quae non cognouerunt te & super prouincias quae non inuocauerunt qui a comederunt iacob & deuorauerunt eum & consumperunt illum & decus eius dissipauerunt. Uerbum quod factum est ad hieremiam ad domino

dicens. Audite uerba pacti huius & loquimini ad uiros iuda
& ad habitatores hierusalem & dicite ad eos. Haec dicit dñs dñs
isrl; male dicitur uis. qui non audierit uerba pacti huius.
quod precepi patribus uestris. in die qua eduxi eos de terra
aegypti de fornace ferrea dicens. audite uocem meam. &
facite omnia quae precipio uobis. & eritis mihi in populū.
& ego ero uobis in dñm. ut suscitem iuramentum. quod iuravi
patribus uestris. Daturū me eis terrā fluentem lac & melle.
sicut dicit haec. & respondi & dixi. amen dñe. & dixit dñs ad
me. uociferare omnia uerba haec. in ciuitatibus iuda &
foris hierusalem dicens. Audite uerba pacti huius & fa
cite illa. quia contestans contestatus sum patres uestros.
in die qua eduxi eos de terra aegypti. usque ad diem hanc.
ma ne surgens contestatus sum & dixi. Audite uocem meā
& non audierunt. nec inclinauerunt aurem suam. sed ha
buerunt unusquisque in prauitate cordis sui mali. & in
dixi super eos omnia uerba pacti huius qđ precepi ut fa
cerent. & non fecerunt. & dixit dñs ad me. Inuenta est
coniuratio in uiris iuda & in habitatoribus hierusalem.
peuer si sunt ad iniquitates patrū suorū prioris. qui nolū
erunt audire uerba mea. & hierzohabierunt post
deos alios. ut seruirent eis. in ritum fecerunt domus isrl.
& domus iuda pactum meum. quod pepēgi cum patribus
eorum. Quam obrem. haec dicit dñs. Ecce ego induco
super eos mala. de quibus & ipse non poterunt. & clama
bunt ad me & non exaudiam eos. & ibunt ciuitates iuda
& habitatores hierusalem. & clamabunt ad deos quib;
libant. & non saluabunt eos in tempore afflictio
nis eorum. secundum numerū enim ciuitatū tuarū.

731
erant dii tui iuda & habitatores hierusalem & secundum
numerum uiarum hierusalem posuisti aras confusionis. aras
ad liban dum bahalim; Tu er go. no li orare p populo hoc & ne
adsumas pro eis laudem & orationem. quia non ex audiam in te
pore clamoris eorum ad me. in tempore afflictionis eorum;
Quid est qd dilectus meus. in domo mea fecit scelera multa.
Numquid carnes scæ auferent a te. malicias tuas in quibus glo
riax es. O quam uberem pul cram fructu ferax speciosa uoca
uit dñs nomen tuum. ad uocem loque le gran dis & ar sic ignis
mea & combusta sunt fructe ta eius. & dñs exercitu um qui
planta uit te. locutus est super te malū. pro malis domus
isrl. & domus iuda quae fecerunt ad ir ritan dū me liban
tes bahalim; Tu autem dñe demon strasti mihi & cog no ui
tu. ostendisti mihi studia eorum; & ego qua si agnus man
susus. qui portator ad uictimā & non cog no ui. Quia supra
me cogita uerunt consilia. Mit tamus lignū in pax nem
eius. & eradamus eū de terra ui uentium. & nomen eius. p me
mor & ur am plius; Tu autem saba oth. qui iudic as iustas.
& probas re nes & corda. Uideā ultionē ex eis. tibi enī
re uelau i causā meā. propterea haec dicit dñs. ad ui ros
anathot. qui que runt animā tuā & dicunt. non propheta
bis in no mi ne dñs. & non mori eris in manibus nostris;
ppter ea haec dicit dñs exercituū. ecce ego uisita bo sup
eos. iu ues morientur in gladio. filii eorum & filiae eorum
morientur in fame. & reliquiae non er. ex eis; In dū cā
enim malū super ui ros anathot. an nū uisi tati omis eor;
Justus quidem tu es dñe. si dñs putem tecum. uerūm tamen
iusta loquar ad te; quare uia impi orum. pro spe ratur. bene
est om nibus qui pre uari cantur. & iniquae agunt.

plantaſti eos & radicem miſerunt. proſiciunt & faciunt fruc
tū pro pe. eſta ori eorum & longe are nibus eorū; & tudne
noſti me & uidiſti me; & probaſti cor meum tecum. Congre
ga eos quaſi gregem ad uic timā & ſciſi ca eos indi eoc ſi
omniſ; uſ que quo luzebit terra & herba omniſ; rezi omniſ;
ſiccabitur pp̄t mali ciā habitantium in ea. Conſumptū eſt
animal & uolucres; qm̄ dixerunt non uidebit no uiffi ma
noſtra; ſicam pedibus curra. Laboraſti; quo modo contē
dere poteris cum aequis. Cū autē interra pacis ſe cura
fueris; quid facies in ſu p̄bia ior danis. Nā & frat reſtui
& domus patris tui; & iā ipſi pugna uerunt aduer ſūte.
& clama uerunt poſt te plana uoce; ne cre das eis; cū lo
cuti fuerint bona; reliqui domū meā; di mi ſi here ditatē
meā; dedi lectā ani mā meā; in manu mi mi corū eius.
facta eſt mihi here ditas mea; quaſi leo in ſil uā; dedit con
tra me uocem. Jdo audi ui eā; Numquid auis diſ color here
ditas mea mihi; numquid auis diſtincta p̄ totum. Uenite
congre ga mini omniſ; beſti; & ter rae; p̄ pe rāte ad de uo ran
dum; paſto res multi; de moli ti ſunt uineam meā; con cul
ca uerunt partem meā; de derunt por cio nē meam de ſide
rabilē; in de ſerto ſolitudi niſ; poſuerunt eā in diſſi pati
one; luxit q; ſuper me; de ſo latio ne de ſolata eſt omniſ;
terra; quia nullus ē qui re cogitat corde; ſuper omneſ; ci aſ.
De ſer ti uene runt uaf tator eſ; qui a gla di uſ dñi de uo ra
bit; ab ex tre mo ter rae uſ que ad ex tre mum e iuſ; non ē
pax u ni uer ſe tar ni; ſe mi na uer̄ tri ti cum; & ſpi naſ meſſu
erunt. here ditatē ac ce per̄; & non eis pro derit; con fun
di mini a fructi bus ueſtriſ; pp̄t iram furo riſ dñi. haec di
cit dñs; ad uer ſuſ omneſ; uici noſ me oſ peſ ſi moſ; qui tan

zunt hereditatem, quam distribui populo meo isrlt. ecce ego
 euellam eos de terra eoru & domum iuda euellam de medio eoru
 & cum euellero eos. conuertar & miserebor eorum. & re
 duca eos iurum ad hereditatem suam & iurum in terra suam;
 & erit. si eruditi dedicerint uias populi mei. ut iurent in no
 mine meo uiuit dñs. sicut docuerunt populum iurare in bahal.
 aedificabuntur in medio populi mei; quod si non audierint
 euellam gentem illam euulsionem & proditionem. ait dñs.
 haec dicit dñs ad me. Uade & posside tibi lumbarum lineum.
 & pones illud super lumbos tuos. & in aqua non infers illud.
 & possides lumbarem iuxta uerbum dñi. & posui circa lumbos
 meos. & factus est sermo dñi ad me. secundo dicens. tolle
 lumbarem quod possedisti. quod est circa lumbos tuos. & surgens
 uade ad eu fratrem & absconde illud in foramine perae.
 & habui & abscondi illud in eu fratrem. sicut praeceperat
 mihi dñs. & factum est post dies plures. dixit dñs ad me.
 surge. uade ad eu fratrem. & tolle inde lumbarem. quod precepi
 tibi ut absconderes illud ibi. & habui ad eu fratrem. & fodi
 & tuli lumbarem de loco ubi absconderam illud. & ecce con
 putruerat lumbarem. ita ut nulli usus aptus esset. & factum
 est uerbum dñi ad me dicens. haec dicit dñs. sic putrescere
 faciam super biam iuda & super biam hierusalem. mul
 tam. populum istum pessimum. qui nolunt audire uerba
 mea. & ambulat in prauitate cordis sui. habuerunt
 quod post deos alienos ut seruirent eis. & adorarent eos.
 & erunt sicut lumbarem istud. quod nullo usus aptus est.
 sicut enim adheret lumbarem ad lumbos uiri. sic ad glutina
 ui mihi omnem domum isrlt. & omnem domum iuda
 dicit dñs. ut esset mihi in populum. & in nomen & in lau

dem & in gloriam. & non audierunt; dices ergo ad eos. sermo-
nem istum; haec dicit dominus deus israel; omnis lazuncula implebi-
tur uino. & dicent ad te; Numquid ignoramus. qui a omnis
lazuncula impleatur uino. & dices ad eos; haec dicit
dominus; ecce ego implebo omnes habitatores terrae huius.
& reges destruxerit pedauit. qui se dent super thronum eius. & sacer-
dotes & prophetas. & omnes habitatores hierusalem ebri-
tate. & disperzant eos uirum a fratre suo. & patres & filios par-
ter ait dominus; non parcam & non comedam neque miserebor. &
non disperzant eos; Audi te & auribus percipite. nolite
eleuare. quia dominus locutus est. date domino deo uestro gloriam anti-
quam con tenebris car. & ante quam offendant pedes uestri
ad montes calizos. & peccabitis luce & ponet eam in u-
bra mortis. & in caliginem; Quod si hoc non audieris. in ab-
sccondito plorabit anima mea. a facie superbiae. plorabis
plorabit. & deducet oculos meos lacrimam. qui a captus e-
st grex domini. de creta & dominatrix humili a ministere. qui descen-
dit decapite uestro corona gloriae uestrae; Ciuitates austru-
clausae sunt. & non est qui aperiat; Translata est omnis iudaea
trans migratione per facta. leuate oculos uestros & uide-
qui uenit ab a quilo ne; ubi est grex quidam tibi
pecus inclituum. Quid dices cum uisita uerit te. tu enim
docuisti eos ad ueritate. & erudisti in capud tuum; Num-
quid non dolores adprehenderunt te; mulierem parturi-
entem; Quod si dixeris in corde uo; quare e uenerunt
mihi haec. propter multitudinem iniquitatum tuarum. reuela-
ta sunt uere cuncti ora tua pollutae sunt plateae tuae;
si mutare potest. & opus pellem tuam aut pardus uari-
& atque suus. & uos poteritis benefacere. cum dixeritis malu;

& dissipabo eos quasi stipulam quae a uento rapitur in deserto.
 haec fors tua pars quae in mensura tuae a me dicit dñs. Quia
 oblitus es me & confusus es in mensura datio unde & ego non daui
 femora tua contra faciem tuam & apparuit ignominia tua
 ad uenteria tua & in natus tuum. scelus fornicationis tuae
 super colles in agro iudi ab hominatio nestuas. Uae tibi hieru-
 salem non munda beris post me usque adhuc. Quod fac-
 tum est uerbum dñi ad hieremiam desermoni bus sic citatis.
 lux in daea & portae eius corruerunt & obscuratae sunt
 in terra & clamor hierusalem ascendit; maior res miserunt
 minor res suos ad aquam uenerunt ad aurum endum non in ue-
 nerunt aquam. re portauerunt uasa sua uacua; propter
 terram uastitates. quia non uenit pluuia in terra confusis
 agricolae operuerunt capita sua. Na & cerua in agro pe-
 perit & reliquid. quia non erat haerba & onazri steterunt
 in rupibus. traxerunt uentum quasi dracones; de se sunt
 oculi eorum quia non erat herba; si iniquitates nostras
 responderunt nobis. dñe fac propter nomen tuum. qm
 multae sunt auersiones nostrae. tibi peccauimus.
 & peccatio isrl. saluator eius in tempore tribulationis;
 quare quasi colonus. futurus es in terra & quasi uiator. de-
 clinans ad manendum. Quare futurus es uelut uir uazus
 & fortis. qui non potest saluare. Tu autem in nobis es dñe.
 & nomen tuum super nos in uocatum est. ne de relin quas nos.
 haec dicit dñs populo huic qui diligit mouere pedes meos.
 & non qui euit & dño non placuit. nunc recordabitur
 iniquitatem eorum; & uisitabit peccata eorum; & dixit dñs
 ad me; Noli orare pro populo isto in bonum. cum ieiuna uerint
 non exaudi am preces eorum; & si obtulerint holocausto

mata & uentimas non suscipiam eas. Quia gladio & fame & peste
ego consumam eos. & dicitur hā hā hā dñe dñs. pphēae dicunt. non ui
debitis gladium. & fames non erit uobis. sed pacem uerandabi
uobis in loco isto; & dixit dñs ad me, falsoprophetiae uaticina
tur in nomine meo. non misi eos & non precipies ne quelo
tussum adeos, Uisonem mendacem. & diuinationem &
fraudulentiam & seductionem cordis sui. prostant uobis,
Ido haec dicit dñs. De prophetis. qui prophēant in nomine meo
quos ego non misi dicentes, gladius & fames non erit in terr
hac. in gladio & fame consummentur prophēae illi. & po
puli illi quibus prophēant. erunt proieciti in uisus hierusalem
prope fame & gladio. & non erant qui sepeleat eos ipsi & uxore
eorum. filii & filiae eorum; & essendam super eos malum
suum. & dicit ad eos uerbum istud, de ducant oculi mei lac
rimam per noctem & diem. & non taceant. Quia contricione
magna contrita est uirgo filia populi mei. Iaza pessima
uehementer. si exgressus fuero ad agros. ecce occisi gladio
& si introiero ciuitatem. ecce adtenuati fame. Prophēae
quoque & sacerdotum. abi erunt in terram quam ignora
bant; Num quid picrens abiecasti iudā aut si on abhomi
nata est animata. Quare ergo percasti nos. ita ut nulla
sit sanitas. & expectauimus pacem. & non est bonum & ten
pus cupationis. & ecce turbatio; Cognouimus dñe impie
tates nostras. iniquitate patrum nostrorum. quia peccau
imus tibi; ne nos des in obprobrium propter nomen tuum.
neque facias nobis contumeliam, solum gloriae & ue
dare. ne irritū facias. fedust uobis; Num quid sunt
in sculptilibus gentium qui pluant aut caeli possunt dare
imbres. Non ne times dñe dñs nr. quae expectauimus. Tu enim

fecisti omnia haec; & dixit dñs ad me; sist & erit mors ses &
 samu hel coram me non est amma mea ad populum istum, eice
 illos a facie mea & egrediantur; quod si dixerint ad te; quae
 egrediemur; dices ad eos; haec dicit dñs; qui ad mortē ad mor
 tem; & qui ad gladiū ad gladium; & qui ad famem ad famem; &
 qui ad captiuitatē; ad captiuitatem; & uisitabo super eos
 quatuor species; dicit dñs; gladium ad occisionem; & canes
 ad la cerandum; & uolatilia caeli & bestias terrae; ad de
 uorandum & dissi pandum; & dabo eos in ser uorem uni uer
 sis regnis terrae; propter manus sem filium eze chiae regis
 iuda super omni bus quae fecit in hierusalem; quis enim misere
 bicur hierusalem; aut quis contristabitur te; aut quis ibit
 ad rogandum pro peccata tua; Tureli qui stit me dicit dñs;
 Reor sum abisti; & ten dam manum meā super te; & inter
 ficiam te; laboraui rogans; & disper gā eos; uentilabro; in for
 tis terrae inter feci; & per dedi populum meū; & tamen auis
 suis non sunt re uer si; multiplicatae mihi uiduae eius super
 harenā maris; induxi eis super matrē ad hulis centis; castato
 rem me ri die; nisi super ciuitates; repen te ter ro rem; infir
 mata est quae pe per te septem; de fecit anima eius; occidit ei
 sol cū adhuc esset dies; confusa est & erubuit; & resi duos eius
 in gladio dabo; in conspec tu inimicorum eorum ait dñs;
 Uae mihi mater mea; quare genuisti me; uirū rixae; uirū
 discor diae; in uni uer sa terra; non fenera uo; nec fenera uit
 mihi quisquā; om nes male dicunt mihi; dicit dñs; si non reli
 quiae uae in bonum; si non occurreret tibi in tempore ad
 fluctationis; & in tempore tribulationis; ad uer sum inimicū;
 Num quid sederabitur ferrū ferro; ab aquilone; & aes
 diuicias tuas; & thes auris tuus; in direptionem; dabo gratias;

in omnibus peccatis suis. & in omnibus terris tuis, & ad du
m in eos tuos dixeris quam nescis. quia ignis succensus est in fu
rore meo super uos & debet, tu scis dñe recorde me. &
uisita me & eru me. ab his qui persecuntur me, noli impaci
entia tua suscipere me. scito quoniam sustinui pro te obprobrium;
in uentibus sunt sermone tui & comedi eos. & facta est mihi
uerbum tuum in gaudium & in leticiam cordis mei quoniam
in uocatum est nomen tuum super me; Dñe dñs & exercituum n
sed in conuicio ludentium & gloriatus sum a facie manus
tua; solus sedebam quoniam comminatione replesti me. quare
factus est dolor meus per pectus & plaga mea disperabilis
permutata ^{anima mea.} cura facta est mihi quasi mendacium. aquarum
in fidelium; propter hoc haec dicit dñs; si conuerteris conu
tante. & ante faciem meam stabis. & si separaueris pro te
a me quasi deus meus eris; conuerterentur ipsi ad te. & tu non
conuerteris ad eos. & dabo te populo huic. in murum aereu
fororem. & destruentur aduersum te. & non preualebunt qui
tecum sum. ut saluem te. & eriam dicit dñs; & liberabo te de
manu pessimorum. & redimam te. de manu fortium; & fac
tum est uerbum dñi ad me dicens; non accipies tibi uxorem.
& non erunt tibi filii & filiae in loco isto. Quia haec dicit dñs
super filios & filias qui generantur in loco isto, & super ma
tres eorum qui genuerunt eos. & super patres eorum de quo
rum stirpe sunt nati in terra hac. moribus egrotatio
num morientur. Non plantentur. & non sepelientur.
in sterquilinum super faciem terrae erunt. & gladio & fa
me consummentur. & erit cadauer eorum in escam uolatili
bus caeli & bestiis terrae. Haec enim dicit dñs. Ne exredia
ris domum conuine neque uadit ad plantandum. neque conso

135
le ris eos. quia abstuli pacem meam a populo isto dicit dñs.
mi ser cordiam & miseracionis & morientur gran des. & par ui.
in terra ista non sepelientur. ne quae planzen tur. & non se inci
dent. ne quae cal uicium si & pro eis. & non fran gent inter eos.
lu zenti panem ad con so landum super mor tuo. & non dabunt
potum cali cis ad con so landum super patre suo & matre. & do
mum con uiui non ingre di eris. ut sedeas cum eis. Et co me das
& bi bas quia haec dicit dñs ex er ci tuum dñs isrl. Ecce ego au se
feram de lo isto mo culis uestris & in die bus uestris uocem zau
di. & uocem la xi ciae. uocem spon si & uocem spon sae. & cum
ad nun cia ue ris populo huic om nia uer ba haec. & dixe rit in
tibi. Qua re lo cutus est dñs su per nos om ne ma lum gran de.
istud. quae in qui tas nostra. & quod peccatum nostrum. qd
pec caui mus dño dō nro. di ces ad eos. Quia reli que runt pa
tres uestri me dicit dñs. & habi erunt post de os a li enos. &
ser uerunt eis. & ad ora uerunt eos. me de reli que runt. &
le zem meam si custo di erunt. sed & uos pe ius o pe rati
estis quam patres uestri. Ecce enim ambulat unus quisq;
post pra uisatam cor dis sui mali. ut me non audiat. & eici am
uos de er ra hac in terra quam igno ratis uos. & patres ue stri.
& ser uis ibi diis a li enis die ac nocte. qui non da bunt uobis
requiem; pro pte rea ecce di es ueni unt dicit dñs. & non di
ceat ultra uiuit dñs. qui e duxit filios isrl de er ra ae zrp
ti. sed uiuit dñs qui e duxit filios isrl de er ra a quilo. nisi de
um uer sis ter ris ad quas eici eos. & re du cam eos in ter ra
suam quam dedi patri bus eorum. Ecce ego mit tam pis ca to
res mul tos dicit dñs. & pis cabuntur eos. & post haec mit ta
eis mul tos uenato res. & uenabuntur eos. de om ni monte
& de om ni colle. & de ca uer nis pe riarum. quia o culi mei

super omnes uias eorum non sunt abscondite a facie mea.
non fuit occulta iniquitas eorum ab oculis meis, & reddam
duplices primum iniquitates, & peccata eorum. quia contamina-
uerunt terram meam in morticinis idolorum suorum, & ab om-
nibus suis impleuerunt hereditatem meam. Oue fortitudo
mea & robor meum & refugium meum in die tribulationis.
Ad te gentes ueniunt ab extremis terrae, & dicent uere men-
datum possederunt patres nostri ueritatem quae eis non pro-
namquid facies sibi homo deos & ipsi non sunt dii; Idcirco ecce
ego ostendam eis & uicem manum meam & uirtutem meam.
& scient quia non enim mihi dñs; peccatum iuda scriptum est stilo
seruorum unguae ad amantino & aratum super latitudinem cor-
eorum; & in cornibus ararum eorum; Cum recorderint filii
eorum ararum suarum & lacorum lignorum que frondentium in
montibus & celsis; sacrificantes in agro fortitudinem tuam &
omnia thesaurus tuus in direptionem dabo; & celsa tua propter
peccata in uniuersis finibus tuis; & relinqueris sola ab here-
ditate tua quam dedi tibi; & seruire te faciam inimicis tuis.
in terra quam ignoras; quoniam igne succentur distis in furore meo; usque
ma & erit nuda ardebit; Haec dicit dñs; male dictus homo qui
confidit in homine & ponit carnem brachium suum; & ad dno
recedit cor eius; erit enim quasi myrricae in deserto; & non
in debet cum uenerit bonum; sed habitabit in siccitate in deser-
to; in terra salinis & inhabitabili; Bene dicitur uir qui con-
fidit in dño; & erit dñs ^{quasi} fiducia eius; & erit lignum quod
transplantatum est super aquas; quod ad humorem mittit
radices suas; & non timebit cum uenerit aestus; & erit foli-
um eius uiride; & in tempore siccitatis non erit sollicitum;
nec aliquando desinet facere fructum; paruum est

cor omni um & inscrutabile. quis cognoscat illud ego dñs ser u
 zans cor da & bñs re nes. quid uini cui qua iuxta uiam. & iuxta
 fructum ad in uentio num suarum. Per dñs fo uit. & non peperit.
 fecit diuicias & non in iudicio. in di mi dio dierum suorum dere
 lin quis eas. & in no uis simo suo erit insi piens. solum gloriæ alti
 tudinis appri cipio. Lo cus sci si cationis nræ. & pectatio isrl.
 Dñe. omnes qui te de re lin quunt con fun den tur. re cedentes a te
 in terra scri ben tur. qm̄ dere lique runt ue nã aquarum ui uen
 ti um dñm. sana me dñe & sa nabor. sal uum me fac & sal uus ero.
 qm̄ laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me. ubi est uer bum dñi.
 ue niat. & ego non sum tur ba tus. Te pas to rem se quens. & diem
 ho mi nis non de si de ra ui. Tu scis. quod egres sum e de labas me is. rec
 tum in con spec tu tuo fuit. Non sis mi hi tu for mi di nis. spes mea
 tu in die ad fluc tionis. Con fun dan tur qui per se cun tur me & non
 con fun dan ego. pa ue ant illi. & non pa ue am ego. in duc su per eos
 diem ad fluc tionis. & du pli ci con tri cione con te re eos.
 haec di cit dñs ad me. Uade. & sta in por ta fi li orum populi. per qua
 in gre di un tur re zes iu da & e gre di un tur in cun dis por tis
 hie ru sa lem. & di ces ad eos. Au dite uer bum dñi re zes iu da. &
 om nis iu dae. cun ti que ha bita to res in hie ru sa lem. qui in gre
 di mi ni per por tas istas. Haec di cit dñs. Cas to dno animas uestras.
 & nolite por tare pon de ra in die sabba ti. nec in fe ra tis p por tas
 hie ru sa lem. & nolite eicere o nera de do mi bus uestris in die
 sabba ti. & om ne opus non faci tis. sci si cate diem sabba ti. sicut pce
 ce pi pa tri bus uestris. & non audi erunt. nec in eli na uerunt
 aurem su am. sed in du ra uerunt cer uicem su am ne audi rent
 me. & ne acci pe rent dis ci pli nam. & erit si u di eritis me
 di cit dñs ut non in fe ra tis o nera p por tas ci ui ta tis huius in die
 sabba ti. Et si sci si ca ue ri tis diem sabba ti. ne faciatis in e a

omne opus ingredientur per portas ciuitatis huius reges & principes
sedentes super solum dauid & ascendentes in curribus & equis ipsi &
principes eorum iuda & habitatores hierusalem & habitabitur
ciuitas haec in sempernum; Et uenient de ciuitate iuda & de circuitu
hierusalem & de terra beniamin & de cum pestribus & de montuosis
& ab austro portantes holocaustum & uictimam & sacrificium &
tus & inferatis oblationem in domum dñi; si autem n̄ audierit̄ me ut
sc̄ificatis diem sabbati & ne portetis onus & ne inferatis per portas hie
rusalem in die sabbati succendam ignem in portis eius & deuorabit
domos hierusalem & non ex tinguetur. Verbum quod factum est
ad hieremiam ad dño dicens; surge & discende in domum figuli &
ecce ipse faciebat opus super rotam; & dissipatum est uas quod ipse
faciebat & luto manibus suis; conuersus fecit uas alterum sicut
placuerat oculis eius ut faceret; & factum est uerbum dñi ad
me dicens; Numquid sicut figulus iste non potero facere uobis
domus ista ait dñs; Ecce sicut lutum in manu figuli sic uos in ma
nu mea domus ista; Repente eloquar aduersum gentem & aduer
sum regnum ut eradicem & dispergam illud; Si pen
itentiam egerit gens illa a malo suo quod locutus sum aduersum
eam; azam & ego penitentiam super malo quod cogitauit & subito
loquar de gente & regno; ut aedificem & plantem illud; & si fe
cerit malum in oculis meis ut non exaudia uocem meam
penitentiam azam super bono quod locutus sum ut facere ei
Nunc ergo dicit iudaeis & habitatoribus hierusalem dicens;
Haec dicit dñs; Ecce ego fingam contra uos malum & cogito contra
uos cogitationem; Lec p̄ lege n̄ die iouis ad s̄ax; Reuertan
tur unusquisque anima sua mala & dirigit uias uestras & stu
dia uestra qui dixerunt; desperauimus post cogitationem
enim nostras ibimus & unusquisque prauit cor̄e cordis sui

121
mali faciamus; Ido haec dicit dñs, Interrogate gentes quis au-
diuit talia horribilia quae fecit inimis uirgo isrl; Num quid
deficiat de parua agri melle libani; aut euelli possunt aquae erum-
pentes frigi de & defluentes; qui a oblitus est mei populus meus
frustra libantes & impingentes in uis suis in se mitis saecula
ut ambularent per eas in itinere non trito; ut fieret terra
eorum in desolationem & in sibilum semper iterum; Omnis
qui praeterit per eam obstupescat & mouebit capud suum;
sicut uentus urens disperzam eos; coram inimico; dorsum & non
faciem; Osten dam eis in die perditionis eorum; & dixerunt.
Uenite & cogitemus contra hieremiam cogitationis;
Non enim peribit lex a sacerdote; neque consilium a sa-
piente; nec sermo a propheta; uenite & percu ciamus eum
lingua; & non adtendamus ad uniuersos sermone eius;
Adtende dñe ad me; & audi uocem aduersariorum
meorum; Num quid reddi tur pro bono malo; qui afo-
derunt fo ueam ammae mae; recordare quod steterim
in conspectu tuo ut loquerer pro eis bonum; & auertere
indignationem tuam ab eis; propterea da filios eorum
infamem & deduc eos in manus gladii; fiant uxor es eorum
absque liberis & uiduae & uirgines earum interficiantur
morte; Iu uenese eorum confodiantur gladio
in proelio; Audiatur clamor de domibus eorum ad du-
ces enim super eos latronem repente; qui afo derunt
fo ueam ut caperent me; & laqueos abscon derunt
pedibus meis; tu autē dñe scis omne consilium eorum;
ad uersum me in mortem; ne propici eris iniquitati eorum;
& peccatū eorum a facia tua non deleatur; fiant con-
uertentes in conspectu tuo; in tempo re futuro ristur

ab utere eius, haec dicit dñs; uade accipe lazum cu
lā figuli testeam. & ase ni oribus populi. & ase ni orib;
sa cerdotū. & egredere ad uallē fili en non quae est
iuxta introitum porte fictilis. & predi cabis ibi
uerba quae ego loquor ad te. & dices; au dite uerbum
dñi rezes iuda & habi tatores hieru salem; haec dicit
dñs & er cituum^{is} ist; Ecce ego inducam ad flictionem sup
locum istum; ita ut omnis qui au di erit illam tin ni ant
aures eius. eo quod derelin que runt me. & ali enum fece
runt locum istū. & li ba uerunt in eo dis ali enis quos nesci
erunt ipsi & patres eorum & rezes iuda. & reple uerunt
locum istum san guinem in nocentium. & ae di si ca uer
ex cella ba ha lim ad comburen dos filios suos iz ni in ho
lo caustum ba ha lim. quae non p̄ cepi nec lo cutus sum. nec
ascen derunt in cor meum; Propterea ecce di es ueni
unt dicit dñs; & non uocabitur locus iste tho fax uallis
fili en non. sed uallis oc ci sionis; & dissipabo consilium
iudae & hieru salem in loco isto. & sub uer tam eos gla
dio in con spec tu im micorum suorum. & in manu quae
rentium animas eorum. & dabo cada ue ra eorum
es cam uolatilibus caeli & besti is terrae. & ponā ci uitate
hanc in stu po rem & sibi lum; Om̄s qui p̄ teri erit per eā
ob stu pes cēt; & sibi labit super uni uer sa plaza eius; & ciba
bo eos car nibus fili orum suorū & car nibus fili arū
su arum. & unus quis que car nes anni sui come dēt in ob
sidione & in an zusta in qua concludent eos im mi ci eorū.
& querunt animas eorum. & con te res lazum culam
in oculis in ro rum qui ibunt te cum & dices ad eos;
haec dicit dñs & er cituum; sic con te ram populum

istum & ciuitatem istam sicut conteratur uas figuli quod
non potest ultra in stau rario in tho fah se peli entur.
eo quod non sit alius locus ad se peliendum; sic faciam
locum huic ait dñs. & habitatores eius. & ponam
ciuitatem istam sicut tho fah & erunt domus hieru
salem & domum regum iuda sicut locus tho fah.
in munde omnes domus. in quarum domatibus sacri
fica uerunt omni maliciae caeli. & liba uerunt
liba mina dñs alienis; Uenit autem hieremias
de tho fah quo miserat eum dñs ad pph&andum
& stetit in atrio domus dñi & dixit ad omnem popu
lum; Haec dicit dñs exercituū; dñs isrl. ecce ego
inducam super ciuitatem hanc & super omnes urbes
eius unuerſa mala quae locutus sum ad uerſum eam
quoniam indurata uerunt ceruicē suam & non audierunt
sermoneſ meos & audiuit faſur filios emmer sacerdos
qui constitutus erat princeps in domo dñi. hieremia
pph&antem sermoneſ istos; & percussit faſur hieremiā
pph&ā & misit eum in neruum quod erat in porta ben
iamin. in superiore in domo dñi. Cum que in luxis se
in cressinum eduxit faſur hieremiā de neruo &
dixit ad eum hieremias non faſur uoca uit nom
inum sed pauorem ^{un} di que; quia haec dicit dñs.
Ecce ego dabo te in pauorem te & omnes amicos tuos
& corruent gladiis in micorū suorum. & oculi tui ui
debunt & omnem iuda dabo in manu regis babilonis
& inducet eos in babilonem & percuet eos gladio.
& dabo unuerſam substantiam ciuitatis huius & om
nem laborem eius. omnemque p̄cium & cunctis theſ-

Auros regum iuda dabo in manu inimicorum eorum
& diripient eos & tollent & ducent in babilonem tu
autem fatur & omnes habitatores domus tuae ibitis in
captiuitatem & in babilonem uemes & ibi morieris
ibique sepeli eris tu & omnis amicitui quibus pph&asti
mendatum; seduxisti me dñe & seductus sum forcior
me fuisti & in ualuisi factus sum in derisu totadie omis
sub sanabant me quia iam olim loquor uociferans in
quitatem & uastitatem clamo & factus est mihi ser
mo dñi in obprobrium & in risum totadie & dixi non re
cordabor eius neque loquar ultra in nomen me illius
& factus est in corde meo quasi ignis & aestuans clausus
quae in ossibus meis & de feci ferre non sustinens.
Audiui enim contumelias multorum & terrorem
in circuitu per se qui mihi & persequamur eum ab om
nibus uiris qui erant pacifici mei & custodientes latas
meum si quo modo decipiantur; & preualeamus ad
uersus eum & consequamur ultionem ex eo dñs autē
me cū est & fortis & non timebo. Idcirco qui per se
cuntur me cadent & in firmi erant confundentur
uehementer qui non intellexerunt obprobrium sem
piternum quod nunquam delibitur; & tūcne & erit u
pro bator iusti qui in dis re uer nes & corda uideamus
que p̄ ultionem tuam & eis tibi enim reuelauit cau
sam meam. Cantate dño laudate dñm qui libera
uit animam pau peres de manu malorum; mala
dic tadies in qua natus sum dies in qua pe perit me
mater mea non sit benedic ta, male dicitur uir
qui ad nunciavit patri meo dicens. Natus est tibi

139
puer masculos & quasi gaudio lacti si cauit eum sic homo
ille ut sunt ciuitates quas sub uertit dñs & non pene tuit
eum; Audi at clamo rem mane & ululatum in tempore
meridiano quoniam me inter fecit auulua ut si eret
mibi mater mea sepulchrum & uulua eius conceptus
aeter nus quare de uulua egressus sum ut uiderem
laborem & dolorem & con sum mentur in con fusione
dies mei; Verbum quod factum est ad hieremiam
adno quando misit ad eum rex se decias fassur filium
filium melchiae & soforniam filium maasiae sacer
dote di cens; Interroga pro nobis dñm quia nabuchodo
nosor rex babilonis peroratur ad sum nos si for
te faciat dñs nobis cum se cundū mirabilia sua & re
cedat a nobis. & dixit hieremias; sic dicitis se decias
haec dicit dñs ds isrl; ecce ego con uertam uasa bella
quae in manibus uestris sunt & quibus uos pugnaty
ad uersum regem babilonis & caldeos qui ob si dent
uos in circuitu murorum & congrezabo ea in medio
ciuitatis huius & de bella bo ego uos in manu & ten
ta & burchio forti & in furore & in indignatione
& in ira zion di & percutiam habitatores ciuitatis
huius homines & bestiae pestilentia magna morien
tur; & post haec ait dñs; Dabo se deciam regem iuda
& seruos eius & populum eius & qui me de relictis
in ciuitate hac. A peste & gladio & fame in manu
nabuchodosor regis babilonis. & in manu inimi
corum eorum & in manu quae renuunt animas eorum
& percutiet eos more gladii & non mouebitur neque
parca nec miserebitur & ad populum hunc dicens;

Haec dicit dñs; Ecce ego do coram uobis uiam uitae &
uiam mortis qui habitauerit in urbe hac morietur
gladio & fame & peste qui autem egressus fuerit & trans
fuerit ad chal deos qui ob sident uos uiuet & erit ani
masua quasi spoliū; posui enim faciem meam super
ciuitatem hanc in malum & non in bonum ait dñs; in ma
nu regis babilonis dabitur & exuret eam ignis & domui
reze iuda; Audi te uerbum dñi domus dauid; Haec dicit
dñs iudicate mane iudicium & erue oppres sum
de manu calumniantes ne forte egre diatur ut ignis
indignatio mea & succen datur & non sit qui extinguat
pp̄t maliciā studiorum uestrorum. Ecce ego ad te
habitacem uallis soli de aquae cam pestrif ait dñs
quid dicitis quis percutit & nos & quis ingrediatur domus
nostras & uisitabo super uos iuxta fructū studiorū
uestrorum dicit dñs; & succendam ignem in saltu eius
& de uorabit omnia in circuitu eius; haec dicit dñs;

Desiden in domum regis iuda & loque ris ibi uerbum
hoc & dices; Audi uerbum dñi rex iuda qui se des super
solum dauid tu & seruitui & populos tuum qui ingredi
min per portas istas; haec dicit dñs; facite iudicium &
iusticiam & liberate oppres sum de manu calomniatoris
& aduenam & pupillam & uiduam nolite contristare
neque opprimatis iniqui; & sanzui nem innocentem ne fun
datis in loco isto si enim facientes feceritis uerbum istud
ingredientur p̄ portas domus huius reze sedentes
de re ne re dauid super thronum eius & ascenden tes
curros & equos ipsi & serui & populos eorum; Quod si
non audieritis uerba haec in me ipso iura iudicat dñs

148
quam solitudinem erit domus haec; Quia haec dicit
dominus super domum rezes iuda zala ad tu mihi capud
libani si non posuero te solitudinem urbem inhabita-
bilem & scificabo super te interfici entem iurum
& arma eius & succident electam cedrum tuam & precipi-
tabunt in ignem & pertransibunt gentes multae per
uitate hanc & dicet unusquisque proxiimo suo quare fecit
dominus sic civitati huic zarn di & respondebunt; Eo quod
de reliquerint pactum domini dei sui & ad ora uerunt deos
alienos & seruirerent eis; Nolite flere mortuum
neque lugeatis super eum fleu plantate eum quie-
re dicitur quia non reuertetur ultra nec uidebit
terram natiuitatis suae; Quia haec dicit dominus ad sellum
filium iosua ezechem iuda qui regnauit piosia patri suo
qui egressus est de loco isto non reuertetur hic ampli-
us sed in loco ad quem stransitulum ibi morietur
& terram istam non uidebit amplius; Uae qui edifi-
cavit domum suam in iniusticiam & caenacula sua
non in iudicio amicum suum opprimet & frustrat &
mercedem eius non reddet ei quid dicitur aedificabo
mihi domum latam & caenacula spatiosa quia sibi
se nescit & facit laquearia cedrina pingit quia sinopide
num quid regnabis conseru te es cedro pater tuus
num quid non comedit & bibit & fecit iudicium & iusticia
Tunc cum bene erat iudicant causam pau peris &
ezem in bonum suum num quid non ideo qui acognouit
me dicit dominus; Tu uero oculi & cor ad auariciam
& sanguinem ad innocentem fundendum ad ca-
lum malum & ad cursum mali operis; Propterea

Haec dicit dñs ad ioachim filium iosiae rezeem iuda non
plantent eam uae frater & uae non con cre ma
bunt ei uae dñe & uae inclitae sepultura a sim sepe
li & ur putre factus & p iectus & tra porta hierusa
lem ascende libanum & clama & in basan da uocem
tuam & clama ad tran se untes quia contriti sunt
omnes amatores tui. locutus sum ad te in habundantia
tua dixisti non audiam; haec est uatua ab adulis
entiatua quia non audisti uocem meam omnis pasto
restu of pasco uentus & amatores tui in captiuitate
ibunt & tunc confunderis & erubescas ab omni mali
tiate tua que sedes in libano & edificas in cedris; Quomo
do conze misisti conuenissent tibi dolores quasi partu
rentis; Uiuo ego dicit dñs; quia si fuerit ie comas
filios ioachim rezeis iuda anulus in dextera mea in de
e uellam eum & dabo te in manu que reuertum
Annam tuam & in manu quo rñ tu for midas facie
& in manabucho nos for rezeis babilonis & in manu
baldeorum & mit tante & matrem tuam que genuit te
in terra alienam in qua nati non estis ibi qñ mo rñ enim
& in terram ad quam ipsi le uant manum suam ut reuer
tan tur illuc non reuertentur. Numquid uas fictile
aquae contritum ut iste ie comas numquid uas absq;
omni uoluptate qua re ab iecti sunt ipse & semen eius
& p iecti in terram quam ignorauerunt;
Terra terra terra audis sermone dñi; Haec dicit dñs
scribe uirum istu ste rolem uirum qui in diebus suis non
p sperabitur nec enim erit de se mi ne eius ut quise
deat super solium dauid & potestatem habeat ultra
in iuda; Uae pastoribus qui dis per zunt & dilacerant

141
grezem pascuam meam dicit dñs; Idcirco haec dicit dñs dñs
isrl ad pastores qui pascunt populum meum;
Uos dñs per sistis grezem meum & eiecistis eos & non
uisitastis eos ecce ego uisitabo super uos maliciam
fructuorum uestro rñ ait dñs; & ego congrebo reli
quias grezes mei de omnibus terris ad quas eieceram
eos illuc & conuertam eos ad rursus sua & crescent &
multiplicabuntur; & suscitabo super eos pastores
& pascunt eos non formidabunt ultra & non paue
bunt & nullus querat ex numero dicit dñs; ecce dies
uenient dicit dñs & suscitabo dauid zer men iustum
& regnabit rex & sapiens erit; & faciet iudicium &
iusticiam inter rñ In diebus illis saluabitur iuda & isrl
habitabit confidenter; & hoc est nomen quod uoca
bunt eum dñs iustus noster; propter hoc ecce dies uen
iunt dicit dñs & non dicent ultra uiuit dñs qui e duxit
filios isrl de terra aegypti; sed uiuit dñs qui e duxit &
adduxit seminem domus isrl de terra aquilonis & de cun
ctis terris ad quas eieceram eas illuc & habitabunt in terra
sua; Contritum est cor meum in medio mei contremuerunt
omnia ossa mea factus sum quasi ebrius & quasi
homo machatus uino a facie dñi & a facie uerborum
scorum eius quia adulteris repleta est terra quia
a facie maledictionis luxit terra are facta sunt
arua deserti factus est cursus eorum malus & for
tudo eorum dissimilis; ppheta namque & sacerdos
polluti sunt; & in domo mea inueni malum eorum ait
dñs; Idcirco uia eorum erit quasi lubricum in tenebris
impellentur enim & currunt in eam ad feram eorum sup

eos mala annum uisitacionis eorum ait dñs. & in
prophetis sa mariae uidi fatu itatem pphabant
inbaal & decipiebant populum meum isrl. & in
pphais hierusalem uidi similitudinem adulterium
& iter mendaciu & confor ta uerunt manus pessi
morum ut non conuerteretur unus quisq; a malicia
sua factasunt mihi omnes sodo ma & habitatores
eius quasi zo morra, propterea haec dicit dñs exerci
tuum ad pphas, ecce ego cibabo eos ab simithio &
potabo eos felle apphais enim hierusalem est egressa
pollutio super omnem terram, haec dicit dñs exerci
tuum, Nolite audire uerba ppharum qui prophetaut
uobis & decipiant uos uisio nem cordis sui loquunt
non de ore dñi canthi qui blas phe munt me lo cutus est
dñs pax erit uobis, & omnis qui ambulat in punitate
cordis sui dixerunt non ueni & super uos malum,
quis enim ad fact incon silio dñi & uidit & audiit
sermone m eius quis con si de ra uit uerbum illius
& audiit ecce dicitur bo do minice indignationis ego
dixi uos contempseris etiam pens super caput impio
rum ueni & non reuertetur furor dñi usque dum
faciat & usque dum compleat cogitationem cor
dis sui in nouis simis diebus intellegitis con silium
eius non mittebam pphas & ipsi cur rebant non lo
quebar ad eos & ipsi pphabant si stas sent incon silio
meo & nota fecis sent uerba mea populo meo auer
tissem utique eos. aua sua mala & a pessimis cogita
tionibus suis, putas ne dñs euicino ego sum dicit dñs.
& non dñs de lon ze sic occultabitur uir in absconditis.

142
Ego non uidebo eum dicit dñs numquid non cae-
lum & terram ego impleo dicit dñs; Audi uero quae
dixerunt pphæe pphæantes in nomine meo menda-
tium ad que dicentes somnia somnia uisusque quo-
istud in corde est pro pphæarum uaticinatum men-
darium & pphæantium seductiones cordis sui qui uolunt
facere ut obliuiscatur populos meos nominis mei
pp̄t somnia eorum quae narrat unusquisque ad pxi-
mum suum sicut oblitiscunt patres eorum nominis
mei pp̄t baalim; pro pphæa qui habet somnium nar-
rat somnium. & qui habet sermonem meum loquatur
sermonem; Uere quid paleis adorti cum dicit dñs;
Numquid non uerba mea sunt quasi ignis ait dñs; &
quasi malleus conterens conterens petram; prop-
terea ecce ego ad pphæas ait dñs; qui furantur uerba
mea unusquisque; apprimo suo; ecce ego ad pphæas
ait dñs; qui adsumunt linguas suas & aiunt dicit;
ecce ego ad pphæas somniantes mendacium ait dñs;
Qui narrauerunt ea & seduxerunt populum meum in
mendacioso & in miraculis suis. Cum ego non mi-
sissem eos nec mandassem eis quicquid p̄fuerit populo
huic dicit dñs; si igitur interroga ueritate popu-
lus iste ut pphæa aut sacerdos dicens quod est
onus dñi dices ad eos; ut quid uobis onus p̄iciam
quippe uos dicit dñs; & pphæes & sacerdos & popu-
los qui dicit onus dñi uisitabo super uirum illum & su-
per domum eius; haec dicit unusquisque ad pxi-
mum suum & ad fratrem suum; quid respondit dñs
& quid locutus est dñs & onus dñi ultimum

non memorabitur qui aonus erit um cui que sermosius
& per uer tistis uerbadi uuentis dñi exercituum di
nostri haec dicis ad proph&am quid respon dit tibi dñs
& quid locutus est dñs si autem onus dñi dixeris pp̄t
hoc haec dicit dñs, qui adixisti ser monem istum onus
dñi & misi ad uos dicens, Nolite dicere onus dñi pp̄
te rea ecce ego tollā uos portans & derelin quam
uos & ciuitatem quam dedi uos bis & patri bus uestris
a fa ci e mea & dabo uos in ob ybrium sem piter nū
& in inno miam a&er nam quae num quā obli uio
ne de le bitur; Ostendit mihi dñs & ecce duo car
thalli ple ni ficis positi ante tē plum dñi; post quam
transiit nabu cho do nos sor rex babr lonis ie ho
mam filium io achim re zē iuda & principes eius &
fabrum & in clu so rem de hieru salem & ad duxit
eos in babr lonem & zalatus unus ficus bo nus habe
bat ni mis ut solent fi cus esse pri me tem po ris & za
latus unus ficus habe bat malas ni mis que co medi
non poterant eo quod essent male; & dixit dñs ad me;
quid tu uides hie re mi as & dixi ficus fi cus ualde & malas
malas ualde quia co medi non possunt eo quod sint malae;
& factū est uer bū dñi ad me dicens; haec dicit dñs dñs isrl;
sicut ficus hae bo ne sic co gnus cam transi migratione
iuda quam emisi de lo co isto in ter ram chal deo rum
in bo nū; & po nā oculos meos sup eos ad plazan dum
& redu cam eos in ter rā hanc & edi si cabo eos & non
dis truam & plantabo eos & non e uellam & dabo eis
cor ut sciant me quia ego sum dñs & erunt mihi in
populum & ego ero eis in dñs; quia re uer tentur ad me

mato corde suo; haec dicit dñs & sicut ficus pessime quae co
 medi non possunt eo quod sint male; haec dicit dñs sic dabo sede
 diam regem iuda & princa pes eius & reli quos de hierusale
 quire manserunt in urbe hac & qui habitant in terra aegypti
 & dabo eos in uexationem ad afflictionem q̄. omnibus regnis
 terrae in obprobrium & in parabulā & in p̄ uerbum & in
 maledictionem in uniuersis locis ad quos eieci eos & mit
 tam in eis gladium & famem & pestem donec consumend
 terra quam dedi eis & patribus eorum; **U**erbum qđ fac
 tum est ad hieremiam de omni populo iudae; In anno quarto
 ioachim filii iosiae regis iuda ipse est annos primus nabucho
 donosor regis babilonis quando cecus est hieremias p̄pheta
 ad omnem populum iuda & ad uniuersis habitatores hieru
 salem dicens; a tertio decimo anno iosiae filii amon regis
 iuda usque ad diem hanc isti est tertius & uicesimus an
 nis; Factū est uerbum dñi & locutus sum ad uos de nocte
 con surgens & loquens & non audistis & misit dñs ad uos
 om̄s seruos suos p̄phetas con surgens diluculo mittens q̄
 & non audistis neque inclinastis aures uestras ut audiretis
 cum diceret; Reuertimini unusquisque a uia sua mala &
 a pessimis cogitationibus uestris; & habitabitis in terram
 quam dedit dñs uobis & patribus uestris a saeculo & usq; in se
 culum; & nolite ire post deos alienos ut seruiatis eis ad
 oratis que eos neque me ad iracundiam p̄ uocetis in operi
 bus manuum uestrarum in malū uestrum; propterea
 haec dicit dñs exercituum pro eo quod non audistis uer
 ba mea ecce ego mittam & adsumā uniuersas cogna
 tionis aquilonis ait dñs & nabucho nosor rege
 babilonis & adducā eos sup̄ terrā istā & sup̄ habit

tatores eius & super omnes nationes qui in circuitu illius sunt
& interficiam eos & ponam eos in stuporem & in sibilum & in
solitudines semperternas propterea quod ex eis uocem zaudii & uo-
cem laetitiae uocem sponsae & uocem sponsi uocem mo-
lae & lucerne, & erit uniuersa terra eius in solitudi-
nem & in stuporem & seruient omnes gentes isti regi ba-
beloni septuaginta annis; Cumque implae fuerint
anni septuaginta uisitabo super regem babilonis & super
gentem illam dicit dominus iniquitatem eorum & super terram
eorum & ponam illam in solitudines semperternas;
& adducam super terram illam omnia uerba mea quae
locutus sum contra eum omne quod scriptum est in li-
bro isto. quia cumque propheta uit hieremias aduersum
omnes gentes quia serui erunt eis, cum essent gentes
multae & reges magni & redam eis secundum opera eorum
& secundum facta manuum suarum; Quia sic dicit dominus exerci-
tuum deus israhel, sume calicem uini furoris huius de manu
mea & propinabis de illo cunctis gentibus ad quas
ero mittente & bibant & turbabuntur & insipient
a facie gladii quem ero mittente inter uos & accipi calicem
de manu domini & propinabis cunctis gentibus ad quas misit
me dominus hierusalem & ciuitabus iudae & regibus eius
& principibus eius ut dare eos in solitudinem & in stuporem
& in sibilum & in maledictionem sicut est dies iste pharaoni
omni regi aegypti & seruis eius & principibus & omni
populo eius & uniuersis generaliter cunctis regionibus
terrae aegypti & cunctis regionibus terrae philis-
tinae & ascaloni & gazae & accharoni & reliquis azoti-
iudaemia & moab & filis ammon & cunctis regionibus;

& cunctis regionibus si domus & regionibus terrae insu-
 larum qui sunt trans mare & dan & the man & bux &
 uniuersi qui ad ton si sunt in comam & cunctis regionibus
 arabiae & cunctis regionibus occidentis qui habitant in de-
 sero & cunctis regionibus lamri & cunctis regionibus helā
 & cunctis regionibus medorum & cunctis regionibus aqui-
 lonis & de prope & de longe un cuiq; contra fratrem suum
 & omnes regnes terrae que sunt super faciem terrae & rex
 susach bib & post eos; & dices ad eos; haec dicit dñs exerci-
 tuū dñs isrl; bibete & inebriamini & mo uete & cadete
 neque surgetis a facie gladii quē ego mittam inter uos.
 Cumque noluerint accipere calicem de manu ut bibant
 dices ad eos; haec dicit dñs exercituum bibentis bibetis;
 Quia ecce in ciuitate in qua inuocatum est nomen meū ego
 incipio ad fluzere & uos quasi innocentes in munis eritis
 Non eritis in munes gladium enim ego uoco super omnes
 habitatores terrae dicit dñs exercituum; & tu pphēa
 bis ad eos omnia uerba haec dices ad illos; Dñs de excelso
 ruzia & de habitaculo scō suo dabit uocē suam; Ruziens
 ruzia super decor em suum caeleum aqua sical cantium
 concinētur aduersum omnes habitatores terrae p uenit
 sonitus usque ad extre ma terrae quia iudicium dño cū
 gentibus iudicatur ipsecū omni carne impius tredi dit
 gladio dicit dñs; haec dicit dñs exercituum, ecce ad fluc-
 tio egredietur de gente in gentem, & turbo magnus
 egredietur a summitatibus terrae; & erunt interfecti
 dñi indie illa a summo terrae usq; ad sum mū eius
 non plangentur & non collegentur neque sepeli entur
 in ster qui limum super faciem terrae iacebunt; Ululate

pastores & clamate & asperzite uos cinere optimates regis
quia conplexi sunt dies uestri ut interficiamini & diffi-
pationes uestre & cadetis quasi uasa pretiosa & peribit
fuzza a pastoribus & saluatio ab optimatibus regis uox da-
mores pastorum & ulatus optimatum; Regis qui auasta
uit dñs pas cua eorum & conticuerunt arua pacis afa-
ciae irae furoris dñi de relinquit quasi leo umbraculū
suum facta est terra eorū in desolatione a faciae ire
columbae & a faciae irae furoris dñi. In principio regis
ioachim filii iosiae regis iuda factū est uerbū istud
ad dño dicens. Haec dicit dñs. Ita in atrio domus dñi & lo-
queris ad omnes ciuitates iuda de quibus ueniunt ut
adorent in domo dñi uniuersos sermones quos ego man-
do ut loquaris ad eos noli subtrahere uerbum si forte
audeant; & conuertantur unusquisque a uia sua mala
& penetret me mali quod cogitauit facere eis propter
maliciam studiorum eorū; & dices ad eos; haec dicit dñs.
Si non audieritis me ut ambulatis in lege mea quam dedi
uobis ut audiatu sermone ser uorum meorum ppheta-
rum quos ego misi ad uos de nocte con surgens & dirigens;
& non audistis dabo do mū istam sicut silo & urbem hanc
dabo in maledictionem cunctis gentibus terrae;
& audierunt sacerdotes & pphete & omnis populus
hieremiam loquentem uerba haec in domo dñi; Cumq;
complisset hieremias loquens omnia quae p̄ ceperat ei
dñs ut loqueretur ad uniuersum populum adprehē-
derunt eum sacerdotes & pphetae & omnis populus
dicens morti mori & ur quare pphetauit in nomine dñi
dicens sicut silo erit domus dñi & urbs ista desolabitur.

et quod non sit habitator & congre-
 gatusest omnes populus
 aduersum hieremiam in domo dñi & audi-
 erunt principes iuda uerba haec & ascen-
 derunt de domo regis
 in domum dñi & sederunt in introitu
 portae dñi nouae & locati sunt
 sacerdotes & prophetae ad principes
 & ad omnem populum dicentes
 Iudicium mortis est uobis
 quia prophetauit aduersum ciuitatem
 istam sicut au distis auribus
 uestris, & ait hieremias ad omnes
 principes & ad uersum populum
 dicens, Dñs misit me ut
 propheta rem ad domum istam
 & ad ciuitatem hanc
 omnia uerba quae au distis,
 Nunc ergo facite bonas
 uias uestras & studia uestra
 & audite uocem dñi di-
 uestri & penitebit dñm
 mali quod locutus est aduersum
 uos, Ego autem ecce manibus
 uestris sum facite mihi
 ut bonum & rectum est
 in oculis uestris, Verumtamen
 scitate & cor nuscite quod
 si occideritis me sanguinem
 innocentem traditis contra
 uos me & ipsos & contra
 ciuitatem istam & habitatores
 eius, In ueritate enim
 misit dñs me ad uos ut loquerer
 in auribus uestris omnia
 uerba haec, & dixerunt
 principes & omnes populus
 ad sacerdotes & prophetas,
 Non est uobis uero huic
 iudicium mortis qui a in no-
 mine dñi dñi nri locutus est
 ad nos, surrexerunt ergo
 uiri de senioribus terrae
 & dixerunt ad omnem
 coetum populi loquentes
 michi, chias de morasthim
 fuit propheta in diebus
 ezechieae regis iudae
 & ait ad omnem populum
 iudae dicens, haec dicit
 dñs exercituum, si on
 quasi azer arabitur & hieru-
 salem in aceruum lapidum
 erit & mons domus & celsa
 siluarum, num quid morte
 condempnauit eum ezechias

regi iuda & omnis iuda numquid non timuerunt dominum
& deprecati sunt faciem domini & pacem fecerunt dominum mali quod
locutus fuerat aduersum eos; Itaque non factus est
malum grande contra animas nostras: fuit quoque uir
propheta in nomine domini urias filius se mei de ariatha
rim & prophetauit aduersum ciuitatem istam & ad
uersum terram hanc iuxta uerba uerba hieremiae
& audiuit rex ioachim & omnes potentiores & principes
eius uerba haec & quasi uult interficere eum
& audiuit urias & timuit fugitque & ingressus est in
aegyptum; & misit rex ioachim uiros in aegyptum elna
than filium acho bar & uiros cum eo in aegyptum
& eduxerunt uriam de aegypto & adduxerunt eum ad re
gem ioachim & percussit eum gladio & proiecit cadu
er eius in sepulchris uulgis ignobilis; Itaque manus
achicam filii fasan fuit cum hieremiae ut non trade
retur in manus populi & interficeret eum; In prin
cipio regni ioachim filii iosiae regis iuda factum est uer
bum istud ad hieremiam ad domino dicens; haec dicit dominus
ad me fac tibi uincula & catenas & pones eas in collo
tuo & mittes eas ad regem edom & ad regem moab
& ad regem filiorum amon; & ad regem tyri & ad regem
sidonis in manus nuntiorum qui uenerunt in iherusalem
ad sedechiam regem iuda & precipies eis ut ad dominos
suos loquantur; haec dicit dominus exercituum deus israel; haec
dicitis ad dominos uestros ego feci terram & hominem & ui
menta quae sunt super faciem terrae in similitudine
mea magna & brachio meo extento & dedi eam ei qui
placuit in oculis meis; & nunc itaque ego dedi omnes uirtutes

istas in manu nabucho nosfor regis babilonis serui mei sup
 & bestias agri dedi ei ut seruiant illi & serui erit ei omnes gen-
 tes & filios eius & filio filii eius, Donec ueniat tempus terrae
 eius & ipsius & serui erit ei gentes multae & reges magni regis
 autem & regnum quod non serui erit nabucho do nosfor regis
 babilonis, & quicumque non curauerit collum suum sub iugo
 regis babilonis fame & peste uisitabo super gentem illam
 ait dominus donec consumam eos in manu eius, Vos ergo autem noli-
 te audire prophetas uestros & diuinos & somnatores & auzu-
 res & malignos qui dicunt uobis non seruietis regi babilonis
 qui a mendacium prophetant uobis ut longe faciant uos de terra
 uestra & eiciant uos & pereatis, Porro gens quae sub iecerit
 ceruicem suam sub iugo regis babilonis & serui erit ei di-
 mittam eam in terram suam dicit dominus & colam eam & habita-
 bit in ea, Et ad sedeciam regem iuda locutus sum secundum
 omnia uerba haec dicens, subicite colla uestra sub iugum
 regis babilonis & seruite ei & populo eius & uiuatis, quare
 moriemini & populos tuos fame & gladio & peste sicut
 locutus est dominus ad gentem quae seruire noluerit regi babilonis,
 Nolite audire uerba prophetarum dicentium uobis non ser-
 uietis regi babilonis quia mendacium ipsi loquuntur uobis
 quia non misit eos ait dominus, & ipsi prophetant in nomine meo men-
 daciter ut eiciant uos & pereatis tam uos quam prophetae
 qui uaticinantur uobis & ad sacerdotes & ad populum istum
 locutus sum dicens, haec dicit dominus, Nolite audire uerba p-
 phetarum uestrorum qui prophetant uobis dicentes, Ecce uasa
 domini reuertentur de babilone nunc cito mendacium enim
 prophetant uobis, Nolite ergo audire eos sed seruite regi ba-
 bilonis ut uiuatis, quare datur haec ciuitas insolitudine

& si prophetae sunt & est uasa quae relida fuerunt in domum
dñi & in domum regis iuda & in hierusalem in babilonem; quia haec
dicit dñs exercituum ad columnas & ad mase & ad bases & ad reli
qua uasorum quae remanserunt in ciuitate hac quae non tulit nabu
chodonosor rex babilonis cum transiret ierusalem filium ioachim
regem iuda de hierusalem in babilonem & omnes optimates iuda
& hierusalem; quia haec dicit dñs exercituum dñs israhel ad
uasa quae relida sunt in domo dñi & in domo regis iuda &
in hierusalem in babilonem transferent & ibierunt usque
ad diem uisitationis suae dicit dñs & ad ferri facia mea & restitua
in locum istum; & factum est in anno illo regni sedechiae regis
iuda in anno quarto in mense quinto dixit ad me ananias fili
us ozae propheta dezabao in domo dñi coram sacerdotibus
& omni populo dicens. haec dicit dñs exercituum dñs israhel con
triuulgum regis babilonis adhuc duo annis hierum & ego re
uesti faciam ad locum istum omnia uasa dñi quae tulit
nabuchodonosor rex babilonis de loco isto & transtulit ea in
babilonem & iechonia filium ioachim regem iuda & omnem
transmigrationem iude qui ingressi sunt in babilonem & ergo
conuersam ad locum istum dicit dñs contemnem enim iuzum regis
babilonis; & dixit hieremias propheta ad ananiam prophetam
in oculis sacerdotum & in oculis omnes populus qui stabat in
domo dñi & ait in uerba propheta amen sic faciat dñs sicut
dicit uerba tua quae prophetae ut referent uasa in domo dñi
& omnis transmigratione de babilone ad locum istum uerum tamen
audi uerbum hoc quod loquor in auribus in auribus ^{uni uersi} populis prophetae
qui fuerunt ante me & ante abinitio & prophetae uerunt super
terras multas & super regna magna de proelio & de adflictione
& de fame propheta qui uaticinatus est pacem cum uenerit
uerbum dñi in eis occurrunt dño exercituum ut nouerunt;

uerbum eius scilicet propheta quem misit dñs in ueritate. & tulit
 ananias ppheta catenas decollo hieremias & confringit eam
 & ait ananias in conspectu omnes populi dicens; haec dicit dñs
 sic confringam ligum nabuchodonosor regis babilonis post duos annos
 dierum decollo omnium gentium & habit hieremias propheta in
 uiam suam; & factum est uerbum dñi ad hieremiam postquam
 confrigit ananias ppheta catenam decollo hieremie pphetae dicens
 uade & dices ananias haec dicit dñs catenas ligneas contriuisi
 & facies ppheta catenas ferreas quia haec dicit dñs & erit uerbum dñi
 ligum ferreum posui sup collum eundarum gentium iustarum
 ut seruiant nabuchodonosor regis babilonis & seruient ei
 sup & bestias terre decem; & dixit ad me hieremias ppheta
 ad ananiam ppheta dicit ananias non misit te dñs &
 confidere fecisti populum istum in mendacio; Idcirco
 haec dicit dñs ecce mittante a facias terre hoc anno
 morieris aduersum dñm enim locutus es & mortuus e
 ananias ppheta in anno illo mense septimo. & haec
 sunt uerba libri que misit hieremias ppheta de hierusalem
 ad reliquias seniorum trans migrationis & ad sacerdotes
 & ad pphetas & ad omnem populum quem trans duxerit
 nabuchodonosor de hierusalem in babilonem postquam egressus est
 iechonias rex & eunuchi & principes iude & hierusalem
 & fauer & inclusor de hierusalem ellasa fili fasan & zamaliae
 fili elchiae quomisit sedecias rex iuda ad nabuchodonosor regem
 babilonis in babilonem aedificate domus & habitate & plantate
 ortus & comedite fructus eorum accipite uxores & generate filios
 & filias. Date filijs uestris uxores & filias uestras date uiris &
 parant filios & filias & multiplicamini ibi & nolite ee pauci
 numero & quaerite pacem ciuitatis ad qua trans migrare uos
 feci

& non te pro ea ad dñm quia in pace illuſerit pax uobis.
Hæc enim dicit dñs exercituum dñs iſrahel non uos ſed u
cari prophete ueſtri qui ſunt in medio ueſtrum & diuini
ueſtri & ne ad tendatis ad ſomma ueſtre quæ uos ſomniatis
quia falſo ipſi prophetauit uobis in nomine meo & non miſi eos
dicit dñs. Quia hæc dicit dñs cum coeperint implere in
babylone ſeptuaginta anni uiſtabo ſup uos & ſuſcita
bo ſup uos uerbum meum bonum ut reducam uos ad locum
iſtum. Ego enim ſcio cogitationes quas cogito ſup uos ait
dñs cogitationes pacis & non ad ſtultiones ut dicit uobis boni
finem & pacem & inuocabitis me & ibitis & orabit me
& audiam uos quaeritis me & inueniſis cum quaeritis me
in toto corde ueſtro & inueniar a uobis ait dñs.

& reducam captiuitatem ueſtre & congregabo uos de uniuersis
gentibus & decurſis locis ad quos & paly uos dicit dñs & reue
tuos faciam ^{ad loco} ad quem trans migrare uos feci quia dixiſti ſuſci
tabit nobis dñs pphetaſ in babylone. Quia hæc dicit dñs
ad regem qui ſedit ſup ſolum dauid & ad omnem populum
habitatoſem urbis huius ſcietis ueſtre qui non ſunt egreſſi
uobiſcum in trans migrationem. Hæc dicit dñs
& exercituum ecce mittam eis in gladium & famem &
peſtem & ponam eis quaſi ſicis malas quæ come dñs non
poſſunt eo quod peſſime ſint & perſequar eos in gladio in
fame & in peſtilentia & dabo eos in uexationem uniuersis
regniſ terre in maledictionem & in ſtuporem & in ſibillum
& in obprobrium cunctis gentibus ad quaſ ego eieci eos
eo quod non audierunt uerba mea dicit dñs quæ miſi
ad eos ſup ſeruos meos prophetaſ de node conſurſurgens
& mittens & non audierunt dicit dñs 777

Vos ergo audite uerbum dñi. Omnis transmigration quae misit
 de iherusalem in babilone. Haec dicit dñs exercituum dñs isrl
 ad abub filium chuliae & ad sedeciam filium maasiae qui
 prophetauerunt uobis in nomine meo mendaciter. Ecce ego tradam
 eos in manu nabuchodonosor regis babilonis & percussit eos in oculo
 uisus & ad sumeaur ges malechatio. omni trans migrationi
 iuda quae est in babilone dicitur & ponat te dñs sicut
 sedechiam & sicut abub quos frigit rex babilonis in igne eo quod
 fecerunt stultitiam in isrl & moechati sunt in uxores amicorum
 suorum & loquuti sunt uerbum in nomine meo mendaciter &
 quod non mandaueris ego sum iudae & testis dicit dñs & ad
 semiam neellamitem dicit & Haec dicit dñs exercituum
 dñs isrl pro eo quod misisti in omni nauo libros ad omnem
 populum quae est in iherusalem & ad sofoniam filium maasiae
 sacerdotem & ad uniuersos sacerdotes dicens dñs dedit uobis
 sacerdotem pro ioracle sacerdote ut sitis dux in domo dñi
 super omnem uirum de septu & prophetam ut mittas eam
 in neruum & in carcerem & nunc quare non crepisti hieremia
 anathothitem qui prophetauit uobis qui super hoc misit ad nos
 in babilonem dicens longum est aedificare domus & habitare
 & plantare ortus & comedite fructus eorum & legit ergo
 sofonias sacerdos librum istum in auribus hieremiae prophetae
 & factum est uerbum dñi ad hieremiam dicens mitte ad
 omnem transmigrationem dicens haec dicit dñs ad
 semiam neellamitem pro eo quod prophetauit uobis semias
 & ego non misieum & fecit uos confidere in mendatio &
 dicit haec dicit dñs ecce ego uisitabo super semiam
 neellamitem & super semen eius non erit qui uis sedens
 in medio populi huius & non uidebit bonum quod ego facia populo
 meo ait dñs

meo ait dñs

quapite uariationem locutus est aduersum dñm. ;
Hoc uerbum quod factum est ad hieremiam ad dño dicens haec
dicit dñs dñs isrl dicens scribe tibi omnia uerba quae locu-
tus sum ad te in libro ecce erum cheuement dicit dñs & con-
uertam conuersionem populime isrl & uida ait dñs.

& conuertam eos ad terram quam dedi patribus eorum &
possidebunt eam. ; & haec uerba quae locutus est dñs ad
israhel & ad iudam quoniam haec dicit dñs uocem terro-
ris & uolumus formido & non est pax Interrogate & uide-
re uenerit masculos quasi ego uidi omni uiri manus
sup lumbum suum quasi parientis & ponens quasi parturien-
tis & conuerserunt uniuersae facies in aurigine.

Uae qui magnachis illa necessitas eius tempus quae tribu-
lationes est iacobus & ex ipso saluabitur. ; & erit in
die illa ait dñs & exercituum contemim luzum eius decollo-
tuo & uincula illius dirumpam & non dominabuntur
ej amplius alieni sed seruiant dño deo & claud regis suo quem
susceperis. ; Tu ergo ne timeas serue meus iacob ait dñs
neque paueas isrl quia ecce ego saluete de estis longinqua
& sementiuu deleuere captiuitatis eoz. & reuertetur iacob
& quiescat & curabit a flua & non erit quem formido
qm tecum ego sum ait dñs ut saluante faciam enim
consummationem in uentis gentibus In quibus dispersite-
ritatem non faciam in consummationem sed castigabo
te in iudicio ut non tibi uidearis innoxius. ; quia
haec dicit dñs In sanabilis fractura tua pessima plaga
tua non est qui ludicat ludicium tuum ad ali-
gandum curtionum utilitas non est tibi. ;
Omnes amatores tua oblitescunt tute non quaerent.

plaga enim inimici percussit te castigatione tua crudeli
 propter multitudinem iniquitatis tuae dux facta sunt
 peccata tua quid clamas super contritione tua insanabilis est.
 dolor tuos propter multitudinem iniquitatis tuae & dux
 peccata tua feci haec tibi; Propterea omnes qui comedunt
 te dabo robur & universis hostes tui in captivitate ducentur
 & quae vastant vastabunt cunctosque praedatores tuos dabo
 in praedam; **¶** Obducam enim cicatricem tibi & auulne
 ribus tuis sanabote dicit dominus; Quia etiam vocaverunt te
 sion haec est quae non habet requirentes; Haec dicit dominus ecce
 ego conaestam conversionem iacob tabernaculoz & redas eus
 miseret & aedificabit civitas in excelso suo & templum iuxta
 ordinem suum fundabit & egredietur de eis laus voxque lau
 dantium & multiplicabo eos & non minuentur & gloriifi
 cabo eos & non actenuabuntur & erunt filii eius sicut
 a principio & coelus eius coram me permanebit & iustitabo
 aduersus omnes qui tribulant eum & erit dux eius ex eo
 & princeps de medio eius producat & adplicabo eum &
 accedet ad me. Qui enim est iste qui adplicet cor suum
 & adpropinquet mihi ait dominus; & eritis mihi in populum
 & ego ero vobis in deum ecce turbo deum furor egredietur
 procella ruens in capite impiorum conquiescat non aucta
 irem indignationis domini donec faciat & compleat cogitatione
 cordis sui in novissimo dierum intellegitis ea;
 in tempore illo dicit dominus ego sum deus universis cogitationibus;
 & ipsierunt mihi in populum; haec dicit dominus in uent
 ure iam in conspectu in deserto populus qui remanserit
 glacie uacua ad requiem suam isrl; Longe apparuit
 mihi & in caritate perpetua diligite ideo adinroxite

miserens rursus quae aedificabote & aedificaberis uirgo isrl.
Adhuc cornaberis tympanis tuis & excederis in choro laudentium.
Adhuc plantabis uineas in montibus samariae ^{plantabunt} plantantes & donec
tempus ueniat non uindemiabunt. Quia erit dies in qua clama-
bunt custodes in monte effugium surgete & ascendamur in sion
ad dnm dnmr. Quia haec dicit dnm exultate in laetitia
iacob. & hincrae contra capud gentium personate canete & dice-
te salua dne populu tuu reliquias israhel. Ecce ego addu-
cameos de terra aquilonis & congregabo eos ab extremis terrae.
Inter quos erunt caecus & claudus. Pregnans & pariens.
simul. coelus magnus reuertentium. Huc in flumem
& in precipibus deducam eos. adducameos per torrentes aqua-
runt in uia recta & non impingent in ea quia factus sum
israhel pater & sicut primogenitus meus e. CXXV.

Audite uerbum dnm gentes & adnunciate in insulis quae procul sunt
& dicit qui dispersit isrl congregabit eum & custodiet illu
sicut pastor gregem suum. Redemit enim dnm iacob. & libera-
uit de manu potentioris. & ueniet & laudabunt in monte
sion & confluent ad bona dnm sup frumento uino & oleo &
felu pecorum. & armentorum eruntque anima eorum quasi otus
in riuus & ultra non esurient. Tunc laetabit uirgo
in choro & iuuenes & senes simul & conuertam luctum eorum
in gaudium. & consolabor eos & laetificabo ad iolostesuo & in-
ebriabo animam sacerdotum pinguedine & populus meus
bonis meis seplebitur. ait dnm. Haec dicit dnm.
uox in excelsis audita est lamentationis flatus & luctus
rechel plorantes filios suos & nolentis consolari super
quia non sunt. Haec dicit dnm quiescat uox tua
a ploratu & oculorum a lacrimis quia e mercis operatio
ait dnm.

& reuertentur filii ad terminos suos; Auchen audiu esurim.
 tiam iniquitatem castigatime & eruditissimam quasi luuenculus
 Indomitus; Conuerteme & reuertar quia tu dñs dñs meus
 postquam enim conuertistime egi paenitentiam & postquam offen
 disti mihi percussistime meum. Confusus sum & erubui quoniam
 sustinui opprobrium adulescentiae meae; Si filius honorabilis mihi
 etiam sepius delictatus quia se quo locutus sum deo adhuc recte
 dabo eis; Idcirco conturbata sunt uiscera mea super eum
 miserans miser. Reboe eis ad dñm; Statue tibi speculam pone
 tibi amaritudinis dirige cor tuum in uiam directam inquam
 ambulasti; Reuertere uirgo israhel reuertere ad ciuitates tuas
 istas usquequo dulcis disolueris; filia uirga quia creauit dñs
 uum super testem ei femina circum dabit uirum; haec
 dicit dñs & exercituum dñs israhel adhuc dicent uerbum istud
 interru lucra & inurbibus eius cum conuertero captiuitatem
 eorum; Benedicet tibi dñs pulchritudo iustitiae; mons ser
 & habitabunt in eo; lucra & omnes ciuitates eius simul agricolae
 & amantur greges quia inebriaui animam lassam & omnem
 animam esurientem saturauit. Ideo quasi de somno suscitatus sum
 & uictus somnus meus dulcis mihi; Ece dies ueniunt dicit
 dñs & seminabo domum israhel & domum lucra semine hominis;
 & semine lumen iustitiae & sicut uigilaui super eos ut euelem
 & dissiparem & adfligerem sic uigilabo super eos ut aedificarem
 & plantem ait dñs; In diebus illis non dicent ultra patres
 comederunt uuam aceruam & dentes filiorum obstupuerunt;
 sed unusquisque iniquitates suas morietur omnis homo qui
 comederit uuam aceruam obstupescant dentes eius; Ece dies ueniunt
 dicit dñs & feriam domum israhel & domum
 lucra foedus nouum non secundum pactum quod pepigi

cum patribus eorum in die quando adprehendi manu
eorum ut reducerem eos de terra egypti pactum quod irritum
fecerunt & ego dominatus sum eorum dicit dominus sed et pactum
quod feceram cum domum israel post dies illos dicit dominus dabo
legem meam in visceribus eorum & in corde eorum scribam eos
& erunt in domum & ipsi erunt mihi in populum & non doce-
bunt ultra vir proximum suum & vir fratrem suum
dicens cognosce omnes enim cognoscent me a minimo
eorum usque ad maximum ait dominus qui appropinquabo
iniquitatem eorum & peccatis eorum non ero memor
amplius. Haec dicit dominus quidam solem in lumine
diei ordinem lunae & stellarum in lumine noctis qui
turbat mare & sonant fluctus eius dominus exercituum nomen
illud si defecerint leges istae contumedit dicit dominus tunc &
semen israel deficiat ut non sit gens contra me cunctis diebus
Haec dicit dominus si mensuri possunt caelum sursum & in-
uestigant fundamenta terrae deorsum & ego abiciam
universum semen israel propter omnia quae fecerunt dicit dominus
Eccedies ueniunt dicit dominus & aedificabitur ciuitas deo
a turri anael usque ad partem anguli & exiit ultra
morma mensurae in conspectu eius super collem zareb
& circumabit gatha & omnem uallem cadauerum &
cineses & universam regionem montium usque ad tor-
rentem cedron & usque ad angulum portae equorum
orientalis semini non euellatur & non destruetur ultra
in perpetuum. Verbum quod factum est ad hieremiam
a domino in anno decimo sedeciae regis iuda ipsi est annus
octauus decimus nabuchodonosor tunc exercitus regis
babylonis obsidebat hierusalem & hieremias propheta

erit clausus in atrio carceris quoniam in domo regis iuda
 clausus erit enim eum sedecias rex iuda dicens quare uacuationis
 dicens: haec dicit dñs ecce ego dabo ciuitatem istam in manu
 regis babilonis & loquetur os eius & capiet eam & sedecias rex
 iuda non effugiet de manu chaldeorum sed tradentur in ma-
 nus regis babilonis & loquetur os eius cum ostilius & oculi eius
 oculi illius uidebunt & in babilonem ducent sedeciam & ibi erit
 donec iustitiam eum dicit dñs: sicut enim dimicaueritis aduer-
 sum chaldeos: nihil prosperum habebitis & dixit hieremias.
 factum est uerbum dñi ad me dicens ecce anemehel filius sellum
 patris tui uenit ad te dicens eme tibi agrum meum **agrum**
 qui est in anatho tibi enim conparat & propinquitate **meum**
 ut emas & uenit ad me anemehel filius patris mei secutus
 uerbum dñi & ad uestibulum carceris & ait ad me posside
 agrum meum qui est in anatho & in terra beniamin quia
 tibi conparat hereditas & tu propinquus ut possideas
 Intellexit autem quod uerbum dñi est & emi agrum ab anemehel
 filio patris mei qui est in anatho & appendit argentum
 septem stateras & decem argenteos & scripsi in libris **argenti**
 & adhibui **argenti** & appendi argentum in statera & accipi librum pos-
 sessionis signatum ^{testificationis} stipulationis & ueta & signa formae
 & de libro possessionis baruch filii neri filii maasiae
 in oculis anemehel patris mei & in oculis testium qui
 scripti erunt in libro emptionis in oculis omnium iudeorum
 qui sedebant in atrio carceris & precepi baruch conuincere
 dicens: haec dicit dñs exercituum dñs isrl: si melibros
 istos librum emptionis hunc signatum & librum hunc qui
 apertus est & poner illos in uasas fictili ut permaneat **possi**
 diebus multis: haec enim dicit dñs exercituum dñs isrl.

adhuc possidebuntur domus & agri & vineae hinc ista
& ortus ad dnm postquam tradidi librum possessionis
baruch filio neri dicens: heu haem heu ecce dñs dñs
tuscasq; caelum & terram in fortitudine sua magna
& in brachio tuo ex toto non erit tibi difficile omne urbium
q; uis facis misericordiam in milib; & reddes iniquitatem
patrum in sinu filioꝝ eorum: cxxxvi. Post eos fortissime
magne potens dñs exstatuum non tibi magnus consilio
& inconprehensibilis cogitatu cuius oculi apertisunt
super omnes uias filioꝝ adam: & reddes unaque
secundum uias suas & secundum fructum ad inuenta
onum eius. qui posuisti signa & portenta in terra aegypti
usque ad chem hanc & in israhel & in hominib; & fecisti
tibi romes sicut est dies haec: & duxisti populum
tuū israhel de terra aegypti in signis & portentis & in ma
nu robusta & in brachio ex toto & in terra magna
& dedisti eis terram hanc quam iurasti patribus eorum
ut daret eis terram fluentem lacte & melle: & in
gressi sunt & possiderunt eam & non oboedierunt uoc
tuae & in lege tua non ambulauerunt omniaque
mandata tua ut facerent non fecerunt & euenierunt eis
omnia mala haec. Et cecuminationis & crudelitatis
aduersum ciuitatem ut capiat & urbis dante
in manus chaldeorum. qui proeliantur aduersum eam
a facie gladii & famis & pestilentiae & quaecumq;
locutus es acciderunt ut iurasti tibi & iudicasti mihi
dñe dñs eme agrum argenti & adhibe testes cum
urbibus data sit in manus chaldeorum: & factum e
uerbum dñi ad me dicens. Ecce ego dñs dñs uniuersi car
ni

Numquid mihi difficile erit omne uerbum propterea haec
 dicit dñs ecce ego tradam ciuitatem istam in manus chaldaeorum
 & in manus regis babilonis & capie eam & uenient chaldaei
 proeliantes aduersus urbem hanc & succendent eam igni
 & cum burent eam & domus iniquarum dominantibus sacri-
 ficabant bahal & libabant chusaliens libamina ad
 irritandum me erunt enim filii isrl & filii luda ligiter
 facientes malum in oculis meis ab adulescentia filii isrl
 qui usq; nunc exaceruant me in opere manuum suarum
 dicit dñs. Quia in furore & in indignatione mea facta e-
 mihi ciuitas haec adiequa & exasperauerunt eam usq;
 ad diem istum qua auferetur de conspectu meo;
 Propterea malicia filiosum isrl & filios luda qua fecerunt
 ad iracundiam meam uocantes ipsi & reges eorum principes
 eorum & sacerdotes & yphetae eorum uir luda & habitato-
 res hierusalem. & uenerunt ad me terga & non facies
 cum docerem eos de iuculo & erudirem & nolent audire
 ut acciperent disciplinam. & posuerunt idola sua in domo
 in qua in uocatum e nomen meum ut pulluerent eam &
 aedificauerunt excelsa bahal quae sunt in uallem filii ennom
 ut intrarent filios suos & filias suas moloch qd mandauerunt
 ne ascenderunt in cor meum ut facerent abominationem
 hanc ut in peccatu deducerent iucleam & nunc propter
 ista haec dicit dñs dñs isrl ad ciuitatem hanc de qua
 uos dicitis qd tradat in manus regis babilonis in gladio
 & infame & in peste. & ecce ego congregabo eos
 de uniuersis terris ad quas eieci eos in furore meo.
 & in ira mea & in indignatione grenchi & reducam eos
 ad locum istum & habitare eo facia confidenter

& erunt mihi in populum & ego ero eis in dnm
& dabo eis unum & viam unam ut timeant me
uniuersis diebus; ut beneficit eis & filiis eius post eos
& feriam eis pactum sempiternum & non finiam eis bene-
facere & timorem meum dabo in corde eorum ut non
recedent a me & laus labor super eis cum bene eis fecero
& plantabo eos in terra ista in ueritate; & in
toto corde meo & in toto anima mea; Quia haec
dicit dnm sicut adduxi super populum istum omne
malum hoc grande; sic adducam super eos omne
bonum quod ego loquor ad eos & possidebunt agrum
terrae istae quae uos dicitis quod deserta sit eo quod
non remaneat homo & iumentum & data sit in ma-
nus chaldeorum & arripet eam ementur & scribent in libro
& imprimetur signum & testes adhibent in tribema-
nim & in circuitu hierusalem in ciuitatibus iuda
& in ciuitatibus montanis & in ciuitatibus campestribus
& in ciuitatibus quae ad austrum sunt quia conuersa
captiuitatem eorum ait dnm; & factum est uerbum
dmi ad hieremiam secundo cum adhuc clausus esset in tri-
o carceris dicens Haec dicit dnm qui facturus est dnm
& formaturus illud & paraturus dnm nomen eius clama-
ad me & exauctante & ad nunciabor tibi gremia
& firma quae eris; Quia haec dicit dnm ds israhel
ad domus urbes huius & ad domus regis iuda quae
destructae sunt & ad montionem & ad gladium uenen-
tum ut demicent cum chaldeis & impleant eas
cadaueribus hominum quos percussi in furore meo
& in indignatione mea abscondens faciem meam

Acuitate hac propt̄ omnem maliciam eorum. Ecce
ego abducam eis cicutricem & s̄antatem & cumbo eos
& reuelabo eis deperat̄ionem pacis & ueritatis & conuestam
conuersionem & conuersionem ^{luda} hierusalem. & edificabo
eos sicut a principio & emundabo illos ab omni iniqui-
tate sua in qua peccauerunt mihi & propt̄it̄us ero
cunctis iniquitatib; ear̄. In quib; dereliquerunt mihi
& spererunt in me & sperant̄ mihi in nomine & in gaudio
& in laudem & in exultationem cunctis gentibus terrae
quae audierunt omnia bona quae ego facturus sum eis.
& pauebunt & turbabuntur in uniuersis bonis & in omni pace
quae ego faciam eis; Haec dicit dñs adhuc audiat̄ur.
In loco isto quem uos dicitis esse desertum. eo quod non sit
homo & lumentum. In ciuitatibus luda & foras hierusalem
quae desolatae sunt absque homine & absq; habitatore
& absque pecore uox gaudii & uox laetiae uox sponsi
& uox sponsae uox dicentium confitemini dño exercituum
q̄m bonus dñs q̄m in aeternum misericordia eius.
& potentium uocata in domum dñi reducam enim con-
uersionem terrae sicut a principio dicit dñs.
Haec dicit dñs exercituum adhuc erit in loco isto deserto
absq; homine & absque lumina & in cunctis ciuitatib;
eius habitaculum pastore accubantium gregum in
ciuitatibus montuosis & in ciuitatibus campestribus & in
ciuitatibus quae ad austrum sunt & in ciuitatibus beniamin
& in ciuitatibus hierusalem & in ciuitatibus luda. Adhuc
transibunt greges ad manum numentibus ad dñs.
Ecce dies ueniunt dicit dñs & suscitabo uerbum
bonum q̄t locutus sum ad domum israhel.

& domum iuda in diebus illis & in tempore illo germinare
faciam & dicitur germen iusticie & facies iusticie & iusticia
intra diebus illis saluabitur iuda & iherusalem
habitabit confidenter & hoc est quod uocatur eam dicitur
iustus noster. Quia haec dicit dicitur non interibit de da
uid uir qui sedeat super thronum domus ioseph
& de sacerdotibus & leuitis non interibit uir a facie
mea qui offerret holocausta & incendat sacrificium
& caedat uictimas cunctis diebus; & factum est uerbu
dicitur ad heremiam dicens. haec dicit dicitur firmiter
fieri potest pactum meum cum die & pactum meum
cum nocte. ut non sit dies & nox in te in possessio;

& pactum meum firmiter poterit esse cum dauid seruum meum
ut non sit & eius filius qui regnet in throno eius & laeuitas
& sacerdotes ministri sicut in numero uiri possunt
fallae caeli & mariae. sicut multiplicabo
semen dauid seruum meum & laeuitas & ministros meos;

& factum est uerbu dicitur ad heremiam dicens. Numquid
non iusti quid populos istae locutus sit dicens. duas
cognationes quas elegerunt dicitur abiecerunt & popu
lum meum despexerunt. ego dicitur non sustulit uerbum contra eis.

Haec dicit dicitur si pactum meum in te in diem & noctem
& leges caelo & te dicitur non posui & quidem & semini
iacob & dauid seruum meum proiciam ut non a dicitur sumam
deserui eum princeps seminis habraham & isaac
& iacob. reducam enim conuersionem eorum
& miserabor eis; Uerbu quod factum est ad heremiam
ad dicitur. quando nabuchodonosor rex babilonis
& omnis exercitus eius in uersa quae regnata sunt.

quae erit supposita manu eius. & omnes populi bella
 bant contra hierusalem & contra omnes urbes eius dicens.
 Haec dicit dñs dñs israhel uade & loquere ad sedeciam
 regem iuda & dices ad eum. Haec dicit dñs ecce ego
 tradam ciuitatem hanc in manu regis babilonis.
 & succenda eam igni & tu non effuger de manu eius
 sed comprehensione capieris. & manueris tradent
 & oculi tui oculos regis babilonis uidebunt. & os eius
 cum ostio loquetur & babilone introibit & tamen
 audiuerunt dñm sedecia rex iuda. Haec dicit dñs
 ad te non morieris. In gladio sed in pace morieris. &
 secundum combustionem patrum tuorum regnum priorum
 qui fuerunt ante te sic comburentur & uas dñe plan
 gent te quia uerbum ego locutus sum dicit dñs.
 Locutus est hieremias propheta ad sedeciam regem iuda
 uniuersa uerba haec in hierusalem & exercitus regis
 babilonis pugnabat contra hierusalem & contra
 omnis ciuitatis iuda quae reliquae erant
 contra laicis & contra azecha haec enim
 sup^{er} erant deciuuitatibus iuda urbes muni
 tae. Uerbum quod factum est a dño postquam
 percussit rex sedecias foedus cum omni populo
 in hierusalem praedicans ut dimitteret unusquisque
 seruum suum & unus quisque ancillam suam
 ebraeam & ebraeam liberos & nequaquam domina
 rentur eis idē. In uidea & in fructu suo.

Audierunt ergo omnes principes & uniuersus populus
 qui inierunt pactum ut dedit testem unusquisque
 seruum suum & unusquisque ancillam suam liberos.

& ultimum non dominarentur in eis; Audierunt huius
& dimiserunt & conuerserunt deinceps & receperunt
seruos & ancillas suas quos dum tenerent liberos
& sub iugauerunt Infamulos & Infamulas.

Factum est uerbum domini adhiestema ad domino dicens.
Haec dicit dominus israhel ego percussi foedus cum patribus
uestris in chanaan quae duxi eos de egypto de domo
seruitutis dicens; Cum copulatis fuerint septem anni
dimittat unusquisque fratrem suum ebneum qui
uenditus est ei & serua & tibi & dominis & dimittes
eum de te liberum. & non audierunt patres uestri
me per in diuauerunt aurum suam & conuersi
estis uos hodie & fecistis quod rectum est. In oculis meis
ut predicaretis libertatem. unusquisque ad clama
com suum & iuratum pactum in conspectu meo.
In domo in qua inuocatus est nomen meum super eam
& reuersi estis & con maculastis nomen meum
& reduxistis unusquisque seruum suum & unamquamque
ancilla suam quos dimiseratis ut essent liberi
& suae potestatis & subiugastis eos ut sint
uobis serui & ancillae. Propterea haec dicit
dominus uos non audistis me. ut predicaretis li
bertatem unusquisque fratri suo & unusquisque
amico suo. Ecce ego predicabo libertatem
ait dominus gladium & pestem & dabo uos in commo
tionem. cuius die regnabit super eos & dabo uiros
qui percutiunt foedus meum & non serua uerunt
uerba foederis quibus aduersi sunt in conspectu
meo. utulum quem cederunt in chanaan patres

& transfierunt inter diuisiones eius principes iuda & princi-
pes hierusalem eunuchi & sacerdotes & omnes populos
terre & transierunt inter diuisionis utuli & dabo eos
in manu inimicorum suorum & in manu quaesentium
animarum & erit mors animarum eorum in escam uolueribus caeli
& bestis terre & sedeciam regem iuda & principes eius dabo
in manu inimicorum suorum & in manu quaesentium animarum
& in manu exercitus regis babilonis qui uenerunt ad uos
ecce ego praecipio dicit dñs & relucam eos in ciuitatem
hanc & proeliabunt aduersum eam & capient eam & in-
cendent lignum & ciuitates iuda dabo in solitudinem
in quod non sit habitator. Verbum quod factum est ad hieremiam
anno undecimo iochan filii osiae regis iuda dicens
Vade ad domum recharitarum & loqueris & intro-
dices eos in domum dñi in unam ex domibus thesau-
rorum & dabis ei bibere uinum & acsumpsit & roma
filium hieremiae filii basaniae & fructus eius &
omnis filius eius & uniuersam domum recharitarum
& introduxi eos in domum dñi ad gazosrlatum
filium anan filii hiezedelias hominis dñi quod
iuxta gazosrlatum principum scripthei aurum maasias
filius sellum quenerit cibus uespuli & posuicoram
filius domus recharitarum scrippus plenus uino &
calices & dixi ad eos bibite uinum qui responderunt
non bibimus uinum quia ionadab filius rechar-
itarum noster praecipit nobis dicens non bibetis
uinum uos & filii uestri usque in sempiternum
& domum non aedificabitis & sementem non serietis
& uineas non plantabitis nec habebitis sedintabnaculi

habitabitis cunctis diebus uestris ut uiuatis diebus
multis sup faciem terrae. In qua uos peregrinamini.
Obocchimus ergo uocilonadab filius rechabi patres
nostri in omnibus quae precepit nobis. Ita uero non
bibamus uinum cunctis diebus nostris nos & mulie
res nostrae filii & filiae nostrae. & non edificaremus
domus. ad habitandum & uinea & agrum & semente
non habuimus sed habitauimus in tabernaculis.

& obocchentes fecimus iuxta omnia quae precepit
nobis lonadab pater noster. Cum autem ascen
dissemus in babilonem ad castrum nostrum diximus
uenite & ingrediamur iherusalem a facie exercitus
chaldeorum & a facie exercitus syriae & man
simus in iherusalem. & factum est uerbum domini
ad iheremiam dicens. Haec dicit dominus exercituum
deus israel uade & dic uiris iuda & habitatoribus
iherusalem numquid non recipiatis disciplinam.
ut obocchatis uerbis meis dicit dominus. praeualuerunt
sermone lonadab filii recha quos precepit filius suus
ut non biberent uinum & non biberent usque ad diem
hanc quia oboccherunt precepta patris sui.
Ergo autem locutus sum ad uos de mane consurgens
& loquens & non obocchistis mihi. nisi quae ad uos om
nes seruos meos prophetas consurgens de iuculo
mittensque & dicens. Conuertimini usque anima sua
pessima & bona facite studia uestra. & nolite
sequi deos alienos neque colatis eos & habita
bitis in terra quam dedi uobis & patribus uestris
& non inclinastis aurem uestram neque audistis
me

Immauerunt Igitur filii Ionadab filii rechae precepta patris sui
 quod preceperat eis. Populus autem iste non oboediuit mihi
 a circo haec dicit dñs dñs israhel exercituum. Ecce ego addu-
 co sup iudam & sup omnes habitatores hierusalem uniuersam
 ad fluctationem qua locutus sum eos. Cogit locutus sum ad illos
 & non audierunt uocari illos & non responderunt mihi.

Domui autem rechae habitatorum dixit hieremias haec dicit dñs
 exercituum dñs israhel pro quod non oboedistis preceptum lona-
 dae patris uestri & custodistis omnia mandata eius & fecistis
 uniuersa quae precepit uobis. Propterea haec dicit dñs ex-
 ercituum dñs israhel non deficiet uis de stirpe Ionadab filii
 rechae stans in conspectu meo cunctis diebus. cxiij

factum est in anno quarto ioachim filii ioseph regis iuda
 factum est uerbum dñi hoc adno dicens tolle uolumen
 libri & scribe in eo omnia uerba quae locutus sum tibi aduer-
 sum israhel & iuda & aduersus omnes gentes ad haec quae locutus sum
 tibi & diebus ioseph usque ad diem hanc si forte audierit de domo
 iuda unum uerbum mala quae ego cogito facere eis reuelatur
 unusquisque animasua pessima & propicius ero iniquitati
 & peccata eorum. Vocauit ergo hieremias ^{baruch} filium neriae
 & scripsit baruch & ostendit hieremiae omnes sermones dñi
 quos locutus est ad am in uolumine libri & precepit hie-
 remiae baruch dicens ego clausus sum nec ualeo ingredi domum
 ingredi eorum & legere uoluminae in quo scripsisti sermo-
 meo uerba dñi audiet populo in domo dñi in die
 ieiunii. Insuper & audiet uniuerso iuda qui uenerunt
 de ciuitatibus suis legentis si forte cadat otio eorum
 in conspectu dñi. & reuelatur unusquisque
 animasua pessima qm magnus furor & indignatio

quam locutus est dominus adversum populum hunc & fecit baruch filius
neeriae iuxta omnia quae praecepit hieremias propheta legens & volumi-
ne sermones domini in domo domini; Factum est autem in anno quinto
xlviij loachim filii ioseph regis iuda In mense nono praedicaverunt
letunium in conspectu domini omni populo in hierusalem & universa
multitudine quae confluxerat de civitatibus iuda in hierusalem
Legitque baruch & volumine sermones hieremiae in domo domini in
gazo filio zamariae filii sasan scribae in vestibulo superiori in in-
troitu portae novae domus domini. Audiente omni populo; Cumque
audisset michas filius zamariae filii sasan omnes sermones domini
& libro discendit in domo regis a gazo filio scribae. & ecce ibi
omnes principes sedebant elisama scribae & dalaias filius semeiae
& elmathan filius achobae & zamarias filius sasan & sedecias
filius ananiae & universi principes & nuncia autem michas omnia
verba quae audivit legentem baruch & volumine in auribus populi
miserunt itaque omnes principes ad baruch iudae filium nathaniae
filius elbiae filii chusi dicentes volumine & quod legisti audiente populo
sumus in manus tua & veni tunc tergo baruch filius neeriae volumine
in manus tua & veni ad eos & dixerunt ad eum sedes & lege haec in au-
ribus nostris & legit baruch in auribus eorum; Tunc cum audissent
omnia verba ostenderunt unusquisque ad proximum suum
& dixerunt ad baruch nuncia se debemus regi sermones istos
& interrogaverunt eum dicentes Indica nobis quomodo scripsisti
omnes sermones istos? Dixit autem eis baruch & ego solum
loquebar quasi legens ad me omnes sermones istos & ego scri-
bebam in volumine a domino; & dixerunt principes baruch
Vade & absconde te & hieremias & nemo sciat ubi sitis; & in-
gressi sunt ad regem in atrium porro volumine commen-
daverunt in gazo filio elisamae scribae & nuncia autem

Auchente rege omnes sermones. misitq; rex luda uolumen & uolumen
 quatuor illud dezazo filatio elisamae scribae legit auchente rege
 & uolumen principibus qui stabant circa rege. Rex autem sedebat
 in domo hiemali in mensa sono & posita erat arula coram eo plena
 prunis cumq; legisset ludi tres pagellas uel quatuor scidit illud scalpello
 scribae & proiecit lignem qui erit sup arulam donec consumatur omne
 uolumen igni quiescit arula & non amuerunt neq; sciderunt uesti
 menta sua. Rex & omnes seruis qui audierunt uniuersis sermonibus istos
 uerunt amos ebrahan & dolarias & zamarias contate dixerunt rege
 comburent librum & non auctu eos. & precepit rege hieremahel filio
 amelech & saruiae filio hedrihel & selemiae filio abdehel ut
 comprehenderent baruch scribam & hieremiam propheta. & condita autem
 eos dñs & factum est uerbum dñi. Ad hieremiam postquam comburent
 re uolumen & sermones quos scripsit baruch & ore hieremiae dicit
 parum tolle uolumen & lude scribae in eo omnes sermones priores
 quos scripsit in uolumine primo quos comburit loachim rex luda
 & ad iochim rex luda dicit haec dicit dñs tu comburisti uolumen illud
 dicit quare scripsisti in eo adnuncians seditus uenit & rex babilonis &
 uastabit uerbum hanc & cessafaci & scilla hominon & lumertum
 propterea haec dicit dñs contra loachim regem luda non erit sceo
 qui sedet sup solium dauid & cadauer eius proleclur ad aethiun pa
 diem & zelum p̄ nodon & iustabo contra eum & contra semes qis
 & contra seruos qis iniquitates suas & adducam super eos & super
 habitatores hierusalon & sup uiros lucla omnem malum qd locutus sum
 ad eos & non audierunt. Hieremias autem tulit uolumen aliud
 & dedit illud baruch filio neriae scribae qui scripsit in eo & ore hieremiae
 omnes sermones libri quibz comburent loachim rex luda igni.
 & insup additis sunt sermones multo plures quam antea fuerunt
 & regnauit rex sedecias filios losiae & ieconia filio loachim quon consti
 tuit

regem nabuchodonosor rex babilonis in ierusalem iuda
& non obediuit ipse & serui eius & populus terre urbis
dñi quae locutus est ^{in manu} hieremias prophetae. & misit sedecias rex
iacal filium semelae & sofoniam filium maasiae sacerdotem
ad hieremiam prophetam dicens. O rex pro nobis ad dñm dñm
nr̄m. hieremias autem liber ambulabat in medio populi
non enim miserunt eum in custodiam carceris. Tunc
exercitus pharaonis egressus est de aegypto ut audiret chaldei
qui obsidebant ierusalem huiusmodi nuncium receperunt
ab ierusalem. & factum est uerbum dñi ad hieremiam
prophetam dicens. Haec dicit dñs ds israhel sic dicitur regi iuda
qui misit uos ad me in ierusalem ecce exercitus pharaonis
qui egressus est uobis in auxilium reuertetur in aegyptum
& reuertentur chaldei & bellabunt contra ciuitatem
hanc & capient eam & succident lignum. Haec dicit dñs.
Nolite decipere animas uestras dicentes eunt habebunt
& recedent a nobis chaldei quia non habebunt sed & si per
cussertis omnium exercitum chaldeorum qui proeliantur
aduersum uos & destituti fuerint & erit aliqui uulnerum
singuli de uentris suo confurget & incendet ciuitatem hanc
lignum. Ergo cum recessisset exercitus chaldeorum ab ierusa
lem propter exercitum pharaonis. Egressus est hieremias de
ierusalem ut iret in terram beniamin & diuideret ibi
possessionem in conspectu ciuium. Cumque peruenisset
ad portam beniamin exiit ibi custos portae pharaonis
nomine herias filius selemiae filii ananiam. & apprehendit
hieremiam prophetam dicens ad chaldeos & fugis.
& respondit hieremias. Falsum est. Non fugio ad chaldeos.
& audiuit eum sed comprehendit hieremias hieremiam

adduxerunt eum ad principes. quoniam obreminati principes
centum hieremia caesum eum miserunt in carcerem qui erat
in domo ionathan scribae. ipse enim prepositus erat super carcerem;
itaque ingressus est hieremias in domum laei in ergastulo & sedit ibi.
Hieremias diebus multis; Mittens autem rex sedecias tulit eum
& interrogavit in domo sua in abscondito. & dixit; Putas
ne est sermo ad domino & dixit hieremias; est; & ait; In manu regis
babylonis tradetur; & dixit hieremias ad regem sedeciam; Quid
peccasti & seruis tuis & populo tuo quia misisti me in domum
carceris ubi sunt prophetae uestri qui prophetauerunt uobis & dice-
bant; Non ueniet rex babylonis super uos & super terram hanc;
Nunc ergo audi obsecro mi domine rex. ualeat deprecatio mea in
conspectu tuo. & neme remittas in domum ionathan scribae
memoriar. ibi; Praecepit ergo rex sedecias ut traderetur hie-
mia in uestibulo carceris & daretur ei torpans cottidie
& pro pulmento donec consummerent omnis panis decuritate;
& mansit hieremias in uestibulo carceris; Tudiuit autem
sufasias filius mathan & hiezedelia filius fasur & uechal
filius semeliae sermones quos hieremias loquebatur ad
omnem populum dicens; Haec dicit dominus qui cum que-
manserit in ciuitate hac morietur gladio & fame & peste;
& non profugerit ad chaldeos; uiuam; & erit anima eius
sospes & uiuens; Haec dicit dominus. tradenda tradetur ciuitas
hac in manu exercitus regis babylonis & capiet eam;
& dixerunt principes regi; Rogamus ut occidatur homo istae
dandus tria enim dissoluit manus uirorum bellantium
qui remanserunt in ciuitate hac; & manus uniuersis populi
loquens ad eos iuxta uerba haec siquid non homo hic
non querit pacem populo huius sed malum.

& dixit rex sedecias ecce ipsi in manibus uestris est. nec enim fave-
re conuobis quicquam negabit. Tulerunt ergo hieremiam
& proiecerunt eum in lacum melchie filii melchel qui erant
in uestipulo carceris. & sum miserunt hieremiam in funibus
& in lacu ubi non erant aqua sed lutum. Descendit itaque hieremias
in caernum. Audivit autem ab demelech aethiops uir eunuchus
qui esset in domo regis quod miserunt hieremiam in lacum.

Porro rex sedebat in porta beniamin. & egressus est ab demelech
de domo regis & locatus est ad regem dicens. Domine mihi male
fecerunt uiri istae omnia quaecumque populus inuenerunt
contra hieremiam prophetam. Mittentes eum in lacum
ut moriatur. Ibisane non sunt enim panes ultra in caernum.

Procepit itaque rex ab demelech aethiopi dicens. Tolle
tecum triginta uiros. & leua hieremiam prophetam de lacu
antequam moriatur. Adsumptis ergo ab demelech secum
uiris. & ingressus est domum regis qui esset sub cellario
& tulit ueteres pannos & antiqua quoque computruerunt.
& submisit ea ad hieremiam in lacum per funiculos dixitque
ab demelech aethiops ad hieremiam. Pone ueteres pannos
& haec scissa & putrida sub cubitu manuum tuarum
& super funis. fecit ergo hieremias sic. & extinxerunt
hieremiam funibus eduxerunt de lacu. & viii.

In ansit autem hieremias in uestipulo carceris. & misit
rex sedecias & tulit ad se hieremiam prophetam. ad
ostium uerum quod erat in domo domini. & dixit rex
ad hieremiam. littero ego tibi sermonem. ne abscondas
a me aliquid. Dixit autem hieremias ad sedeciam.
si adnuncia uero tibi. Numquid non interficies me.
& si consilium tibi dederit non mea uides.

Tunc ait ergo sedecias hieremias clam dicens. Vivit dominus
 qui fecit nobis. Animam hanc proccidite. & sicut dicitur in ma
 nu virorum istorum qui quaerunt animam tuam. & dixit hieremias
 ad sedeciam. Haec dicit dominus deus israel. Si profectus
 fueris ad principes regis babilonis. vivit anima tua. & civitas haec
 non faccendatur igni. & salus eris tu & domus tua. si autem non fueris
 ad principes regis babilonis. tunc datur civitas haec in manu chaldeorum
 & faccendat eam igni. & tu non effugies de manibus eorum. & dixit
 sedecias ad hieremiam. sollicitus sum propter ludaeos qui quidem fugerunt
 ad chaldeos. ne forte dicitur in manus eorum. & in ludavit michi.
 Respondit autem hieremias. Non te timebit audi quae sive vocaverit
 quae ego loquar ad te. & bene habebit anima tua.
 Quod si nolueris. ezechiel. iste est sermo quoniam ostendit michi dominus.
 & ecce omnes mulieres quae remanserunt in domo regis iuda
 educentur ad principes regis babilonis. & ipse dicitur.
 seduxerunt te. & prope valuerunt adhibere te ut ipaaci ortui de
 mergerunt in caeno. & lubrico pedes tuos. & recesserunt a te.
 & omnes uxores tuae & filii tui educentur ad chaldeos & non
 effugias manus eorum. sed in manus regis babilonis capieris & civi
 tatem hanc comburent igni. Dixit ergo sedecias ad hieremiam.
 Nullus sciat verbum haec. & non morieris. si autem adierint
 principes qui locutus sum tibi. & venerint ad te & dixerint tibi.
 Indica nobis quid locutus sis cum rege. ne celes nos & non te inter
 ficemus. & quod locutus est tibi dices ad eos. Prostratu
 eris prope cesinas coram rege. Ne me reduca lubeat in domum
 lonadaph & ibi morieris. Venerunt ergo omnes principes
 ad hieremiam & introgaverunt eum. & locutus est eis iuxta omnia
 verba quae praeciperet eis. & cessaverunt ab eo nihil
 enim fuerat auctum. Mansit vero hieremias in vestipulo

carceris usque ad diem quocaptae hierusalem; & factus ut caperetur
hierusalem Anno sedeciae regis iuda mensedecimo. uenit nabucho-
donosor rex babilonis & omnes exercitus eius ad hierusalem & obside-
bant eam; Undecim autem Anno sedeciae mensis quarto quinta
mensis aperta est ciuitas. & ingressi sunt omnes principes babilonis &
sedebunt in porta media nerezel. sereser & semezor nabuzasacham
nabuzares nerezel sar. rebmag. & omnes reliqui principes regis
babilonis; Cuius uiderunt eos sedecias rex iuda & omnes uiribella-
tores fugerunt; & egressi sunt nocte decuitate per uia hortae regis
& per portam quae eret intus duos muros. & regressi sunt ad
uia deserti. Persecutus est autem eos exercitus chaldeorum
& comprehenderunt sedeciam in campo solitudinis iericho.
& captum adduxerunt nabuchodonosor regem babilonis in
reblatha quae est inter emath. & locutus est ad eum iudicia
& occidit rex babilonis filium sedeciae in oculis eius in reblatha
& omnis nubilus iuda occidit rex babilonis oculos quoque sede-
ciae eruit & iunxit eum campech; ut duceretur in babilonem
domum quoque regis & domum uulgi succenderunt chaldei
igni & murum hierusalon subuerterunt & reliquias populi
quae manserunt in ciuitate & per fugas qui uenerunt fugerunt ad eum
& super fluos uulgi qui manserunt transiit nabuzanadan
magister militum in babilonem & de plebe pauperum qui nihil
habebant dimisit nabuzanadan magister militum inter
iuda & dedit eis uineas & cisternas in die illa praecipiente
autem nabuchodonosor rex babilonis de hieremiam
nabuzanadan magistro militiae dicens tolle illum
& pone super eum oculos tuos nihilque ei mali facias sed ut
uoluerit sic facias eum. Misit ergo nabuzanadan
princeps militiae & nabu & serban & nabzares nerezel

& iheremias & rebmag & omnes optimates regis babilonis miserunt
 & tulerunt hieremiam de uespulo carceris & tradiderunt eum go
 dolias filio haicam filii sasan ut intraret domum & habitaret in populo
 d) Hieremia autem factus fuerat sermo domini cum clausus esset in uespulo
 carceris dicens: Uade & dic ad melech aethiopicum dicens: Haec dicit
 dominus exercituum deus israel: ecce ego inducam sermone meos super ciuitatem hanc
 in malum & non in bonum & eris in conspectu tuo in die illa: & liberabo
 te in die illa a manu domini: & traderis in manus uiro rum quos tu formidasti: sed eru
 ens liberabore & gladio non cades: sed erit tibi anima tua in salute quia
 d) In me habuisti fiduciam ait dominus: sermo qui factus est ad hieremiam a domino
 postquam dimissus est a nabuzardan magistro milicie de rama. quando tulit
 eum unctis catenis in medio omnium qui migrabant de iherusalem & iuda
 & ducebantur in babilonem. Tollens ergo princeps milicie hieremiam
 dixit ad eum: dominus deus tuus locutus est malum hoc super locum istum & adduxit
 & fecit dominus sicut locutus est: quia peccasti domino & non audisti uocem eius
 & factus est nobis sermo eius hic: Nunc ergo soluite hodie decatenis quae sunt
 in manibus tuis: si placet tibi ut uenias mecum in babilonem ueni & ponam
 oculos meos super te: si autem displiceat tibi uenire sed mecum sed mecum
 resede: ecce omnis terra in conspectu tuo quod elegeris: & quod pla
 cuerit tibi ut uadas illuc poge: & mecum noli uenire sed habita
 apud godoliam filium haicam filii sasan quem preposuit rex babilonis
 ciuitatibus iudeae: habita ergo cum eo in medio populi uel quo cumque
 placuerit tibi ut uadas uade dedit quoque ei magister milicie cibaria
 d) & munuscula & dimisit eum: Uenit autem hieremias ad godoliam
 filium haicam in massath & habitabit cum eo in medio populi qui relictus
 fuerat in terra: Cum ergo audissent omnes principes exercitus
 qui dispersi fuerant per regionem ipse & socueoru quod presecisset rex
 babilonis godoliam filium haicam terrae: & quod cum mendas
 set uiros & mulieres & paruolos & de pauperibus terrae qui non fue
 rant.

transiit in babilonem; uenerunt ad godoliam in massah
& simad filium si natane & monadap & monathan filium &
saras filium tenebris & filii ossi qui erant de rebus facti &
hiezomias filius magchati ipse uir eorum; & uenerunt eos
godolias filius haicam filius sasan & comitibus eorum dicens
Nolite timere chaldeis seruite habitate in terra & seruite regi babilonis
& bene erit uobis; Ecce habito in massah ut respondeam
precepta chaldeorum qui mittunt ad nos; Uos autem colligite
uindictam & messon & oleum & condite in uasis uestris; & ma-
nele in arbibus uestris quasi tenetis seculum omnes iudei qui erant
in moab & filii ammon & in dumea & in uariis regionibus;
Auditio quod dedit rex babilonis reliquias iudea & quod
precepisset super eos godoliam filium haicam filii sasan;
Reuerserunt inquam iudei omnes de uariis locis ad que per-
tinent & uenerunt in terram iuda ad godoliam in massah
& collegerunt uinum & messon multum in his; lohanan autem
filius care & omnes principes exercitus qui disperserant
in regionibus uenerunt ad godoliam in massah & dixerunt
Secundo quia babilis rex filiorum ammon misit ismahel filium
natanae propterea animam tuam & non est dicit eis godolias
filius haicam; lohanan autem filius care dixit ad godoliam
seorsum in massah loquens; Ibo & per curiam ismahel filium
natanae nullo sciente uelut faciet animam tuam &
dissipabit omnes iudeos qui congregati sunt ad te & peribunt
reliquiae iuda & ait godolias filius haicam ad lohanan
filium care & disaceruorbum hoc falsum cum tu loqueris
de ismahel; & factum est in mense septimo uenit
ismahel filius natanae filii elisama de semine regali
& optamator regis & decem uirum eo ad godoliam filium haicam

Inmassach & comederunt ibi panes simul Inmassach surgit autem
 ismahel filius nathanae & decem viri quierunt cum eo & percusserunt
 zodolia filium haica filium sasin gladio & int fecerunt eum quem persecutus est babilonis
 terrae omnes quoque iudeos quierunt cum zodolia Inmassach & chaldeos quere
 perunt ibi & viros bellatores percussit ismahel. secundo autem die postquam
 occidit zodolia nullo ad hoc sciente venerunt viri desichem & de
 filo & desamaria octo ginta viri vestibus barbam & sassis vestibus & squalentes
 manent & thus habebant In manu ut offerrent In domo dei. Egressus
 ergo ismahel filius nathanae In cursu eorum de massaphat
 lacerat & plorat & flet cum autem occurrit illis dixit ad eos venite
 ad zodolia filium haicam quia cum venisset ad medium civitatis Intra
 fecerat ismahel filius nathanae circa medium lacus ipsius viri qui
 erant cum eo decem autem viri repulsi In eos quid dixerat ad ismahel
 nolite occidere nos quia habemus thesauros In agro frumenti & olei &
 mellis & cessavit & non interfecit eos cum fratribus suis lacus autem
 In quem proiecerat ismahel omnia cadauera virorum quos percussit
 propter zodolium ipse est quem fecit & causa propter causa reze
 israel ipsum replevit ismahel filius nathanae occisis & captivis
 duxit ismahel omnes reliquias populi quierant Inmassach filias regis
 & universum populum qui remanserat Inmassach quos commen
 dauerat nabuzardan princeps militiae filio haicam & capti
 eos ismahel filius nathanae & habitavit ut transiret ad filium
 ammen. Auduit autem iohanan filius carae & omnes principes
 bellatorum quierant cum eo omne malum quod fecerat ismahel
 filius nathanae & adsumptis universis viris perfectis sunt ut bellarent
 adversum ismahel filium nathanae & invenerunt eum ad aquas
 multas quos In zubao cum qui disset omnes populos quierant
 cum ismabe iohanan filium carae & universos principes bellato
 quierant cum eo & reversus est omnes populos quem ceperat

ismahel inmassat puerusque habit ad iohanan filium eay
ismahel autem filius natanae fugit cum octo uiris a facie iohanan
& habit ad filium ammon. Tunc ergo iohanan filius eay & omnes
principes bellatorum qui erant cum eo uniuersas reliquias
uulgi quas re duxerat ab ismahel filio natanae de massat
postquam percussit zodoliam filium haicam foster uirum ad plu
& mulieres & pueros & eunuchos quos re duxerat de zabaon
& habierunt & sederunt peregrinantes in camacum que est
iuxta bethleem ut perzerent & introirent uegyptum a facie
caldeorum timebant enim eos qui percusserat ismahel filius
natanae zodoliam filium haicam quem proposuerat rex babilonis
intra uida; Cuius. & accesserunt omnes principes bellatorum iohanan
filius eay & thomas filius osiae & reliquum uulgi aparu
usque ad machimum. Dixitque ad hieremiam ppheta cadat ora
nostra in conspectu tuo & orap nobis ad dnm dnm tuum & uniuersis
fuerit qui de relictis sumus pauca de pluribus sicut oculum nos
inuentur. & adnunciat nobis dms dicitur uiam per quam pergamus
& uerbum quod faciamus. Dixit autem ad eos hieremias ppheta
audiu ecce ego oro ad dnm dnm uestrum secundum uerba
uostro omne uerbum quod cum que responderit mihi in die abou
ne celabo uobis que quam. & illi dixerunt ad hieremiam sic dicit
in nos testes ueritatis & fidei sinamuxu omne uerbum in quo miser
te dms dicitur ad nos si faciamus siue bonum est siue malum uerbi dnm dnm
ad quem mittemus te obue diemus ut beneficit nobis cum audierimus
uocem dnm dnm nri. Cum autem complerentur decem dies factum est
uerbum dnm ad hieremiam uocauitque iohanan filium eay & omnes
principes bellatorum qui erant cum eo & uniuersum populum amon
mo usque ad machimum & dixit ad eos haec dicit dms dicitur ad quem
misistis me ut persternerem preces uestras in conspectu eius si quis

(centes manserunt in fine hae)

107
edificabo uos & non destruiam plantabo & noue uellam tamen enim
placatus sum sup malo quod feci uobis nolite timere a facie regis
bubilonis quem uos pau di formi datis. Nolite enim mouere
dicit dñs quia uobis cum sum ego ut saluos faciam uos & eruum
de manibus & dabo uobis misericordias & miserabor uestri
& habitare uos faciam inter uos si autem dixeritis uos nō
habitabimus int̄ uos nec audiem uocem dñi di dicentis ne qua
quam sed ad terram aegypti per uiam ubi non ui debim bellōm
& clangorem tubae nō audiem & famem nō sustinebimus & nō
habitabimus. Propter hoc nunc audite uerbum dñi relique
uda haec dicit dñs exercituum dñs isrl̄ si posuerit faciem uestrā
ut ingrediamini in aegyptū & intraueritis ut ibi habitetis gladium
quem uos formidatis ibi conprehendit uos in terra aegypti & famem
pro qua estis solliciti adheret uobis in terra aegypti & ibi moriemini
omnes quae uiri qui posuerint faciem suam ut ingrediantur
in aegyptū & habitent ibi morientur gladio & fame & peste &
nullus deus remanebit nec effugiet a facie mali quod ego
adferam super eos quia haec dicit dñs dñs isrl̄ sicut constat est
furor meus & indignatio mea sup habitatores iherusalōm sicut
scitis indignatio mea sup uos cum ingressi fueritis aegyptū
& eritis in uisum in celo & stuporem & in male dictum & in ob
probrium & nequa ^{qua} ultra uidebitis locum istū. Verbum dñi
sup uos reliqua eluda nolite habere aegyptū scientes scitis quod
obtestatus sum uobis hodie quia decepistis animas uestras
uos enim misistis me ad dñm dñm nr̄m dicentes omnes nob̄
ad dñm dñm nr̄m & iuxta omnia quaecumque dixerit
tibi dñs nr̄ sic adnunciamus & faciemus & adnunciamus
uobis hodie & non audistis uocem dñi di uestri sup
uniuersis pro quibus misit mea duos nunc ego scietis.

scitis quia gladio fame & peste moriemini in loco ad quem uolueris
clvi intrare ut habitaretis ibi. ¶ Adumē. Autem cum coepisset hieremias
loquens ad populum uniuersus autem sermones dñi
eti eosum. pro quibus miseratus est eosum. ad illos omnia haec dixit
azarias filius iosiae & iohanan filius carae & omnes uiri
sup bi dicentes. ad hieremiam mendacium tu loqueris non misit te
dñs dñs noster dicens. nā in aegyptum in aegyptum ut habitaretis
illuc. sed baruch filius neriae in ciuitate aduersum pos.
ut tradat pos in manibus chaldeorum ut interficiat pos &
trans duci faciat in babilonem & non audiuit iohanan filius
carae & omnes principes bellatores & omnes populos uocem
dñi. ut manserunt in terra iuda factolens iohanan filius carae
& uniuersi principes bellatores uniuersus reliquias iuda qui
reuerſi fuerunt decunctis gentibus ad quas fuerunt.
ante dispersi ut habitarent in terra iuda uiros & mulieres
& paruulos & filias regis & omnem animam quam reliquerat
nabuzardan princeps miliciae cum zodolia filio haicam
filii si sasar & hieremiam pph & am & baruch filium neriae
& ingressi sunt aegypti quia non oboedierunt uocem dñi.
& uenerunt usq; ad thebas. ¶ Adumē. sermo dñi ad hieremiam
in thebis dicens. fume in manu tua lapides & gressus & absconde
eos in crypta quae est sub muro lateritio in porta domus
faraonis in thebis. cerneratis uirus iudeis & dices ad eos.
Haec dicit dñs exercituum dñs israhel ecce ego mittam
& ad sumam nabuchodonosor regem babilonis seruum
meum & ponam thronum eius sup lapides istos quos
abscondi & statuit solum suum sup eos ueniensque
percutiet terram aegypti quos in mostas in mostem.
& quos in captiuitate in captiuitatem & quos in gla
dio

163
In gladio succendit ignem in delubris deorum aegypti & comburunt
& captiuos ducunt illos & amercisunt terram aegypti sicut amercisunt
pastor pallasuo & egredietur in delubra & coptentur statuas domus
solis quas sunt in terra aegypti & delubra deorum aegypti comburent
In. Verbum quod factum est. Adheremur ad omnes iudeos
qui habitant in terra aegypti habitantes in magdolo & in tasis
& in mensis & in terra fatues dicens. Haec dicit dominus & sedentium
Israhel. uos uidistis omnino malum istud quod adduxi
super iherusalem & super omnes urbes iuda & recesserunt de terra
nocte & non est in eis habitator propter malitiam quam fecerunt
ut me adire cum diis pro uocarent & in eis & sacrificarent & colerent
deos alienos quos nesciebant & illi & uos & patres uris & misi
ad uos omnes seruos meos prophetas de nocte consurgentes
mittens quos dicens. Nolite facere abominaciones huius
quomodi & non audierunt nec inclinauerunt aurem suam
ut non uiderentur a malis suis. & non sacrificarent diis alienis
& conflata est indignatio mea & furor meus & succensa est
in ciuitatibus iuda & in plateis iherusalem & uersae
sunt in solitudinem. & uastitatem secundum eum hanc
& nunc haec dicit dominus & sedentium Israhel quare uos faci
tis malum grande contra animas uestras ut intereat
se uobis uir & mulier paruulos & lactans de mecholuclae
nec reliquat uobis quicquam pro uocantes in operibus
manuum uestrorum sacrificando diis alienis in terra
aegypti inquam ingressi estis ut habitetis ibi & disperseritis
& sitis in maledictione non & in obprobrio cunctis gentibus
terrae num quid oblitae estis mala pactum uestrum
& mala terrae iuda & mala uxorū uestrarum & mala uestrae
& mala uxorū uestrarum quae fecerunt in unum deo

In terra iuda & in regionibus hierusalem non sunt mundati
usque ad chon hunc & non timentur & non ambulantur
In ierusalem & in portibus eius quae ecclesiam conueniunt uobis
& conueniunt uobis. Ideo haec dicit dominus deus israel
ecce ego posui faciem meam in uobis in
malum & disperdam omnem iudam & ad summa reliquias
iudae quae posuerunt faciem suam ut ingredere tur in aegyptum
& habitent ibi & consumant omnes terrae aegypti cadent
in gladio & fame & consumantur animo usque ad maximum
in gladio & in fame morientur & erunt in sustinendum & in mure
culum & in maledictionem & in opprobrium & in uitio habitati
omnes terrae aegypti sicut in uita uisus hierusalem in gladio in
fame & in peste & non erit qui fugiat & sit residuus de reliquis
iudae qui uadunt ut peregrinentur in terram aegypti & reuertantur
in terram iudae ad quam ipsi eleuauerunt animas suas ut reuertantur
& habitent ibi & non reuertentur nisi qui fugerint. Responde
runt autem hieremias omnes uiri scientes quod haec sermo
dicit dominus alienis uxoribus & uiribus & mulieribus quarum stabat
multitudo gentium & omnes populi habitantes in
terra aegypti in sacris dicens sermonem quoniam locutus est ad
populum in nomine domini non ex audiemus quia facti sumus
omnes quod dicitur deos nostros ut sacrificemus
regine caeli & libemus ei libamina sicut fecimus & patres
nostri regum nostri & principes nostri in urbibus iuda
& in plateis hierusalem & facti sumus sumus pambis & bene
nobis erit malum quod non uidimus & fecerunt quod
cepimus sacrificare regine caeli & libare ei libamina
in diebus omnibus & in gladio & fame coram sumptis sumus
Quod si non sacrificamus regine caeli & libamus ei libamina

109
Numquid sine uis nostris fecimusque placitas adcolendum
eam & prohibendum. & dixit hieremias ad omnem
populum ad uniuersos uiros & ad uniuersas mulieres
& ad uniuersam uniuersam plebem qui responderunt
ei uerbum dicens. Numquid non sacrificium quod
sacrificasti in ciuitatibus iuda & in plateis hierusalem
uos & patres uestri regi uel & principes uestri
& populus terre horum recordatus est dominus & ascendit
super eorum & non poterat ulterius portare propter
maliciam studiorum uestrorum & propter abominaciones
fecistis & facta est terra uestra in desolationem & in
stuporem & maledictum eo quod non sit habitator
sicut est dies haec. Propterea quod sacrificaueris idolis
& peccaueris domino & non audieris uocem domini & in
lege & in preceptis & in testimoniis eius non ambula-
ueris. Idcirco eueniet uobis mala haec sicut est dies
haec. Dixit autem hieremias ad omnem populum & ad uniuersas
mulieres. Audite uerbum domini iuda qui estis inter ne aegypti haec
inquit dominus exercituum deus israel dicens uos & uxores uestre locuti
estis ore uestro & in corde uestro in multis dicens. faciamus
uota nostrae que uouimus ut sacrificemus regine caeli. & si be-
nigae libamina in multis uocauerit & operis prope uestris
ea. Ideo audite uerbum domini omnes iuda qui habitatis in ne
aegypti. Ecce ego ueni in nomine meo magno ait dominus
quia nequaquam uult ne nomen meum uocabitur. & con-
omnes uiri iuda dicens ueni dominus deus in nomine meo aegypti.
Ecce uigilabo super eos in malum & non in bonum & consumen-
tur omnes uiri iuda qui sunt inter ne aegypti gladio & fame
donec penitus consumantur & qui fuerint gladium

revertuntur de terra aegypti in terra iuda usque pauci et facti omnes
reliquiae iudae in gredientium terram aegypti ut habet ibi

Cuius sermo compleat meum de illorum. & hoc uobis signavit dominus
quod usque in ego super uos in loco isto ut sciat quia ueste comple
buntur sermones meos contra uos in malum. Haec dicit dominus ecce ego
trahe pharaonem et regem aegypti in manus inimicorum eius & in ma
nu quaerentium animam illius sicut trahech sechechiam regem iuda
in manu nabuchodonosor regis babilonis. Inimicus sui & quaerentium
clx animam eius. Verbum quod locutus est hieremias propheta ad baruch
filium neriae cum scripsisset uerba haec in libris de ore hieremiae anno
quarto ioachim filii iosiae regis iuda dicit dominus. Haec dicit dominus deus israel
ad baruch dixisti uae misere mihi quoniam addidit dominus dolorem ad domi
meo. laborum in gemitu meo & requiem non inueni. Haec dicit ad eum sic
dicit dominus ecce quos aedificavi ego destruo & quos plantavi ego euello
& destruam terram istam hanc & tu quiesce tibi gratiam. Noli quaerere
quia ecce adducam malum super omnem carnem ad dominum. & dabo tibi ani
mam tuam. In salute in omnibus locis ad quae cumque praeceperis. Quod factum est

clxi uerbum domini ad hieremiam prophetam conuergens aegyptum aduersum
exercitum pharaonis ^{Michau} regis aegypti quem iuxta flumen eufraten in
charchamis quem percussit nabuchodonosor rex babilonis in quarto anno
ioachim filii iosiae regis iuda. Praeparate scutum & clipeum & procechi
te ad bellum iungite de equos & ascendite equites stare in galeis polite
lineas induite uos loriceis quid dicit uidi ipsos paucos & terra uidentes
fortes eorum caesos fugerunt concitati nec respexerunt terram undique ait dominus
non fugiat uelox nec saluare se putet fortis ad aquilonem iuxta flumen
eufraten uiderunt & erubuerunt quia est ista qui quasi flumen ascendit
& uelut flumina in amiscunt gurgites eorum aegyptus fluminis in
stat ascendit & uelut flumina mouebuntur fluctus eius
& dicit ascendens operabitur in per clam ciuitatis & habitantibus

165

a facie eius quos a iulianis meurrub & procedant facies ad hiepro
 alibi venientes sicutus lili arripientes & iuciores sa zitas desan
 te ille dñs hieproctum de falconijs ut sumat undecum de
 inimicij suis de iurebit gladius & facinorabitur & metriabitur
 sanguine eorum in dñm emidi & erentū interit aquilo in
 uas flumen eufraten ascende in zalaad & tollet a sinum ur
 gosilia egypti frustis multiplicat medicina sanctas
 nentibi aliter gentes in nomina tua & ululatus tuis
 repleat terram quia facies impij ite infertem amboparter
 conciderit. Verbum quod locutus est dñs ad heremiam pphetam
 super eo quod uenit iurus & nabuchodonosor rex babilonis & per
 cussit eam & terram egypti ad iudicium egypto & auditu facie
 mazdolo & persona iudonis & iudonis dicitur ita & pparare
 quia deuorebit gladius & aqua & circumdantur sunt quare compu
 truit fortes tuis non fuit qm dñs subuertit eum multiplicauit
 ruinas egyptique uir ad ppsximū suū & dicitur suze & ur
 uelamur ad populum nostrum; & ad terram nativitates
 nostras a facie gladii columbe uocare nomen nophateo
 reze egypti tumultū adduxit tempus uiuo ezom gdtise
 dñs exercitū nomen eius qm sicut thabor in montibus & sicut
 carmelus in mari uenia uas faciens in zne ei omni facibus habitaculis ha
 egypti quamenis insolitudinis erit & deseruet inhabitabilis uentis
 legas ad que semore egyptos stimolator ab aquilone uenia & ei
 mercenarij quoque eius qui uersabantur in medio eius quasi in
 tili saginati uersisunt & suzerunt simul nec stare potuerunt
 quia dies nre seccionis eorum uenia sapeos tempus uisitacionis eoz
 uox eius quasi ceteris sonabat qm cū seruitu pperibunt
 & cum securibus uenientes qualigna cedent & succende runt
 saltū eius ait dñs qui sub pueri nō potest multiplicari sup lucra sca

& non est eis numerus confusa est filia aegypti & tradita
in manu populi aquilonis; Dixit dñs ex er quum dñs isrl
Ecce ego uisitabo super tu multum alexandriae & super
pharaon & sup aegyptum & super deos eius & super
regis eius & super pharaon & super eos qui confidunt meo;
& dabo eos in manu querentium animas eorum & in manu
nabuchonossor regis babilonis & in manu ser uorum eius;
& post haec habitatur sicut diebus pristinis ait dñs; & tu noli
me as ser uus meus iacob & ne q; paueas isrl; quia ecce ego
saluum te faciam de longinquo & de sem tuum de terra cap
tuitatis suae & reuertetur iacob & requiescat & prospera
bitur & non erit qui q; terreat eum; & tu noli time re
ser uus meus iacob ait dñs quate cum ego sum quia con fu
man ego cunctas gentes ad quas eicite te uero non consuma
sed casti gabo te in iudicio nec quasi in nocenti par camtib;
Quod factum est uerbum dñi ad hieremiam p'ph'etam
contra palestinos antequam percuteret pharaon zaton;
haec dicit dñs; ecce aquae dis cenderunt ab aquilone &
erunt quasi torrens in uindans; & operient terrā & ple
nitudinem eius urbem & habitato res eius clamabunt
homines & ululabunt omnis habitator terre a streptu
pompa armorum & bellatorum eius a com motione
quadrigarum eius & multitudi ne rotarum illius
non resp'erunt patres filius manibus dissolutas pro
aduentu diei in quo uastabantur omnes philistinim & dis
si pabatur tr'rus & s'rdon cum omnibus reliquis auxiliis
suis depopulatus est enim dñs palestinos reliquis in sile
cappadociae. Uenit cal uicium sup zaton contigit
ascalon & relique uallas earū us que quo con ci deris;

156
mueri dñi usque quo non requiesces ingredi in uazimā
tuam refrigerare & sile quomodo quiesces cum dñs p̄ca
perit ei aduer sum ascalonem & aduer sum maritimas
eius regionis ubique con dixerit illi ad mo ab; Haec dicit
dñs exercituum dñs isrl. Uie super nabo qm̄ uasta
ta est & confusa capta est chariatham confusa est fortēs
& tremuit non est ultio & ultatio in mo ab contra sebon
contitauerunt malum uenite & disper damus eam de fine
er go silens conticesces sequitur que agladius; Uox clamo
ris de oronam uastitas & contritō magna contrita est mo
ab adnuntiate clamorem par uolis eius pas censum em̄
luath plorans ascen dit in flēō qm̄ in dis cesso oronam
hostes ululatum contritiōnis audierunt; Fugite saluate
animas uestras & eritis quasi mir ricas in deserto p̄ eo
quod habuistis fiduciam in munitiōibus tuis & thesau
ris tuis tu quoq; capieris & ibit chamos in tuis migra
tionem. sacer dotes eius & principes eius simul & ue
nā p̄do ad om nem urbem & urbs nulla saluabitur
& peribit uallis & dissi pabuntur cam pestera qm̄ dixit
dñs dace florem mo ab quia florens egredi & ur
tates eius desertae erunt & inhabitabiles; Maledic
tus qui facit opus dñi frau dulen ter. & maledictus
qui p̄bet gladium suum asanzu ne fertilis fuit mo ab ab
adulterentia sua & requieuit in fecibus suis nec trans
fusus est de uas in uas & intrans migratione non habuit;
Idorco p̄ mansit iustus eius in dō & odor eius non est
mutatus; Propterea ecce dies ueniunt dicit dñs &
mittam eis ordinatoris & stratores lazuncularum
& sternent eum & uasa eius & aurent & lazonas eorū

clvi

clv

conludat & confundat moab achemos. sicut conludat moab
ab ebel in qua habebat fiducia. quem modo dicitur sustinere
& cum robusti ad proelium uastatae moab & conludat illi
ascenderet & dicitur luenus eius descenderet in occisionem dicitur
dicitur scilicet in nomine eius sicut in iherosolymis moab ut ueniret
lumen eius uelut dicitur nimis consolamini eum pauor
cadet in sonum & quae consueuerat dicitur captae laqueo.
Ad ducam eum sup moab Annum uisitacionis eorum die dicitur
numbre esebon fletum fugiet quia ignis egerit est
de esebon & flamma de medio sion & eleuabit partem
moab & uerticem filiorum tumulos. Uacabit moab peris
populo camos quia comprehensa sunt filia & filia
in captiuitate & conuersam captiuitatem moab. In nouis
simis diebus dicitur hucusque ludicia moab ad filios amon
Haec dicit dicitur numquam non sicut israhel dicitur heres non est
cur igitur hereditatem possedit melcum zad & populus
meus in herbibus eius habitabit. Idcirco ecce dies ueniunt
dicitur & audiam faciam sup rebbath filiorum
Ammon frumentum proeli & erit hic tumulum dissipata
filiae quae eius ignis succendetur & possidebit israhel
possessores suos dicitur ulula esebon quoniam uastata est
haec. clamate filiae rebbath dicitur uos alienis
plantate & cisternam uae per sepes quia melcum hinc
migratione ducatur sacerdotes eius & principes eius
simul. quia gloriasti in uallibus. Desluxit uallis tua
filia delicta quae confidebas in thesauro istius &
dicebas. quis uenit ad me ecce ego inducam super
te exercitum dicitur dicitur exercitum ab omnibus qui
sunt hic sicut tuus & dispersum in singulis a conspectu
uero

Omnes quibus inare magis diuersi quasque nominaque inueniuntur
 conuulsi sunt in terra sicut in uentis gloriose. Deinde gloria & fidelitas
 habitatio siluacione quatuordecim moras ascendit ad se dissipant munera
 natus in uisita & prospice lubricatio haroher inuictis fugiunt. & cum
 quatuordecim diebus acciderit confusio moab quatuordecim uoluntate & clamore
 & clamore in armon. quatuordecim moras & ludique uenit ad eum
 compositum sup haclam & sup hies. & sup mesach & sup dion. & sup nabo
 & sup domum delatam & sup curiatham & sup bach zamul & sup bach uiaon
 & sup carioch & sup busire & sup ciuitates reseruat moab quae longe & qua
 praesent absque cornu moab & bethuimque contrarium. Dixit dñs
 Inebriate eum quoniam inebriatus est & allidit manum moab in uentre
 suo & est in derisum. Quam praesent enim in derisum abasichel
 quatuordecim reseruat. propter uerba ergo quae aduersus
 eum & captiuus ducit relinquitur ciuitates & habitatio. In praesent
 habitatores moab & estote quasi columbae nichilam in praesent mo. ore
 foraminis. Radium sup biam moab sup bis & ualde sublimitatem
 eius & adrogantiam & supbia & ataudinem. cecidit illis ego sedem
 dñs latentiatis & quod non sit luxta eum in iuxta.
 quod potest conata facere. Ideo sup moab heulabo & ad moab
 uniuersa clamabo acuros. Muri scilicet lamentantes deplanctu
 lazer. plorabo tibi uinea. Abam propagne tuas transferunt
 mare usque ad mare lazer peruenit super messentias & uindictam
 annam precedo inruit ablatae. laucia & cultatio decernit
 ad eum moab & uinu de orculis suis sustulit nequaquam ad eum
 unquam caeleuma ca tabu declamare. ebor usque elele
 & ad eum uocem sua. ad eum usque ad oronam uicula
 consternantem. Aq. quoque. nembrim pessime erunt & ause
 tem demoab offerentem in excelsis & sacrificium dñs quis
 merita corneum ad moab quatuordecim resonabit & corneum aduros
 uicula dabit sonitu tibi. quia plus fecit quam potuit.

I deus cepit omnes enim capud caluram & omnis barba posuit
audis manibus conluzatio & sup omne dorsum cilicium sup omnia telamoad
& impleret quis omnis plandus quocōtrui moab sicut uas hinclear dicit
quomodo uida q̄ & ululauer̄ quomo dicitur ceruicem moab & confusae erit
moab in dicitur & in exemplum omnibus & in castitatis suo. Haec dicitur ecce
aquile uolabit & getenda alarum suar̄ ad moab captas carioth & munitiones con
prehenses sunt & est cor fortis moab in chella sicut mulieris pasturata &
cessabit moab ēē populos quā con truchim gloriatus ē pauca & fouea & la
us sup te. O habitator moab ardens quis fuit asarie pauoris cadet in
fouea & qui conscendit de fouea capitur laqueo. Ad ducem sup moab
annum uisitacionis eorum dicitur in umbra ebron. steter̄ fuger̄ quis
lyris egressus ē de ebron & flamma de mechosion. & deuorabit partem moab
& ueritice filiorum tumultos. Uas ibi moab post populo amos quia cor
prehenses sunt filiarum & filiarum in captiuitate & conuersa captiuitate
moab in nouissimis chebis ardens huc usq; iudicia moab & filios anno

Hae dicitur nūquid filii sunt huius dicitur heresione q̄ cur ligit hereditatem
possedit melcazad & populus meus in urbis eius habitabit.

Ideo ecce heres uentur̄ dicitur & auctus facia sup ierbarth filiorum Ammon.
fronitū pelu & erit in nubem dissipata filii eueggis hinc succendetur &
possidetur ius possessores suos dicitur ulula ebron quā uastatae hae clam
tes filii & ierbarth & conuictos alius plangit & carū ita p̄ p̄es quā mel
intransiguntiope ducatur sacerdotes eius & principes eius simul qui gl
aris in uallibus; Defluxit uallis tua fili dicitur que confidit in hinc saur
tuis & chor̄ quis uenit achme ecce inducū sup te terrorem ardens & p̄ p̄ca
Ab omnibus qui in arcu tuo & in p̄ p̄mis singulis & in p̄ p̄tuo nec er
qui congrege fuger̄ & post hanc reuicta facia captiuos filiorum Ammon
dicitur achdumea Haec dicitur & erit nūquid nō ultra sapientia
in theman perit consiliū filius in uallibus factus sapientia eorum fugat ter r̄ p̄ p̄ca
descendat in uerzine habitatores dicitur quā perditione eorum dicitur
sup omnis.

deo cado. Iuuenescens in plateis eius et non surripelis conticescat in challo
at dñs exercituum et fac conclam lignem in musto clamas ei et deuorabit
moema benadcedar et ad regna asor que percussit nabuchodonosor rex
babylonis. Haec dicit dñs surgite ascendite ad cedars et uitate filios for
entis tabernaculorum et greges eorum capris et pelles eorum et onta uas eorum et camelos
eorum tollite sibi et uocabunt super eos formidinem in circuitu surgite habite
uehementer in uoroginibus sedae qui habitatis asur ad dñs. Inuenim
corpeo nabuchodonosor rex babylonis consiliu et cogitauit aduersam
uocogitationis. Consurgite et ascendite ad gertem quae dicitur et habi
tate confidite. Ter dicit dñs non ostia n uedat eis soli habitant et erunt
camelarum in direptionem. et multitudo luminum in p̄dam et dicitur
eos in non uerum quise ad consi in comā et communi consilio eorum ad dñm
bueritū super eos ad dñs. Et erit asur in habitaculo dicitur comā dicitur
usq; in uerū. Nō manebit ibi uir nec in uolō eā filius hominis.
Quod factus uerbu dñi ad heremiam ppheta aduersu helā in principio
regni alectis regis regis ludae dicens. Haec dicit dñs exercituum deus
confringā arcū helā summā fortitudinē eorum et inducam sup helam quattu
uerus aqua uerū plures eorum et uerū labo eorum in non uerū litor et uerū regens ad
nō uerū p̄ uerū helam et pauca facia helam totam inimicū suū et conspectu
querentū animā eorum. Et adducam super eos malū in furoris in gher dñs.
et emittā post eos gladiū donec consumā eorum et ponā solū eū in helam
et p̄dam in dē regis et principes ad dñs. in nouissimis autē diebus reuertī fa
ciam captiuos helam dicit dñs. Uerbu quo dicitur dñs de babylone
et dicitur chaldeis in manu heremie pphete. Adnunciate in gertem
et auditū facite leuatis signū p̄ uerū dicitur elare dicitur capta
babylon confusus ebel uictus ē maro dach confusus sunt omnia
sculptilia eius super uerū et lolae eorum quoniam ascendit contra eā gertis
ab aquilone que ponā respiciat eam in solitudine et nō erit qui inhabi
tā in ea ab homine usque ad pecū et motus sunt et habiturū

uerebelli inuēti sunt magna quomodo conuersa ē in dōm malle
uenerunt in ierusalem quomodo conuersa ē iudeis iūm babylonis quomodo
ante dē capta ē babylon ē in diebus iuuentutis ad p̄sentē quomodo
prouocasti. Aperiuit dñs thesaurum suū & p̄tulit uasaluēre quomodo
ē in dōm exercitū in ierusalē dñz uenit ad eam ad p̄sentē similes
aperuerunt eam quoniam uas ea tollit eadem lapides & p̄tulit in a
ceruos & in ierusalem ea nec sit quicquā reliquum. dñs p̄tulit in ierusalem
fostes eius dñs dñz in occasione. Uases qui uenit dñs eoz tempus
uiscitationes eoz uox ierusalem & eoz querens dñs in babylonis
uadunt in ierusalem uadunt dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
et in babylonē plus minus uadunt dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
p̄grā & nullis euadat sed eoz secundum opus suū iuxta
omnia que fecit facit illi quomodo dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
semper. Iudeis cadit iuuenes eius in p̄sentē q̄z & omnes uis
bellatoris conticescent in die illa dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
dicit & eoz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
& cadit sup̄bus & corrumpit & non erit quis sustinet eū & succen
dam lignem in uribus q̄z & deuorabit omnia in ierusalem
q̄z. Hæc dicit dñs exercitū calumnia sustinet filii ierusalem
& filii iuda simul omnes qui ceperunt eos tenent nolunt dimittere eos
relempoz eoz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
causam eoz ut ceptenat tñz & commoueat habitatores babylonis
gladius ad chadeos dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
gladius ad principes & ad sapientes eius gladius ad iuuenes eius
quis scultierunt gladius ad fortes illos qui timebunt. gladius
ad equos eius & ad currus q̄z & omne uulgus quod est in
medio eius & erunt quasi mulieres. gladius ad thesauros
q̄z qui dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz
quia tñz sculptaliū ē & in p̄sentē dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz dñz

870
Propetia habitabunt chanaan et ceteris sicut et habitabunt in castris
omnes et non habitabit ultra usque ad in sempiternum nec erit ultra
ad generationem et generationem sicut subvertit sodomam et gomorram
et domus eius et civitas non habitabit ibi ultra et incola eam filius homi-
nis et populus et abiquilone et gens magna et reges multi consurgent
et in diebus tunc arcus et sagitta adprehendent crudelis et immiserica deus
voce eorum quasi mare sonabit et super equo ascendent sicut vir parvus
ad caelum cor in terra filia babilonis Cunctis regibus babilonis fama eorum
et dissolutis manus eius angustia adprehendent dolorem quasi partu-
riente Ecce quasi ascendit de superbia lordanorum ad palchritudinem
robusta quasi subito cursum faciam ad illam et quis erit electus
quem ponam quis enim similis mei et quis sustinebit me et quis est
superstas qui resistat uultui meo Propetia audite consilium
domini quod merita coniecit aduersum babilonem et cogitationes eius
quas cogitavit super terram chaldeorum nisi destruxerint eos par-
uoli regum nisi dissipatus fuerit cunctis habitaculum eorum ad occu-
pationem babilonis commotae terrae et clamor in terra
auditus est Haec dicit dominus ecce ego suscitabo super babilonem
et super habitatores eius quia ecce sunt uenerunt contra me quasi uentus
pestilens et mitam in babilonem uentilatores et uentilabunt
eam et demolentur terram eius quia uenerunt super eam undique In die ad-
fectionis eius non tendat quatenus arcum suum et non ascendat
loricatus nolite parcere lumenibus eius Intra dies et omnem
maliciam eius et cadent Intra dies Intra chaldeorum et uulnere
In generationibus eius quia non fuit uiduatus uir et uida
ad os domini exercituum terrae autem eorum repletae delictis
ad uirum fugite de medio babilonis et saluum unum quasi
animam suam Nolite tacere super iniquitatem eius quia in tempore
ultionis est dominus in cunctis iniquitatem ipse retribuet ei

Calcaveat babilon in manu dñi inebriam omnino cessam deum san-
cti biberit. In diebus commotus subitocidit babilon & conturbat & alacresup
ea tollit. In fine addolorum eius sicut desanatur curvamus babilonem & in e
sanato. Desplinquamus ea & clamamus unusquisque: luctem sua quimpunt usq;
ad celos ludicium eius & dolorem usq; ad nubes. Paulatim iusticias nostras venite
& enastemus in sion. opus dñi dñi nri deus & agitas implere factas suscitavit
dñs spm sctum moerore & conturbat babilonem mens eius: ut plateum
quoniam utas dñs utro templum supra muros babilonis levate signu angeli
custodia levate iustos preparate in sicias quia cogitavit dñs & sicut
quasumq; locutus est contra habitatores babilonis. Quis habitas sup
haec quas multas locuples in thesauris venis finis pedalis proccisio
nitas. luctet dñs & sicut panem sua quam replebore hominibus
quasi bruce & sicut celeuma cantabitur. Quis fecit terram in fortu
tudine sua pparent ubem in sapientia sua & prudentia sua extendit
celos dantes uocem multiplicatur aque in celo quileuat
nubes ab extremis fulgore in pluuia fecit & dixit uentum
de thesauris suis stultus factus est. Omnis homo a sciencia confusus
omnis conflatur in sculptili quimen dñe conflacio eius.
Necesse spm meis uanasunt opere & rursus indigna in tempo iustitacionis
peribunt. Nisi ut haec praes iacob quia quise cit omnia ipse & sicut
sceptra hereditatis eius dñs ex exercituum nomen eius conlidam
in uasabelli & ego conlidam inter gentes & dis p dam inter regna
& conlidam in te equum & equitatem eius & conlidam in te car
rum & ascensorem eius & conlidam in te uirum & mulierem & con
lidam in te senem & puerum & conlidam in te uenem & uir
ginem & conlidam in te pastores & gregem eius & conlidam in te
agriculas & iugales eius & conlidam in te duces & magistratos
& rediam babilonem & conlidam in te habitatores chaldee omnia iustit
um quod fecerunt in sion in oculis uestris ait dñs. Ecce ego

171
ad temonem pestiferum ait dominus; Qui corrupisti uniuersam terram &
extendam manum meam super te & euoluam te de pedibus & da-
bo te in montem combustionis & non tollent dextera labi dem mari-
zulum & lapidem in fundamenta sed perditus in aerem num-
eris ait dominus; Leuate signum in terra clangite bucina in gentibus
sanctificate super eam gentes adnunciate contra regibus ararat
at menru & ascensu numerate contra eam taphsar addu-
cite equum quasi huiusmodi aculeatum sanctificate contra eum
gentes reges mediae duces eius & uniuersus magistratus eius
cunctamque terram potestatis eius & commouebitur terra
& turbabitur quia euigilauit contra babilonem contritio
domini ut ponat terram babilonis desertam in habitabilem
cessauerunt fortes babilonis a proelio habitauerunt in pro-
fidus deuoratum est robore eorum & facti sunt quasi mu-
lieres incensa sunt tabernacula eius contriti sunt uedtes
eius currentes obuiam currenti ueni & nunciis obuiis
nunciandi ut ad nunci ut ad nunci & regibus babilonis quia
captae ciuitas eius a summo usque ad summum & uada prae-
occupata sunt & paludes incensae sunt igni & uiribellato-
res contriti sunt; quia haec dicit dominus exercituum deus
israhel filia babilonis quasi aerae tempus triturae eius
adhuc modicum & ueni & tempus messiones eius come-
dit me deuorauit me nabuchodonosor rex babilonis
reddidit me quasi uas in anaer absorbit me sicut draco
repleuit uentrem suum tenere crudine mea & eiecit
me iniquitas aduersum me & caro mea super babilo-
nem dicit habitatio sion & sanguis meus super habitato-
res chaldaee dicit hierusalem propterea haec dicit
dominus; Ecce iudicabo causam tuam & ulciscar ultione

tuam & desertum faciam mare eius & siccabo uena eius & uentus
babilon intumulus habitatio draconum stupor & sibilus eo
quod non sit habitator simul ut leones ruzient & cucient
comas uelut ca tu las leonum in calore eorum ponā po
tus eorum & in lebrabo eos ut sopiantur & dormiant
somnia sempernum; & non consurgant dicit dñs.

Deuocam eos quasi agnos ad uictima quasi asinos cum hedis quo
modo captas szech & conphensae in brta uniuersos res que
modo factas in stuporem babilon in reges. Ascendat sup babilonē
in se multitudinē fudum eius opstas fidesunt ciuitates que
in stuporōm res in habitabilis & deserta in qua nullus habitet
ne transcat p ea filius hominis. & uisitabo sup bel in babilonē
etiam quod absque uisitor deorsus & non consueat abrogat
siquidem & simul de babilonis corrūet. Egredimini domos que
populos meos uersalūe unusquisque animas sua abire furat
dñi & in se forte molliat cor eum & timeat auditū qui audidit
in se in anno auditio & post hunc auditio & iniquitas in se
& dominator sup dominator. Propterea ecce dies ueniunt & uisitabo
sup sculptalia babilonis & omnis res que confundatur & in uniuersis
in se res que cadent in medio que & laudabunt sup babilonē celi
& cetera & omnia que in eis sunt. Quia ab aquilone ueniet & pcedo
res dicit dñs. & quomodo fecit babilon ut cadent occisi in se hel
sede babilonem cetera occisi in uniuersa que qui fugerit gladiū
uente nolite flere recordamini p caldū & hierusalem. Ascendat
sup cor uerū confusi sumus quoniam audiuimus opstam
operat in nomina facias nras quia uenerit alieni sup
edificationē domus dñi. Propterea ecce dies ueniunt de dñs
& uisitabo sup sculptalia que & in omni res que eius in uis
uulnētus & ascendat babilon in celum & firmamentum

In excelsis roboratum amenerit vastatores dicitur Vox clamoris
 de babilone & contritio magna dicitur chaldeis quoniam vastandis
 babilone & perdidit terra vocem magna & sonabunt fluctusque quasi
 aque multae delectatione uocem quia uenit super ea deus super babilone
 p[ro]pheta & dicitur h[ic] sunt fortis eius sicut arcus dicitur quia fortis uita
 dicitur reddens retribuat sine briabo principes eius & sapienter eius
 & ueritas & magister eius & fortis eius & dormient somnum sempiternum
 & non spergetur. Dicitur dicitur dicitur nomen eius. Haec dicit dicitur exercituum
 murus babilonis ille lacrimis suffusione suffocatus & postquam
 excelsis igne comburentur & labores populorum ad nihilum & gentium
 innumerum & disperibunt. Uerbum quod precepit hieremias pro clxxx
 phas saryis filio nerie filii maasie cum p[ro]phetia sedechie regi
 in babilone in anno quarto regni eius saryias autem esset
 princeps p[ro]pheta & scripsit hieremias dicitur malum quod
 ueriturum esset super babilone in libris uno omnia uerba haec
 quae scripta sunt contra babilonem. & dixit hieremias ad saryiam
 cum ueneris babilonem & uideris & legeris omnia uerba haec
 dicit dicitur tu locutus es contra locum istum ut dicit dicitur eum nescit
 qui in eo habitet ab homine usque ad pecus & uisus p[ro]p[ri]a solitudo.
 Cumque compleueris legere librum istum ligabis ad eum lapidem
 & proieceris illum in medium eufraten. & dices sic submergetur
 babilon. & non consurgat a facie ad fluidionis quare ego adduco
 super eam & dissoluetur. Huc usque uerba hieremie filii
 uiginti & unius anni regnauit in hierusalem & nomen matris eius
 amital filie hieremie de lomna & fecit malum in oculis d[omi]ni
 iuxta quae fecerit ioachim quoniam furor d[omi]ni erit in hierusalem
 & uada usquequo proiecerit eos a facie sua & recessit sedechias
 rex babilonis. factum est autem in anno nono regni eius in
 mense decimo mensis uenit nabuchodonosor rex babilonis

ipsumque omnem civitatem adversum hierusalem obsiderunt
et circumvallaverunt eam per unum mensem. Incursu autem civitas obsessa
est. Et dicitur in libro regum sedecie mense autem quarto nona
mensis operavit fames in civitate. Et non est tunc alimeta populo
et de rupta civitate omnes viri bellatores fugerunt et eg-
ressi sunt de civitate nocte per viam portae quae est inter duos muros
et ducit ad fontem regis chaldei obsideruntque urbem. In agro et
habuerunt primum quae ducit in hesymum. Persecutus est autem
secretae chaldaeorum regem et apprehendit eum sedeciam in deserto quod
est iuxta hiericho et omnis comitatus eius diffugit ab eo.

Cumque comprehendisset regem adduxerunt eum ad regem
babylonis in eblatha quae est inter duos amath et locu-
tuse ad eum ludicia et iugulavit rex babylonis filius
sedecie in oculis eius. Sed omnes principes iudee occidit
in eblatha et oculos sedecie eruit et iugulavit eum compe-
ditibus et adduxerunt eum rex babylonis in babylonem in
babylone et posuit eum in domum carceris usque
clxxx ad chem mosis etc. Imense autem quinto decima
mensis ipse annus nonus decimus nabuchodonosor
regis babylonis. Venit nabuzardan princeps milium
qui stabat coram^{re} babylonis in hierusalem et incendit
domum domini et domum regis et omnes domus hierusalem
et omnem domum magnam ignem combussit et
totam muram hierusalem per circuitus destruxit
cunctasque secretae chaldaeorum quae erant cum magis-
tro milicie. De pauperibus autem populi et de reliquo
vulgo quod remanserunt in civitate et de profugis
qui non fugerunt ad regem babylonis et ceteros
et multitudine transfudit nabuzardan

principis milicie. De pauperibus tunc reliquid nabuzardan principis milicie. 173
manuibus agricolis columnas quoque aetas que sunt in domo dñi
et bases similes. Aetrum quod erat in domo dñi confringet chaldaei omne aes et
in babilonem et lebas et aeneas et sabranasialas et mostariola et omnia
vasa aenea que in ministerio fuerant tulerunt et hederas et thymiataria
et ceteros et pelles et candelabro et mostaria et ceteros quod quod aurea. Aurea
et quod quod argentea argentea tulit magister milicie columnas duas et mare
unum utulus duodecim aetas querebant subuasibus quas fecerat rex
salomon in domo dñi non erat pondus auri omnium vasorum
et columnarum decolum nris dñi decim et octo cubita altitudinis in colum
na una et funiculos duodecim cubitum circumbat eam post
gratitudo eius querebant cubitum unum et utrumque uacua erat
et capitella super utrumque aeta et altitudo capitelli unius quinq;
cubitum et reiacula et malaginata nonaginta et dependencia
omnia mala querebant et circumdabantur et tulit
magister milicie sanctam sacerdotem primum et secundum sac
dos secundum et tres custodes uestipuly et decuratore tulit eunuchum
que sunt prepositus super uiras bellatores et septem uiro debis
qui uidebant faciem regis qui inuestisunt in ciuitate et scribam
principem militum qui probabat tirones et sexaginta uiros
depopulatores que qui inuestisunt in medio ciuitatis tulit dñe
eos nabuzardan magister milicie et duxit eos ad
regem babilonis in bethatha et percussit eos et babilonis
et interfecit eos in bethatha in terra emath et tirones
latus est ludadajef rex sua. Iste est populus que tirones
tulit nabuchodonosor. In anno septimo ludacos
et milia et uiginti tres. In anno octauo decimo
nabuchodonosor detulit iherusalem animas octingentis
triginta et duas in anno uicesimo tertio nabuchodonosor

transtulit Nabuzardan magister milicie ludaeorum animas
septingentas quadragintas quinque. Omnes ergo animas
quattuor milia sexcentas. Et factum est in tricenisimo & septimo
anno transmigrationis. loachim rex ludae duodecimo mense
uicesima quinta mensis eleuauit heul merodach rex babilo-
nis ipso anno regni sui apud loachim regis ludae & eduxit eu-
m de domo carceris & locutus est cum eboria. & posuit thronum eius
sup thronum regum quiescentem post se in babilone. & mutauit
uestime. In carceris eius & comedebat panem cotinuo semper
cunctis diebus uitae suae & orbaria eius orbaria p p s u a dabat ei
a rege babilonis statuta per singulos dies usq; ad diem mortis
sue cunctis diebus uitae suae. **INCIPIT LIBER TERTIUS. QUODAM**
ALIA CIVITAS PLANI POPULO. FACTA EST QUASI
UTRUC DE CAMPANA. ET TITUM.

Titum princeps prouinciarum. facta est sub tributo. plo
nonis ploravit in nocte. & lacrima eius in maxillis eius
non est qui consolatur eam. & omnibus carnis eius. omnes
amici eius speruerunt eam. & factis sunt ei inimici. Et
cum plerumque in regnum iuda. propter adulationem
& multitudine seruitutis habitauit in regem. nec inuenit
requiem. omnes persequentes eius. apprehenderunt eam in angustiis
de la. **U**el non lugeat. eo quod non sint qui uentur
ad solemnitatem. omnes portae eius destructae. sacerdotes eius
gementes. uirgines eius squalidae. & ipsa oppressa amaritudine
factis sunt hostes. Inquit inimici illius locupletati sunt
quia dicit locutus est sup eam. propter multitudinem iniquitatum eius
paruos eius ductis captiui. amefaciem tribulantibus. **U**
& egressa est filiation. omnis deus. in statu principis eius uel